

A
VÁSÁRHELYI LÁSZLÓ REFORMÁTUS
ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA

OM szám: 100921

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

„ne igazodjatok e világhoz, hanem változzatok meg értelmetek megújulásával, hogy megítélhessétek, mi az Isten akarata, mi az ami jó, ami neki tetsző és a tökéletes.” (Róm 12,2)

Iktatószám: **2023.05.24./1/1/D/**

Készítette: a Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestülete

Kötetszám: **3**

Első kötet: **Nevelési program**

Második kötet: **Helyi tanterv**

Harmadik kötet: **Átvett jó gyakorlatok gyűjteménye**

Jóváhagyta **2023. 05.15-** én: **Demarcsek Györgyné** igazgató

Jóváhagyás: **2023.05.24. 33/2023 hat.sz.**

Jóváhagyta: **Dr. Gaál Sándor** esperes
Dr. Mozga Róbert főgondnok

Érvényes: **2023. szeptember 1-től**

Felülvizsgálat (ha jogszabály másképp nem rendeli): **2025. 08. 31.**

Verziószám: **16**

I. KÖTET

A VÁSÁRHELYI LÁSZLÓ REFORMÁTUS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

Tartalom

KÖSZÖNTŐ	6
A VÁSÁRHELYI LÁSZLÓ REFORMÁTUS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ADATAI ..	7
A VÁSÁRHELYI LÁSZLÓ REFORMÁTUS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA KÜLSŐ MINŐSÍTÉSEI.....	9
AZ ISKOLA KÜLSŐ KAPCSOLATAI.....	9
A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE	12
AZ INTÉZMÉNY JÖVŐKÉPE	13
KÜLDETÉSNYILATKOZAT	14
NEVELÉSI PROGRAM.....	16
I. Bevezető.....	16
II. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei	18
III. A nevelő-oktató munka értékei	20
IV. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka céljai	21
4.1 Általános, pedagógiai célok	22
4.2. Stratégiai céljaink.....	23
4.3. Operatív céljaink	24
4.4. Kitűzött céljaink elérését segítő elvárások.....	27
4.5. Az egyes művészeti ágak oktatásának célrendszere	27
4.5.1. A táncművészeti ág, néptánc tanszak oktatásának célja	28
4.5.2. A képzőművészeti ág oktatásának célja.....	29
4.5.3. A szín-és bábművészeti ág oktatásának célja.....	29
4.5.4. A zeneművészeti ág, népzenei műfaj tanszakai oktatásának célja.....	29
V. A pedagógiai nevelő-oktató munka feladatai.....	30
5.1. A pedagógiai nevelő-oktató munka általános feladatai	30
5.1.1. A gyermek, tanuló megismerése	30
5.1.2. Pedagógiai folyamattervezés.....	31
5.1.3. A kompetencia alapú fejlesztés feladatai	34
5.1.4. A tanulás önszabályozásának támogatása	34
5.2. Alapfeladataink	35
5.2.1. A bázisintézményi szerepkörből adódó feladatok.....	35
5.3. Az egyes művészeti ágak oktatásának feladatrendszere	36
5.3.1. Néptánc tanszak feladatai.....	36
5.3.2. Színjáték tanszak feladatai	37
5.3.3. Festészet tanszak /képzőművészeti, grafika és festészet tanszak feladatai	38
5.3.4. Népzene műfajon belüli tanszakok feladatai.....	39
VI. A feladatok megvalósítása érdekében alkalmazott eljárások, módszerek, eszközök	39
6.1. Az oktató nevelő, munka pedagógiai eljárásai.....	39
6.2. Pedagógiai módszerek, tevékenységformák	40
6.2.1. A tanuló-megismerés módszerei	42
6.2.3. A kompetencia alapú fejlesztés módszerei	42
6.2.4. Differenciált fejlesztés módszerei	43
6.2.5. Projekt módszer.....	44
6.2.6. Kooperatív tanulás módszerei	45
6.2.7. Drámapedagógia	46
6.2.8. Informális és nonformális tanulási módszerek.....	46
6.2.9. Múzeumpedagógia	47
6.2.10. Adaptív tanulásszervezés	47
6.2.11. Indirekt tanulásszervezési módszerek	47
6.2.12. Interaktív tanulásszervezés módszerei	47
6.2.13. A tapasztalati tanulás módszerei	48
6.2.14. Az önálló tanulás módszerei	48

6.2.15. A felfedező tanulást segítő módszerek.....	48
6.2.16. A tehetséggondozó programok során alkalmazott módszerek.....	49
6.2.17. BOLDOG ISKOLA – BOLDOGSÁGÓRA PROGRAM	50
6.3. Nevelési eszközök.....	51
VII. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	51
7.1. Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiség-fejlesztésében.....	51
7.2. A személyiségfejlesztés területei	53
7.3. A személyiségfejlesztés feladata a személyiséget alkotó kompetenciák fejlesztése	55
7.3.1. Az értelmi kompetencia	55
7.3.2. Pszichomotoros kompetencia.....	56
7.3.3. Érzelmi, akarati kompetencia.....	56
7.3.4. Szociális érzékenység.....	56
7.3.5. Közösségi kompetencia.....	56
7.3.6. Egészséges kulturált életmódra nevelés	57
7.4. A személyiségfejlesztés eszközei.....	57
7.5. A személyiségfejlesztés követelményei.....	57
VIII. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	58
8.1. A közösségfejlesztés területei	58
8.2. A Közösségfejlesztés céljai.....	59
8.3. A közösségformálás feladata.....	60
8.4. Az iskola szereplőinek együttműködése	60
IX. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, a csoportvezetői munka tartalma, a csoportvezető feladatai.....	62
9.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	62
9.2. A pedagógus programalkotó, adminisztrációs szerepei, feladatai	63
9.3. A tehetséggondozás, tehetségfejlesztés feladatai.....	65
9.4. Az iskolaközösség kialakítása, fejlesztése	65
9.5. A pedagógus kötelező egyéb feladatai	66
9.6. A csoportvezetői munka.....	66
X. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje.....	68
10.1. A sajátos nevelési igényű gyerekekkel/tanulókkal való foglalkozás helyi rendje	68
10.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek.....	68
10.3. Kiemelten tehetséges tanuló.....	69
10.4. A tehetség és a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	69
10.4.1. Speciális szerepek a tehetségfejlesztésben.....	70
10.5. A „Vásárhelyi Tehetségpont” Régiós Tehetségdiagnosztikai Központ feladatköre.....	70
10.5.1. Tehetségazonosítás.....	71
10.5.2. Tehetséggondozó programok megvalósítása	71
10.5.3. Tehetségműhelyek.....	72
10.5.4. Mentor program	72
10.5.5. Tehetség-tanácsadás	72
10.5.6. Hálózatépítés	73
10.5.7. Kutatási program.....	74
10.5.8. Tehetségsegítő programok, rendezvények, konferenciák, továbbképzések, a tehetségek bemutatása:.....	75
10.5.9. Tehetség Tanács	76
XI. A tanulók iskolai döntéshozatalban való részvételi jogának gyakorlása.....	77
XII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	78
12.1. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái.....	78
12.2. A partnerekkel való együttműködés rendje.....	80
12.2.1. Az intézmény kapcsolatrendszerének feltárása, a partnerkapcsolatok irányítása.	80
XIII. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	82

13.1. Különbözeti vizsga.....	82
13.2. Osztályozó vizsga.....	82
13.3. Felsőbb osztályba lépés.....	83
13.4. Tanulmányok folytatása ugyanabban az évfolyamban	83
13.5. Félévi, év végi vizsga.....	83
13.6. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei	83
XIV. Felvétel és átjárás helyi szabályai	99
XV. A Jó gyakorlatok gyűjteménye.....	100
XVI. Eszközök és felszerelések jegyzéke	102
XVII. Az iskola pályázati tevékenységeihez kapcsolódó fenntartási kötelezettségek, feladatok	110
XVIII. Versenyek támogatása, iskolai rendezvények finanszírozása	110
Irodalomjegyzék.....	114
Záradék.....	116

KÖSZÖNTŐ

„Ezeket azért mondom nektek, hogy az én örömöm legyen bennetek és örömötök teljessé legyen” (Jn 15,11).

A Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola nevében szeretettel köszöntünk mindenkit, aki szeretné megismerni iskolánk Pedagógiai Programját, célkitűzéseit, szakmai munkájának jellemzőit.

Az iskola fenntartója 2023. szeptember 1-től a Nyíregyháza-Városi Református Egyházközség. A fenntartóváltás egy csodálatosan gazdag, Istentől áldott időszak lezárását és egy lehetőségekkel teli Istennek ajánlott új korszak kezdetét is jelenti. Hisszük, hogy az új együttműködésben kiteljesedik az öröm, a létezés, az alkotás, az isteni gondviselés öröme.

Az iskola nyitott, felekezeti hovatartozás nélkül tagja lehet bárki, aki elfogadja programunkat, azonosul céljainkkal.

Az iskolavezetés és a nevelőtestület tagjai, a szülők és a diákok egyetértésével és támogatásával hittel, odaadással és elszántsággal kezdik meg a munkát az irodai dolgozók elkötelezettségével és segítségével karöltve, az új fenntartó égisze alatt.

„De akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el. „ (Ézsaiás 40,31)

Az iskola jövőépítéséhez kapott segítség megerősítést és lendületet ad a további szárnyaláshoz, szolgálathoz, a keresztyén és a nemzeti értékek közvetítéséhez, amelyhez *ajánljuk magunkat, fogadják híven a szolgálatunkat!*

Szépen megköszönjük ezen tisztességet!

Nyerjenek általa Áldást! Békességet!

AZ ISKOLA RÖVID TÖRTÉNETE

Az iskolát Demarcsek György alapította 1998-ban Nyíregyházi Művészeti Iskola elnevezéssel és azzal a céllal, hogy az itt tanuló gyerekek a művészeti képzés által életre szóló élményt kapjanak, megismerjék és megszeressék a magyar néptánc-kincset, és lehetőség szerint a Nyírség Táncegyüttes jövőbeli tagjaivá váljanak, hogy tehetségüket kibontakoztathassák, és személyiségük fejlődjön, gazdagodjon. Az iskolát 2023. augusztus 31-ig a Botoló Nonprofit Közhasznú KFT tartotta fenn.

A társadalmi elvárásoknak és igényeknek megfelelően az iskola tevékenységi köre bővült, a táncművészeti ág oktatása mellett új művészeti ágak indításával gazdagodott az iskola kínálata: 2001-től képző- és iparművészeti ág, szín- és bábművészeti ág, 2016-tól zeneművészeti ág/népzene tanszak kezdte meg működését.

2003-tól ünnepélyes névadó ünnepség keretében vette fel az iskola Vásárhelyi László táncművész, koreográfus, néptánckutató nevét, amely azóta nem csak a magyar néptáncmozgalomnak, hanem a színvonalas alapfokú művészeti iskolai működésnek is a védjegye lett. Iskolánk kötelezettséget vállalt arra, hogy gondozza Vásárhelyi László hagyatékát. Iskolánk gondozásában jelent meg *Matyasovszki József: Emlékkönyv-Egy izzó szenvedélyű táncos életéről* című kiadványunk, amely maradandó emléket állított „Országos Laci bácsi” életművének, de megemlékezünk rá minden iskolai rendezvényünkön, a honlapunkon és konferenciák előadásain iskolánkban és szerte az országban.

A VÁSÁRHELYI LÁSZLÓ REFORMÁTUS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA ADATAI

Neve: Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola

Székhelye: 4400 Nyíregyháza, Bethlen Gábor u. 30.

OM száma: 100921

Fenntartó: Nyíregyháza-Városi Református Egyházközség,

4400 Nyíregyháza, Kálvin tér 10-11-12.

Törvényességi ellenőrző szerve: Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Kormányhivatal

Egyházi felügyeleti szerve: Tiszántúli Református Egyházkerület Tanügyi Hivatala

4026 Debrecen, Kálvin tér 17.

A Pedagógiai program elérhető:

Elektronikusan: www.vlami.hu

Nyomtatott formában: Az iskola titkárságán mindenki számára elérhető.

A dokumentum aláírójának neve, beosztása:

- **A diákok képviselőjében: Ugyan Dorka**
- **A szülők képviselőjében: Bán Annamária**
- **Demarcsek Györgyné igazgató**
- **Ugyan Attila, Fekete Krisztina, Eklerné Vass Mária hitelesítők**
- **A fenntartó részéről: Dr. Gaál Sándor esperes, Dr. Mozga Róbert egyházközségi főgondnok**

Jelen pedagógiai programot a nevelőtestület készítette, és az igazgató hagyta jóvá, figyelembe véve a jogszabályi előírásokat.

A véleményezési és elfogadási eljárásokat a dokumentum záradéka tartalmazza.

Az intézményben oktatott művészeti ágak és tanszakok

- **Táncművészeti ágon: néptánc tanszak**
- **Képző- és iparművészeti ágon: képzőművészeti, grafika és festészet tanszak,**
- **Szín- és bábművészeti ágon: színjáték tanszak**
- **Zeneművészeti ágon: népzene: hangszeres tanszakok: vonós, pengetős, akkordikus, ütős, tanszakok, valamint vokális tanszak**

„A képzőművészet, a mozgásművészet, a népművészet, a zene, az irodalom, a művészet megannyi ága alkalmas arra, hogy képet adjon a világ másik oldaláról, arról az érzéki és szellemi háttérrel, amely az ösztönös gyökerek, a természet és lélek, a tudat és tudattalan közötti szakadék áthidalását jelenti.”

/Orgovány Anikó/

A VÁSÁRHELYI LÁSZLÓ REFORMÁTUS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA KÜLSŐ MINŐSÍTÉSEI

- 2007. Kiválóra Minősített Alapfokú Művészetoktatási Intézmény**
- 2009. Kiválóan megfelelt Pedagógusértékelési rendszer**
- 2010. A Magyar Táncművészeti Főiskola Gyakorlóléhelye és Partnerintézménye**
- 2011. A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács által Akkreditált Kiváló Tehetségpont**
- 2011. Előminősített referencia-intézmény**
- 2014. Minősített Referenciaintézmény (Nyíregyháza, Honvéd u. 41.,
Tiszavasvári Ifjúság u. 8.)**
- 2014. A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács által Akkreditált Kiváló Tehetségpont**
- 2016. Európa Tehetségpont**
- 2017. Oktatási Hivatal Bázisintézménye**
- 2018. A Nemzeti Tehetségsegítő Tanács által akkreditált Kiváló Tehetségpont**
- 2018. Az intézmény bekerült a Magyar Alapfokú Művészetpedagógiai Értéktárba**
- 2019. Boldog Iskola Program**
- 2019. Bácskai Mihály Díj**
- 2020. Oktatási Hivatal Bázisintézménye**
- 2023. Oktatási Hivatal Bázisintézménye**

AZ ISKOLA KÜLSŐ KAPCSOLATAI

Egyházi kapcsolatok

- **Magyarországi Református Egyház**
- **Tiszántúli Református Egyházkerület**
- **Református Pedagógiai Intézet**
- **MRE Oktatási Szolgálat**
- **Református Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény**
- **Nyírségi Református Egyházmegye**
- **Magyar Katolikus Egyház**
- **Magyar Görög Katolikus Egyház**
- **Magyar Evangélikus Egyház**
- **Magyar Pünkösdi Egyház**

Testvériskoláink

- Eck Imre Alapfokú Művészeti Iskola, Pécs
- Berze Nagy János Alapfokú Művészeti Iskola, Pécs
- Mérai Általános Iskola, Méra, Erdély
- Szín-Vonal Alapfokú Művészeti Iskola Badacsonytördemic
- Zsolt Nándor Alapfokú Művészeti Iskola, Esztergom
- Vikár Sándor Zenei Alapfokú Művészeti Iskola, Nyíregyháza

Partnerintézmények

A Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola a Magyar Táncművészeti Egyetem Partnerintézménye és Gyakorlóléhelye. A néptánc pedagógus szakos hallgatók intézményünkben végzik a hospitálási és tanítási gyakorlataikat, iskolánk pedagógusai mentortanárként irányítják a hallgatók munkáját.

A Nyíregyházi Egyetemmel a tehetséggondozás terén működünk együtt.

A Színház és Filmművészeti Egyetem partnerintézménye vagyunk 2016-2019 közötti időszakban az EFOP 3.2.6-16-2016-00001- A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben című projekt keretében.

Az iskola szoros kapcsolatot épített ki a **társintézmények vezetőivel, pedagógusaival**. Az intézményvezetőkkel a kapcsolattartás folyamatos, rendezvényeinket egymással egyeztetve, egymást segítve szervezzük.

Továbbtanulást segítő kapcsolatok

- Nyíregyházi Egyetem,
- Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest,
- Színház- és Filmművészeti Egyetem, Budapest,
- Színművészeti Főiskola, Kaposvár,
- Művészeti Szakgimnázium, Nyíregyháza,

Tehetséggondozást segítő kapcsolatok

- Magyar Tehetséggondozó Társaság,
- Nemzeti Tehetségsegítő Tanács,
- Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége,
- Nemzeti Tehetség Program,
- TÉT – Regionális Művészeti Tehetségsegítő Tanács,
- Kocka Kör Egyesület,
- Debreceni Egyetem,
- Roma Tehetségsegítő Tanács.

Együttműködés civil szervezetekkel

- Nyírség Táncegyüttes
- Első Nyíregyházi Lions Club
- Csontváry Kör
- NYUNYIC
- Volt Állami Gondozottak Országos Egyesülete

Szakmai munkát segítő kapcsolatok

- Szabolcs- Szatmár- Bereg Megyei Pedagógiai és Oktatási Központ,
- Martin György Néptánc Szövetség,
- Örökség Gyermek Népművészeti Egyesület,
- A Magyar Művészetoktatásért Országos Szakmai Szervezet,
- Országos Diákszínjátszó Egyesület,
- Magyar Színjátékos Szövetség,
- Magyar Drámapedagógiai Társaság,
- Magyar Színjátékos Szövetség.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

A közneveléssel kapcsolatos általános jogszabályok:

- 2011. évi CXC. tv. a nemzeti köznevelésről
- a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény,
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelete a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 326/2013. (VIII.30) Korm. rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 5/2020.(I.31) Kormány rendelete a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012.(VI.4) Kormány rendelet módosításáról

Egyházi szabályzatok

- **1995. évi I. törvény Magyarországi Református Egyház köznevelési törvénye**
- **Az Országos Református Tanáregyesület Etikai Kódexe**

Az alapfokú művészeti iskolák struktúrájával, cél- és feladatrendszerével, tartalmi szabályozása:

Az Alapfokú Művészetoktatás Alapprogramja (www.oktatas.hu)

AZ ISKOLA HITÉLETE

A heti 4 órás képzési rendszerben hitoktatást nem végzünk. Működésünk minden területén tevékenységeink és kommunikációnk a keresztény értékrendet tükrözi. Tiszteletben tartjuk tanulóink és a szülők felekezeti hovatartozását, segítjük és támogatjuk vallásuk gyakorlását. Pedagógusaink részt vesznek a tanévnyitó és tanévzáró Istentiszteleten, ezzel is közösséget vállalunk a fenntartó református egyházközség gyülekezetével. Pedagógusaink alkotó tevékenységében felzeng az öröm, amelynek mozgató energiája a képzelet és a hit, valamint a pedagógus pálya iránti elhivatottság.

AZ INTÉZMÉNY JÖVŐKÉPE

*„A hit pedig a remélt dolgokban való bizalom, és a nem látható dolgokról való meggyőződés.”
(Zsid11:1)*

Olyan nevelő-oktató munka megvalósításában hiszünk, amelynek eredményeként a művészeteken keresztül Isten üzenete hallhatóvá válik. A művészetekre, mint eszközre tekintünk a hit továbbadásában, nemzeti hagyományaink megőrzésében, a paraszti kultúra értékeinek átadásában. Tevékenységünk által erőforrássá válhat a hit és a művészet összekapcsolása, mert Isten lelket és életet gyógyító szeretetét közvetíti.

A Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestülete, alkalmazottai, vezetése és fenntartója elkötelezettek abban, hogy az iskola a művészeti alkotótevékenységen keresztül a keresztény és a nemzeti értékeket közvetítse, valamint elősegítse a köznevelés sikeres és értékközpontú fejlesztését, és részt vállaljon a további átalakításában.

A köznevelés fejlesztésének minősített szolgáltatói bázisa kívánunk lenni, ezzel is növelve szakmai elismertségünket.

Helyi, regionális és országos hatókörben is széleskörű szolgáltatást kívánunk nyújtani a művészetoktatásban érintett szakemberek és az iskola szolgáltatásait igénybe vevő diákság számára.

Jól adaptálható, példaértékű pedagógiai módszerek és eszközök átadásával járulunk hozzá a magyar művészetoktatás sikerességéhez, eredményességéhez.

Pedagógusaink rendelkeznek a bázisintézményi működéshez szükséges kompetenciákkal, az új szemléletű pedagógiai kultúrával, a mentortanári és tanácsadói attitűddel, a kooperációs és IKT kompetenciákkal. Magasan képzett szakembereink elhivatottak és gyakorlottak a hálózati együttműködésben, motiváltak a tudásmegosztásban. Munkájuk során megtapasztalták, hogy az egymásra hangoltság, a kölcsönös figyelem, az ismeretek megosztása új szemlélettel gazdagítja a közösséget, megteremti azt a hatást, amelynek eredményeként összeadódnak a különböző tudások és tapasztalatok és új, magasabb szintű minőséget hoznak létre.

Nevelőtestületünk éppen ezért tudásteremtő közösségként kíván működni, amelynek tagjait összekapcsolja a szakértelem és a közös szakterület iránti szenvedély. Elkötelezettek a tudás és tapasztalat szabad áramlásában, amely további szakmai növekedésre inspirál, a közös tudás hasznosítása a fenntartható fejlődést és a folyamatos innovációt biztosítja iskolánk számára.

Törekszünk arra, hogy pedagógusaink, művészeink hosszú távon megtalálják számításaikat, és érzelmileg is kötődjenek iskolánkhoz. Szakmai pályájuk, karrierjük építésben az iskolavezetés érdekelt, a személyes sikerek elérésének támogatása mellett elkötelezett.

Jövőképünkben egy olyan, dinamikusan fejlődő intézmény szerepel, amely minőségi munkájával jelentős szerepet tölt be a régióban mind nevelő-oktató munkája, keresztény életszemlélete, mind pedig a kultúraközvetítő és hagyományőrző szerepe által.

A művészeti nevelés eredményeként a jövőképünkben egy olyan felnövő generáció jelenik meg, amely a keresztény értékrend szerint szervezi és irányítja az életét, nyitott, toleráns, kreatív, emberi és örömteli teljes életet él, és fogékony a művészetek iránt.

Bízunk abban, hogy tanítványaink közül egyre többen választják élethivatásuknak a művészeti pedagógiai-előadói tevékenységet, szereznek középfokú vagy felsőfokú szakirányú diplomát vagy csak az életüket gazdagítja, szépíti a mindennapokban is valamely művészeti ág művelése.

Az értékközléssel és identitásközléssel, a csoportértékek kifejezésével szeretnénk elérni a mindenkori jelen közösségvállalását valamely múltbéli tradícióval, hogy a magyar néphagyomány ne csak írott, hanem élő formában is fennmaradjon. Jövőképünkben olyan hivatásos és amatőr együttesek műsorai, színházi előadások és kiállítások is szerepelnek, amelyekre alkotói és előadóművészi pályára lépett volt diákjainktól kapunk meghívást!

Művészetekkel nevelő munkánknak, alkotó- és előadóművészi tevékenységünknek ezek az alkalmak jelentik ma és jelenthetik a jövőben is az esszenciáját!

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Művészetekkel foglalkozni, nap mint nap alkotó munkát végezni, a legbelsőbb énünkben, szellemiségünkben rejlő gondolatiságot különböző nyelvezeteken megfogalmazni óriási öröm számunkra. Szakmai és pedagógiai elhivatottságunk ezt a lélekneumesítő erőt, ezt az örömtől átsugározni, közvetíteni, tanítványainkkal együtt felfedezni, és naponta megélni. Hisszük, hogy mindannyiunkat Isten kiválasztott és elhívott a pedagógus hivatás betöltésére, és segítjük tanítványainkat abban, hogy ők is felismerjék azt a feladatot, amelyre hivatottak.

Nevelő-oktató tevékenységünket az Országos Református Tanáregyesület Etikai Kódexe alapján végezzük. A nevelési folyamatok nem csak vezetés, irányítás által, hanem a mintakövetési és az azonosulási folyamatokon keresztül valósulnak meg, amelynek célja a talentum gyarapítása, a tehetség kibontakoztatása.

Tisztelettel és alázattal merítünk nemzeti kultúránk tiszta forrásaiból, a Biblia tanításaiból, melyből táplálkozva végezzük alkotói, nevelői-oktatói tevékenységünket.

Küldetése alapján a református intézmény olyan keresztyén közösség, ahol a fiatalokat úgy tanítják és nevelik, hogy ők a hit ajándékának elfogadására vezető ismeretek, élmények és tapasztalatok birtokába jussanak; egyre jobban megismerjék, hogy Kiben és miért hisznek, életük zsinórmértékének a Szentírást tartásuk, elfogadják református hitelveinket és hagyományainkat; tudják, hogy Istennek terve van az életükkel, és erre a Szentlélek teszi alkalmassá őket.

Nevelésünk lényege az érték közvetítés, a művészetek különböző területeinek oktatása során pedig a lélekformálás, személyiségfejlesztés és tehetséggondozás, a hitélet támogatása.

Arisztotelész szerint a művészet élvezetet szerez, de erkölcsnemesítő hatása is van, katarzis révén megtisztítja szenvedélyeinket, ugyanakkor a lényeg feltáráshoz, a filozófiához is közel áll.

Azonosulva az arisztotelészi gondolatokkal, művészi eszköztárunkat, pedagógiai tevékenységünket a gyermeki lélek gazdagításának, nemesítésének szolgálatába állítjuk.

Tesszük ezt az emberekben, a gyermekekben való hitünk és szeretetünk, a jövőbe vetett bizodalmunk alapján.

Tisztelettel adózunk névadónk, Vásárhelyi László munkássága előtt. Lelkesítő személyisége, élet- és táncöröme, igazi emberi megnyilvánulásai, szeretetteljes dorgálásai, a hagyományok, a tiszta forrás iránti alázata, tisztelete követendő példaként áll előttünk.

A néphagyományok megőrzésében és továbbélésében való elkötelezettségét, hitét kívánjuk tanítványainknak átadni, hogy tovább örökíthessük a Vásárhelyi László által megálmodott gondolatokat:

...tegyük ezüst, s arany foglalatba népi hagyományaink ránk maradt gyöngyszemeit, s úgy mutassuk meg honfűtársainknak s a nagyvilágnak, mit alkotott ez a nép itt a Kárpát-medencében...” — Vásárhelyi László

NEVELÉSI PROGRAM

Készült a Nemzeti köznevelési törvény (2011.CXC törvény) és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról 7-9. §-a és az 1995.évi I. törvény a Magyarországi Református Egyház Köznevelési törvénye alapján

I. Bevezető

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A kereszteléskor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református köznevelési intézmény, amely a gyermeket Krisztusban testvérnek fogadja el.

A programunk létrehozásakor figyelembe kell vennünk a fenntartó elvárásait, amely középpontjában a legnagyobb érték a gyermek keresztyén szemléletű nevelése és oktatása áll.

Figyelembe kell vennünk azt is, hogy jelentősen megváltozott a tudásról alkotott kép. Az oktatásnak alapvetően lépést kell tartania korunk tudásfelfogásával, amelynek az elemei: szakértelem, kompetencia, műveltség. (Csapó, 2009, 92). Az új tudásfelfogás, az egész életen át tartó tanulás elvárásai, amelyek a köznevelési rendszer változásához vezettek, új kihívásokat is hoztak, amelyekkel az alapfokú művészeti iskoláknak is szembe kell nézni. A szélesedő, gazdagodó, tanórán kívüli tevékenységkínálat miatt **a nem tanköteles iskolai forma** hosszú távon csak akkor életképes, ha folyamatos pedagógiai és szakmódszertani innovációt valósít meg, színvonalas oktatást és gazdag tanórán kívüli tevékenységet kínál, az **uniformizálás helyett az egyéni igények és szükségletek kielégítésére törekszik és erős kötődést alakít ki a tevékenységhez, a pedagógushoz és az iskolához, a fenntartó egyházzal.**

A Pedagógiai program létrehozásakor a következő szempontokat vettük figyelembe:

- programunk feleljen meg a fenntartó elvárásainak, összhangban legyen a Magyarországi Református Egyház közép-és hosszú távú nevelési-oktatási programjával, programunk koherens legyen az EU-s szabályokkal és kulcskompetencia-fejlesztés¹ feladataival, a NAT-ban megfogalmazott alapelvekkel, a kerettanterv célrendszerével,

---

¹ 110/2012.(VI.4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról „Az Európai Unióban kulcskompetenciákon azokat az ismereteket, készségeket és az ezek alapját alkotó képességeket és attitűdöket értjük, amelyek birtokában az Unió polgárai egyrészt gyorsan alkalmazkodhatnak a modern világ felgyorsult változásaihoz, másrészt a változások irányát és tartalmát cselekvően befolyásolhatják. A tudásalapú

- a célokban jelenjenek meg az oktatásirányítás pedagógusokkal kapcsolatos elvárásai: pedagógus **hivatásszemélyiség** kialakítása (Bagdy,1997), amelynek tényezői: **reflektivitás, adaptivitás, rendszerszemlélet,**
- **programunk tükrözze a fenntartó egyház pedagógusokkal szembeni elvárásait,** (pedagógiai elhivatottság, szaktárgyi tudás, az erkölcsi tisztaság, a rendezett magánélet, és a hitélet fontossága) **a tanórákon, tanórán kívül is a keresztyén erkölcsi értékeket és viselkedési normákat közvetítse,**
- a pedagógus életpálya-modell elvárásrendszeréhez igazodva programunk teremtsen lehetőséget a **tanulói és a pedagóguskompetenciák fejlesztésére,**
- **legyen koherens a program alapjául meghatározott általános pedagógiai alapelvekkel,**
- a program építsen a legújabb **szaktudományos eredményekre,** a speciális szakmai elvekre, eljárásokra, módszerekre,
- segítse elő a **tehetségazonosítást, tehetségfejlesztést,** legyen alkalmas a kiemelkedő tehetségek **pályára irányítására,** vegye figyelembe a közép-és felsőoktatás elvárásrendszerét,
- **teremtsen esélyt** a lemaradók felzárkóztatására, segítse elő az **integrációt,** a hátrányos helyzetű gyerekek számára biztosítson azonos esélyeket és lehetőségeket, segítse elő a **lemorzsolódás csökkentését,**
- igazodjon az iskolahasználók (tanuló-pedagógus-szülő) **igényeihez és elvárásaihoz.**

---

társadalomban felértékelődik az egyén tanulási képessége, mert az emberi cselekvőképesség az élethosszig tartó tanulás folyamatában formálódik. A különböző kompetenciaterületekben megjelenő ismeretek, készségek, és ezek háttérében a meghatározó képességek és attitűdök számos tanulási helyzetben és összefüggésben alkalmazhatók különféle célok elérésére, különböző problémák és feladatok megoldására, ezért több műveltségterülethez is köthetők.”

II. Nevelő-oktató munkánk pedagógiai alapelvei

A Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola pedagógusai a Pedagógiai program szemléletét meghatározó pedagógiai alapelveket a következők szerint határozták meg:

- a művészetoktatásra, mint **értékközvetítő pedagógiára** tekintünk (Trencsényi, 2000, 28), iskolánk a nemzeti és a keresztény értékek közvetítésére hivatott
- programunk a **személyiségfejlesztésre irányul**², a művészeti ágak tantárgyainak oktatása eszköz a személyiség sokoldalú fejlesztéséhez,
- az optimális egyéni teljesítmény elérése, a továbbtanulás támogatása érdekében nagy hangsúlyt fektetünk az egyéni **képességek feltárására és differenciált fejlesztésére** (Képesség-módszer modell, Réthy, 2003, 23.), valamint a **kulcskompetenciák fejlesztésére**³,
- az **élményt** adó ismeretszerzésre és ismeretelsajátításra törekszünk, az élményen alapuló tanulást, a cselekvő, cselekedtető tevékenységet és az ahhoz kapcsolódó öröm és kitartás elérését helyezük előtérbe (Bodnár, 2015), továbbá a **művészi élmény**, a műalkotás és műélvezet (Halász, 1989, 1429) **egyéni és közösségi megélésére is nagy hangsúlyt helyezünk**,
- a siker egyik kulcs tényezőjének a **tanulói elköteleződést, a cselekvésre, nagyobb teljesítményre ösztönző belső (intrinzik) motiváció** (Mező, Miléné Kisházi, 2003, 30) **kialakítását tekintjük**, ehhez pedig szükségesnek tartjuk az **egyéni igények és szükségletek** figyelembevételét (Adaptív tanulás-tanítási irányzat, Réthy, 2003, 24),
- **kiemelten fontos feladatnak tekintjük a kortárs közösségek létrehozását, a társas kapcsolatok és az érzelmi intelligencia fejlesztését** (John „Jack” Mayer, Peter Salovay)⁴,

² „Az oktatás céljai a tanulók személyiségfejlődésében tervezett változások, amelyek a tanítási-tanulási folyamat eredményeként valósulnak meg a korszerű műveltségfelfogást reprezentáló művelődési anyag feldolgozása során” (Kotshy, 2003,139).

³ „Ez a kompetencia az új tudás és készségek megszerzését, feldolgozását és asszimilálását, továbbá útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A tanulás elsajátítása rávezeti a tanulót, hogy az előzetesen tanultakra és élettapasztalatára építsen annak érdekében, hogy a tudást és készségeket helyzetek sokaságában tudja használni és alkalmazni: otthon, a munkában, az oktatásban és képzésben” (Habók, 2017,13.).

⁴ Az **érzelmi intelligencia** (EQ) fogalma: az intelligencia vagy a képességek azon fajtája, ami a saját és mások érzelmeinek érzékelésével, kezelésével és pozitív befolyásolásával kapcsolatos. John „Jack” Mayer és Peter Salovay (in: idézi Caelos, 2011) munkásságának köszönhető, hogy az intelligencia részévé tették a fogalmat. A közelmúlt kutatásai rávilágítottak arra, hogy az érzelmi intelligencia az IQ-nál meghatározóbb a sikeres életvitel és a szakmai sikeresség elérésében egyaránt, mert az önkontroll, az önismeret, a pozitív lelki beállítottság (Napoleon Stone, 2007), saját és mások lelkiállapotában való eligazodás segítik a társas kapcsolatok kiépítését és fenntartását. (idézi Demarcsek, 2012, 64.)

- a művészeti nevelés folyamatának **rendszer szemléletű tervezését** valósítjuk meg, figyelembe vesszük a tanulási folyamat eredményességét befolyásoló tényezőket, (Caroll és Bloom modellje, idézi **Virág**, 2013, 81-96),
- **módszertani sokszínűség elvét figyelembe véve és a művészetpedagógia új szemléletű módszerei mellett** alternatív pedagógiai módszereket építünk be programunkba: a **drámapedagógia** módszereit (A típusú gyakorlatok: szabályjátékok, helyzetgyakorlatok, B típusú dramatikus játékok Gavin Bolton, idézi **Takács**, 2015), a **táncnotáció** (**Fügedi**, 2006) alkalmazását, a **kooperatív módszertár eszközeit** (**Hanák**, 2007), továbbá a konstruktív problémamegoldó pedagógia (**Virág**, 2013, 49-50) módszereit, valamint a **projektoktatást** is (**M. Nádasi**, 2010),
- programunkra, mint tehetségkereső programra is tekintünk, a jogszabályi előírásoknak⁵ megfelelően a tehetségek azonosításához a Renzulli-féle tehetségmodellt (**Mező, Miléné Kisházi**, 2003,20.) vesszük alapul, továbbá alkalmazzuk a **tehetség gondozás szakmódszertanát** (**Balogh**, 2004, 49-153.). Figyelembe vesszük a tehetséges tanuló egyéni tanulási módját, tempóját, és komplex tehetségfejlesztés (**Balogh**, 2012, 59) szempontrendszerét,
- alapul vesszük a **befogadó szemléletnek**⁶ és az **integratív pedagógiának** az elvét, amely az oktatáshoz való azonos hozzáférés lehetőségét tartja szem előtt, különösen nagy figyelemmel azokra, akik esetében fennáll a kirekesztés veszélye, programunk az ép és a sérült tanulók együttnevelésére is irányul (**Hoffman, Flamich**, 2014).
- a **holisztikus szemléletnek**⁷ megfelelően előtérbe helyezzük a tanuló megismerését, beleértve a viselkedés hátterét, és a szociokulturális környezet, valamint a szocializációs tényezők feltárását, szem előtt tartjuk azt a nézőpontot, **hogy a hátrányból előny is kovácsolható**, a hátrányos tényezők megismerése mellett arra irányítjuk a figyelmet, hogy

⁵ A Nemzeti köznevelési törvény kiemelt célja a nevelés-oktatás eszközeivel a társadalmi leszakadás megakadályozása és a tehetség gondozás. A törvény a tehetség azonosítására a Renzulli-féle tehetségmodellt fogalmát alkalmazza: **kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség**

⁶ „Ebben az esetben a befogadó iskola teljes mértékben fel van készülve a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására, tehát az iskola életét, értékeit, módszereit, személyi és tárgyi feltételeit úgy alakítják, hogy valamennyi érintett gyermek szükségleteit maximálisan figyelembe veszik. Rendkívül fontos az egyéni differenciálás, minden egyes gyermek egyedi igényeihez, szükségleteihez való maximális igazodás. A pedagógus együttműködő, segítő partnere lesz a gyógypedagógus, optimális esetben akár egy tanítási órán belül is.” http://janus.ttk.pte.hu/tamop/tananyagok/sni/2_befogads_vagy_mskppen_inklzi.html

⁷ „Támogatja a szigorú tantárgyi megközelítés lebomlását, az abból fakadó lehatároltságon való túllépést, mely eredményeként egy természetesebb, valósághoz közelebbi látásmód alakul ki. Ami elősegíti a helyzetek komplex rendszerben történő kezelését. Támogatja az elsajátított ismeretanyag, viselkedési, megnyilvánulási formák oktatási helyzettől eltérő új környezetben való adaptálását. Valójában a holisztikus szemléletmód egyéni szükséglet, annak gyökerei a kiapadhatatlan megismerési vágyból táplálkoznak. A szükséglet kielégítettségi szintje természetesen minden személynél más és más, ami elvezet(-het) az üdvöztető sokszínűséghez” (**Nagy**, 2017).

a többszörös különlegesség⁸ **milyen előnyöket és lehetőségeket hordoz magában** (Gyarmathy, 2010,143) **A hatékony tanuló megismerés alapelvei:** a pedagógus legyen motivált a tanulók megismerésében, a tanulók megismerése a pedagógiai folyamatokba integráltan komplex módon legyen jelen. Törekedjen a pedagógus a teljes kép kialakítására, teljes tevékenység és kapcsolatrendszer megismerésére, az életkori jellemzők, aktuális fejlettségi állapot és a különbségek feltárására, egyéni sajátosságok megismerésére.

III. A nevelő-oktató munka értékei

„Éppen ezért minden igyekezetekkel törekedjétek arra, hogy a hitetekben mutassátok meg az igaz emberséget, az igaz emberségben ismeretet, az ismeretben önuralmat, az önuralomban állhatatosságot, az állhatatosságban kegyességet, a kegyességben testvéri szeretetet, a testvéri szeretetben pedig minden ember iránti szeretete.

Mert ha ezek megvannak és gyarapodnak bennetek, nem lesztek a mi Urunk Jézus ismeretében sem télenek, sem terméketlenek.

(2Pt 1,5-8)

A Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola pedagógusai a következő értékek mentén végzik nevelő-oktató tevékenységüket, amely a NAT-ban képviselt értékekre és a Biblia üzenetére épül,

- a keresztény értékrendszer megtestesítése a Szentírás és az ahhoz kapcsolódó vallási és hitbéli igazságok által,
- a művészetpedagógiai eszközeivel a **hagyományőrzés, nemzeti identitástudat** erősítése,
- a „tisztá forrásból merítés” elve szerint évszázados **értékek közvetítése, átörökítése,**
- gyermeket tanítunk és nem tantárgyat, a **hasznosítható tudás** megszerzésének előtérbe állítása a személyiség sokoldalú fejlesztése,
- önállóság, öntevékenység, motiváció, **alkotó részvétel** a tanulásban,
- a műveltség megszerzésének kívánalma, **továbbtanulási aspirációk,** folyamatos önművelés támogatása,
- nyitottság az újra, rugalmasság, kreativitás, leleményesség, a másság elfogadása, tolerancia, kitartó tanulás,

---

⁸ A tehetség sajátos attitűd és személyiség, így önmagában is különlegesség és kisebbségi helyzet. Ehhez járulhat hozzá a különböző háttérű egyéb különlegesség, mint szociokulturális helyzet, etnikai-nemzetiségi helyzet, neurológiai eltérések, viselkedési és érzelmi sajátosságok, érzékszervi-mozgásos eltérések (Gyarmathy, Fogalomtár)

- kooperáció másokkal, együttműködési készség, **közösséghez tartozás,**
- **esélyegyenlőség, az egyenlő bánásmód** biztosítása, amellyel hozzájárulunk térségünkben a lemorzsolódás csökkentéséhez,
- **a lelki egészség, a lelki életminőség megőrzése és fejlesztése,**
- az eredményes munkavégzés feltétele a **demokratikus munkakapcsolat,** amely a pedagógusok, és iskolavezetés, a szülők, és a gyermekek együttműködésével valósul meg, amely a szabad véleménynyilvánításon, az építő jellegű viták, a kreatív gondolkodást, egyéni ötleteket támogató szemléleten, egymás kölcsönös tiszteletén, a rendszeresen egyeztetésen és információáramláson, a közös döntéshozatalon alapul,
- **új együttműködési formák a szülőkkel,** a szülők bevonása az alkaotói folyamatokba, közös tevéknységi formák hagyományának támogatása,
- a **pedagógus személye** meghatározó az eredményesség tekintetében, és példa az általános erkölcsi és művészeti értékek közvetítésében, többféle szerepkörben végzi a tevékenységét: alkotó, facilitátor, flow-tanár, ()
- **oldott pedagógiai légkör,** a tanulómegismerését szolgáló tanulói környezet biztosítása,
- **befogadó, egyéni fejlődést támogató attitűd,**
- **autonómia,** az egységes pedagógiai szemlélet mellett a pedagógus szakmai önállóságának, módszertani szabadságának biztosítása,
- **nyitottság, hálózati együttműködésekre épülő programok megvalósítása** a testvériskolákkal, szakmai szervezetekkel, társintézményekkel, partnerekkel,
- **összművészeti projektek megvalósítása.**

IV. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka céljai

A pedagógiai folyamattervezés alapja a célképzés, amely koherens a programunkat meghatározó pedagógiai és keresztény alapelvekkel. Általános pedagógiai célok, valamint a fenntartó Református Egyház által meghatározott célok alapján határoztuk meg a stratégiai és az operatív céljainkat, továbbá a művészeti ágak szerinti speciális szakmai céljainkat.

4.1 Általános, pedagógiai célok

A választott művészeti ágon, tanszakon belüli általános pedagógiai célok a következők

- nevelésünk a jelen és múlt egész emberiségre, Európára, más népek életére kiható nagy eredményeinek, értékeinek, nyelvének, szokásainak megismerése mellett az egész magyarság, országunk és városunk, szűkebb környezetünk kulturális, eszmei örökségének és jelenének megismerését és megbecsülését, a kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség- és közösségvállalást szolgálja,
- programunk tartsa szem előtt a hazánkban élő nemzeti, etnikai kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tiszteletét, kultúrájuk, hagyományaik megismerését és megbecsülését,
- vegye figyelembe iskolánk hagyományainak megőrzését, jó hírnevének öregbítését, névadónk szellemiségének ápolását,
- nyújtson speciális művészeti ismereteket és az alkotó munkával együtt járó pozitív élmények segítségével, járuljon hozzá a harmonikus, érzelmileg gazdag, kreatív személyiség kialakításához,
- alakítsa ki a kultúra iránti nyitott magatartást, az esztétikai érzékenységet, neveljen a művészetek befogadására, értésére és művelésére,
- sajátos eszközeivel ösztönözzön a társadalmi érintkezésben és kommunikációban a toleráns magatartásra,
- ismertesse meg a regionális területek művészetének alapvető ismeretanyagát és technikáit,
- alapozza meg a művészi kifejezőkészségek kialakítását, bontakoztassa ki a tanulók alkotó fantáziáját, és fejlessze improvizációs készségüket,
- készítse fel képességeik alapján, érdeklődésük és a társadalmi igények figyelembevételével a tanulókat a szakirányú továbbtanulásra, illetve művészeti önképzőkörök, együttesek munkájába való bekapcsolódásra,
- irányítsa a tehetséges tanulókat a hivatásos pályára, a továbbképző osztályainak folytatására, illetve művészeti alkotó csoportok életbe való bekapcsolódásra,
- működjön együtt más intézményekkel a kulturális és művelődési feladatok ellátásában,
- lehetőség szerint létesítsen cserekapcsolatot más (esetleg külföldi) művészetoktatási intézményekkel, amatőr együttesekkel, képzőművészeti csoportokkal,
- törekedjen a társművészetekkel való együttműködésre, kapcsolattartásra,
- időtálló értékek közvetítése révén járuljon hozzá a gyermekek ízlésének, kritikai érzékének fejlesztéséhez,

- alakuljon ki a tanulóknál a világ megismerésének az igénye, igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására,
- nevelési céljaink fontos eleme a hazaszeretet érzésének kialakítása, megerősítése, emlékeink, hagyományaink tisztelete, az egészséges nemzeti önbecsülés kialakítása,
- jellemezze tanulóinkat nyitottság és tolerancia más népek, fajok, kultúrák, szokások iránt,
- legyen tanulóink sajátja a törvényesség tisztelete, az emberek egyenlőségének elismerése, az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása,
- legyenek érdeklődők a társadalmi jelenségek és problémák iránt, legyen igényük a közéletiségre, a közösségi tevékenységre, a demokrácia érvényesítésére, a társadalmi felelősségvállalásra,
- alakuljon ki a tanulóknál a befogadó attitűd, ismerjék meg a másféle szociális és kulturális háttérrel rendelkező társaik problémáit, legyenek nyitottak, megértők és segítők a lemaradókkal szemben,
- alakítsa ki az égető vágyat a tudás megszerzésére, alakuljon ki a belső motiváció a feladatok megvalósítása során,
- alakuljon ki a folyamatos reflexió és önreflexió igénye a tanulóknál, ismerjék meg a pozitív reflexió kultúráját,
- érdeklődésüknek megfelelően vegyenek részt új kezdeményezésekben, projektekben, használják az ismeretszerzés modern eszközeit,
- alakuljon ki az igényük arra is, hogy tudásukat, megszerzett ismereteiket másokkal is megosszák.

4.2. Stratégiai céljaink

Nevelő-oktató munkánk kiemelt stratégiai céljait az alapelvekből kiindulva határoztuk meg

- a hit és a művészetoktatás összekapcsolásával új értékek létrehozása,
- a művészetoktatás egészét átható minőségközpontú szemlélet elérése,
- az egységes nevelői szemlélet kialakítása,
- a következetes követelés és igényesség szerinti munkavégzés,
- az általános és keresztény erkölcsi értékek, humán magatartás minták, pozitív szokásrendszerek átadása, tudatosítása,
- egyénre szabott motiválással a tehetséggondozás hatékonyságának megőrzése,

- a tehetséggondozás rendszerének kidolgozása és működtetése
- az iskolahasználók, illetve a pedagógusok igényeinek megfelelően az intézmény szolgáltató jellegének további erősítése,
- a társintézmények vezetőivel, munkatársaival való jó együttműködés fenntartása, közös rendezvények szervezése,
- nagyobb esélyegyenlőség biztosítása, a lemorzsolódás csökkentése,
- befogadó attitűd kialakítása minden iskolahasználó tekintetében,
- hálózati tanulás rendszerének kiépítése művészeti projektek megvalósításával,
- tehetségpont működtetése,
- bázisintézményi működés megvalósítása,
- új típusú gyakorlóhely funkció kiépítése,

4.3. Operatív céljaink

Az intézmény egészét átfogó minőségközpontú szemlélet kialakítása érdekében célunk

- keresztény értékrend beépítése a mindennapi pedagógiai gyakorlatba,
- folyamatos intézményi és szakmai innováció megvalósítása,
- folyamatos reflexió, a PDCA-elv alkalmazása,
- a partnerek véleményének figyelembevétele,
- az önfejlesztés, az önművelés, az önértékelés igényének fenntartása,
- tudásszerzésre való igény kialakítása a tanulóknban és pedagógusban egyaránt,
- belső szakmai műhelyek létrehozása,
- új módszerek megismerésére belső továbbképzések szervezése,
- szakmai versenyeken való megmérettetés lehetőségeinek biztosítása,
- tanév végén minden tanuló részvételének biztosítása a színpadi bemutatókon, kiállításokon.

A tehetséggondozás hatékonysága érdekében célunk

- a problémafelismerő, problémamegoldó képesség igényének fenntartása,
- projektmódszer alkalmazása,
- a pedagógusok továbbképzése,
- tehetséggondozó konferenciák szervezése, hálózatépítés,

- tehetséggondozó programok, műhelyek működtetése,
- a folyamatos, személyre szabott fejlesztés megvalósítása,
- pályázatok benyújtása, megvalósítása,
- kutatási tevékenység megvalósítása a tehetségazonosítása és gondozása érdekében
- kiadványok publikálásával segítjük a művészeti tehetségek azonosításában és fejlesztésében részt vevő pedagógusok munkáját,
- komplex személyiségfejlesztő programok kidolgozása.

Az iskolahasználók igényeihez alkalmazkodó szolgáltató jelleg erősítése érdekében célunk

- a tanulók, szülők igényeinek (pl.: felelősségtudat, értékmegőrzés, a szép és a kulturált iránti igény...) figyelembe vétele,
- megfelelő színvonalú megjelenés biztosítása,
- szaktáborok szervezése,
- egyéni fejlesztések, a továbbtanulás támogatása, hátránykompenzáció,
- ünnepi műsorok, egyházi ünnepek, hagyományőrző fellépések, színvonalú bemutatók megvalósítása az együttműködő partnerek igényeihez és az oktatás rendjéhez igazodva.

A horizontális tanulási lehetőségek biztosítása érdekében célunk

- a hálózati rendszer felhasználásával, az egymástól való tanuláslehetőségének biztosítása,
- a szakterület változásainak követése,
- a legújabb információk beépítése a tanulószervezési, pedagógiai gyakorlatba,
- a hatékonyság növelése,
- hatásvizsgálatok alkalmazása,
- bevált gyakorlatok megismerése, jó gyakorlatok átvétele,
- tudásmegosztás, jó gyakorlatok átadása, nyilvánosságra hozatala,
- átjárhatóság biztosítása,
- munkaközösségi, tanszaki együttműködések az alkotói és nevelési folyamatokban,
- széles körű együttműködés külső szakmai és egyházi kapcsolatokkal.

A nagyobb esélyegyenlőség biztosítása érdekében célunk

- a szociális hátrányok kompenzálása,
- az integráció támogatása,

- sajátos módszerek kidolgozása,
- speciális tanmenetek készítése,
- kreativitásfejlesztés,
- keresztény szolgálat az elesettek megsegítésére,
- továbbtanulási esélyek növelése.

Az Oktatási Hivatal Bázisintézményeként a működés érdekében célunk

- a színvonalas és szakszerű működés biztosítása,
- iskolánk művészeti szakmai és pedagógiai központként működjön,
- az iskola jó gyakorlatainak bővítése,
- a hálózati tanulás elősegítése érdekében jó gyakorlatink nyilvánosságra hozatala,
- szakmai anyagok, kiadványok megjelentetése,
- bázisintézményi műhelynapok megrendezése, a külső tudásmegosztás támogatása,
- a hálózati kapcsolatok bővítése.

További célkitűzéseink

- iskolánk tanulói létszáma minden tanévben elérje legalább az 1500 főt,
- iskolánkban dolgozzanak a környéken élő legkiválóbb szakemberek,
- minél több pedagógus érje el a mesterfokozatot,
- a szakmai versenyeken, regionális, területi és országos tanulmányi versenyeken minden tanszak tanulói vegyenek részt,
- tanulóink orientálása a művészeti előadói pályára,
- pedagógusok közül legalább 1 fő rendelkezzen tehetség és fejlesztése pedagógus szakvizsgával,
- minél több pedagógus vegyen részt az iskolai szintű művészeti projektek megvalósításában,
- a befogadó attitűd, az egyéni fejlesztés és differenciálás eredményeként a hátránnyal induló gyerekek fejlesztése kimutatható eredménnyel járjon,
- munkánk elismertetése az oktatásirányítással, a fenntartóval, a szülőkkel, szűkebb és tágabb környezetünkkel,
- sajátos arculat kiépítése, folyamatos fejlesztése, gazdagítása,
- kutatások támogatása,

- mesterprogramok megvalósításának támogatása.

4.4. Kitűzött céljaink elérését segítő elvárások

A Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskolában tanító pedagógus

- a tanulókkal kapcsolatos viszonyát a szeretet gyakorlása határozza meg,
- legyen elhivatott és elkötelezett a pedagógus pálya iránt,
- felkészültséggel, szaktudással, gazdag módszertani kultúrával rendelkezzen,
- legyen nyitott az információk befogadására, ismereteinek fejlesztésére, kiegészítésére,
- legyen következetes, humánus,
- modellközvetítő szerepet töltsön be, ezért személyisége, magatartása legyen élményforrás, a keresztény értékrend mintáját közvetítse
- közvetítse a tudását olyan meggyőző erővel, amely követendő példává válik a tanulók számára,
- pozitív kisugárzással, pontosan és igényesen végezze a munkáját,
- rendelkezzen felelősségérzettel, önkritikával, hibáit vállalja,
- az adott feladathoz megfelelő pedagógiai módszerekkel keltse fel a tanulók érdeklődését, aktivitását,
- jellemezze és adaptivitás, vegye figyelembe az egyéni igényeket és szükségleteket,
- legyen képes saját tevékenységének elemzésére, értékelésére, szükség szerint módosítására, legyen képes a másoktól átvett szakmai és módszertani programokat átdolgozni és a környezetére adaptálni, továbbfejleszteni,
- legyen képes a módszertani megújulásra,
- legyen igénye a fejlődésre,
- tudatos tervezéssel segítse a tanulók egyéni igényeinek és szükségleteinek kielégítését,
- ismerje meg a tanulókat, biztosítson egyéni fejlődési lehetőséget a tanulók számára.

4.5. Az egyes művészeti ágak oktatásának célrendszere

A néptáncoktatás tantervi programja lehetővé teszi a tanulók kompetenciaalapú fejlesztését. Hozzájárul, hogy a tanulók személyisége nyitottá váljon a közösségi alkotó tevékenységek és művészetek iránt, fejleszti a kapcsolatépítést az emberekkel, az időgazdálkodást, fejleszti a tanulók megérző képességét, intuícióját, kreativitásukat, improvizációs képességüket, készségüket. Fejleszti a tanulók szocializációs, kommunikációs készségét, kezdeményező

készségét, kulturális tudatosságát, általános műveltségét. Lehetőséget nyújt a tanulók mozgásműveltségének, mozgáskultúrájának sokoldalú fejlesztésére, fizikai állóképességük, ügyességük, cselekvő biztonságuk, ritmusérzékük, hallásuk, tér- és formaérzékenységük fejlesztésére, gazdagítására. Figyelembe veszi az egyéni adottságokat, az életkorra jellemző fizikai és szellemi sajátosságokat. Alkalmazkodik a helyi igényekhez és hagyományokhoz. Rugalmassága révén hozzájárul a speciális képzési rendszerekben, összevont osztályokban történő oktatás megvalósításához, lehetőséget teremt a különböző életkorban a képzésbe bekapcsolódó tanulók számára az életkornak megfelelő szintű képzés megvalósítására. Célja, hogy felkészítse és irányítsa a tehetséges tanulókat a táncművészeti pályára illetve az amatőr táncéletbe való bekapcsolódásra.

A múlt és a jelen hagyományainak és táncművészeti értékeinek megismertetésével, megszerettetésével lehetőséget teremt a tanulók számára az életkoruknak megfelelő táncművészeti kultúra, műveltség megszerzésére. A paraszti kultúra sajátos elemei és a hitélet egymástól elválaszthatlan egységet képeznek, mindezek megtapasztalása, a tiszta forrás felkutatása, archív felvételeken személyes élményeken keresztül, vagy a színpadi alkotásokon keresztüli megélése programunk egyik fő célkitűzése. A jövőben szeretnénk céljaink elérése érdekében pályázni a Határtalanul programra, hogy minél több gyermek jusson el olyan helyszínekre, ahol még az élő néphagyomány fellelhető.

4.5.1. A táncművészeti ág, néptánc tanszak oktatásának célja

- a magyar néptánc hagyomány tovább örökítése,
- a népi kultúra értékrendjének, hitéletének megismertetése, átadása,
- kiemelten a helyi táncanyag magas szintű művelése,
- a tehetséges fiatalok versenyekre történő felkészítése és bemutatása,
- a néptánc, a népzene a néptánc és a folklórismeret ismeretanyagának átadása,
- a tanulók személyiségfejlesztése,
- a közösséghez tartozás érzésének erősítése,
- a közös élmény biztosítása,
- egészséges életmódra nevelés,
- sokoldalú képességfejlesztés,
- a testtudat kialakítása, a mozgáskultúra fejlesztése,
- a tanulók pályára irányítása.

4.5.2. A képzőművészeti ág oktatásának célja

- a képzőművészet eszközeivel gondolatok megfogalmazása, érzések kifejezése,
- a képzőművészet műfaji sajátosságainak megismertetése,
- a művészi kommunikáció megismertetése,
- a képességfejlesztés mellett kreatív, intuitív gondolkodás fejlesztése
- projekt gondolkodás kialakítása,
- az önismeret fejlesztése,
- vizuális kultúra, az esztétikai érzék fejlesztése,
- a tehetséges tanulók versenyekre történő felkészítése,
- a közösséghez tartozás érzésének erősítése, a közös élmény biztosítása,
- a helyi képzőművészeti hagyományok megismertetése,
- a múlt értékeinek átadása, tovább éltetése, hagyománytisztelet,
- a klasszikus és kortárs képző-és iparművészeti, médiaművészeti értékek átadása,
- a tehetséggondozás, a tanulók pályára irányítása.

4.5.3. A szín-és bábművészeti ág oktatásának célja

- egészséges önbizalom és önkép kialakítása,
- a személyiség integrálása, felszabadítása,
- a kommunikáció fejlesztése,
- a társas együttműködés, az érzelmi intelligencia fejlesztése,
- sokoldalú képességfejlesztés megvalósítása,
- a tehetséges tanulók pályára irányítása, versenyekre történő felkészítése,
- a közösséghez tartozás érzésének erősítése,
- az irodalom és a színház megszerettetése,
- a közös élmény biztosítása.

4.5.4. A zeneművészeti ág, népzenei műfaj tanszakai oktatásának célja

- a nemzeti, népi hagyományok átadása,
- a magyar népdalkincs anyagának átadása,

- a közös éneklés és muzsikálás élményének megélése,
- az egyetemes kultúra, az európai műveltség közvetítése,
- az értékmegőrzés formáinak kialakítása,
- a klasszikus zene és népzene egymást gazdagító, organikus kapcsolatának kiteljesítése,
- a közösségek hagyományos zenei megnyilvánulásainak megőrzése.

V. A pedagógiai nevelő-oktató munka feladatai

A célok meghatározását követően, a célokból kiindulva határozzuk meg a feladatainkat, és választjuk ki a feladatok megvalósítását szolgáló módszereket és eszközöket. A pedagógiai folyamatok megtervezéséhez figyelembe vesszük az alapvető didaktikai szempontokat. A pedagógusok pedagógiai és szakmai módszertani felkészültségét belső tudásmegosztással és továbbképzésekkel támogatjuk.

A pedagógiai alapelvek alapján meghatározott céljaink elérése konkrét feladatok elvégzésén keresztül valósulhat meg.

5.1. A pedagógiai nevelő-oktató munka általános feladatai

Az intézményvezetés **tudatos pedagógiai folyamattervezést** vár el a pedagógusoktól a tanórai és a tanórán kívüli tevékenységek megvalósítására vonatkozóan. A tervezés során a tanulóra vonatkozó jellemzőkből indulunk ki, ezért alapvető feladatunk a **tanulók minél hatékonyabb megismerése**.

5.1.1. A gyermek, tanuló megismerése

A gyermek, megismerésének területei

- biológiai fiziológiai működés sajátosságai: speciális bánásmódot igényel
- intrapszichés működés sajátosságai: tanulási stílus, tanulási stratégia, tanulói képességek, figyelem, emlékezet, gondolkodás mechanizmusai, mentális folyamatok, motiváció, attitűdök tevékenységek, érdeklődés,
- interperszonális jellemzők: a társas viselkedés jellemzői.

A tanulómegismeréssel kapcsolatos feladatok

- az integrált nevelés megvalósítását lehetővé tevő szemléletmód alkalmazása,

- holisztikus látásmód kialakítása: gyermek-és környezetnek megismerése és figyelembe vétele,
- árnyalt tanuló megismerési módszerek, technikák alkalmazása,
- adatok elemzése, értelmezése,
- problémafelismerés, problémadefiniálás,
- a tanulás tanulása eljárásainak alkalmazása,
- a pályorientáció szakszerű segítése,
- együttműködést fejlesztő, interkulturális, kommunikációs kompetencia a hátrányos helyzetű gyermekkel és környezetükkel kapcsolatban,
- fejlesztési stratégiai terv kialakítása.

A tanuló-megismerés főbb lépései

- helyzet meghatározás, az információgyűjtés céljának meghatározása,
- a szükséges ismeret, tudás, felelevenítése, források, szakirodalom megismerése,
- módszerek, eszközök kiválasztása,
- vizsgálatok, mérések, felmérések elvégzése,
- eredmények feldolgozása,
- az eredmények alapján fejlesztési stratégia kidolgozása, ha szükséges, külső szakértő bevonása.

5.1.2. Pedagógiai folyamat tervezés

A tervezés dokumentumainak elkészítésekor figyelembe kell venni a **Magyarországi Református Egyház köznevelési törvényét**, az **Országos Református Tanáregyesület Etikai Kódexe előírásait**, az az európai-uniós elvárásokat, valamint a **Nemzeti Alaptanterv (NAT)**, az **Alapfokú Művészetoktatás Alapprogramja**, az iskola **Pedagógiai Programja**, Helyi Tanterve, továbbá az adott tanév **munkatervi céljait és feladatait**.

A pedagógusok pedagógiai tevékenységüket a **csoportprofil alapján**, az adott tanulói csoportra alakítva **tervezik meg a tematikus tervekben**.

A Magyarországi Református Egyház köznevelési törvénye szerinti meghatározott feladataink a nevelő-oktató tevékenység megtervezésekor:

- tanulóit művelt, jellemes keresztyén emberekké, az egyetemes emberi értékek tisztelőivé, a magyar haza és nemzet hűséges és áldozatkész, alkotó polgáraivá formálja, akik

mindenkor készek az örökölt és a jelenkori kultúra valódi értékeit befogadni, gyarapítani, közvetíteni és továbbadni;

- református tanulóit egyházunk hitvalló tagjaivá, – nem református tanulóit – vallásuk szabad gyakorlásának biztosítása mellett – saját felekezetük és a református egyház értékeinek megbecsülésére nevelje. Mindezek megvalósítása egyházunk oktatási intézményeinek évszázadok során kialakult hitbeli örökségére és pedagógiai kultúrájára épül, és azt fejleszti tovább.

A NAT-ban meghatározott nevelési területek a következők.

- erkölcsi nevelés,
- nemzeti öntudat, hazafias nevelés,
- állampolgárságra, demokráciára nevelés,
- az önismeret és a társas kultúra fejlesztése,
- a családi életre nevelés,
- a testi és lelki egészségre nevelés,
- felelősségvállalás másokért, önkéntesség,
- fenntarthatóság, környezettudatosság,
- pályaaorientáció,
- gazdasági pénzügyi nevelés,
- médiatudatosságra nevelés,
- a tanulás tanítása.

A NAT-ban megfogalmazott célok megvalósítása ebben az intézménytípusban is elvárt követelmény.

Fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává válják,
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága,
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert,
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában,
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására,
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően,

- válják képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését

Az EU-s előírásoknak megfelelően a kulcskompetenciafejlesztés feladatai a következők:

- a tanulás kompetenciái,
- kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi, idegen nyelvi),
- digitális kompetenciák,
- matematikai, gondolkodási kompetenciák,
- személyes és társas kompetenciák,
- kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái,
- munkavállalói, innovációs és vállalkozási kompetenciák.

Az intézménytípus és a szakmai tevékenység jellegénél, tananyagánál és módszertanánál fogva hozzájárul több kulcskompetencia fejlesztéséhez is, amely megvalósul a formális, non-formális, és az informális tanulási folyamatokban egyaránt. Az önálló tanulás támogatása a felfedező tanulásban és az improvizációban teljesebben ki. Az anyanyelvi kompetencia a népi gyermekjátékok, mondókák, kiszámolók, a népdalok és a szaknyelv megismerésével is gazdagodik. A színjáték tanszak képzési rendszerében központi szerepet tölt be az anyanyelvi kompetencia fejlesztése. A képzés jelentősen hozzájárul a társas együttműködések, a szocializációs folyamatok támogatásához. A közösséghez tartozás a véleménynyilvánítás, a feladatvállalás tekintetében is lehetőséget nyújt az önérvényesítéshez.

Programunkban leginkább **a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái, fejlesztésére fókuszálunk**, az alapfokú művészeti képzés céljaival összhangban, hiszen a művészeti nevelés célja és egyben eredménye is az esztétikai-művészeti tudatosság kialakítása.

A kompetencia magában foglalja az esztétikai megismerést, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését a tradicionális művészetek nyelvein, illetve média segítségével, ideértve az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót és a mozgóképet.

5.1.3. A kompetencia alapú fejlesztés feladatai

Programunkban a **kompetenciafejlesztő szemlélet a jellemző** a tananyag feldolgozásánál, mely három kulcsterületre fókuszál: ismeretre (kognitív kompetencia), képességre (személyes kompetencia) és attitűdre (társas-szociális kompetencia). A kompetencia azon elvárható ismeretek, képességek, magatartási és viselkedésszempontok összessége, amely által a személyiség képes lesz egy adott feladat eredményes teljesítésére.

A hagyományos ismeretközpontú tervezés helyett a kompetenciákra épülő tervezést valósítjuk meg iskolánkban. A tanulók tudását, teljesítményét individualizált módon mérjük. Középpontba állítjuk a képességek, készségek fejlesztését, az alkalmazásképes tudás megszerzését.

A kompetencia alapú tervezés jellemzői

- egyéni haladást tesz lehetővé, egyéni igények érvényesülnek benne,
- tanuló központú,
- gyakorlat-orientált,
- azonnali visszajelzést ad a hatékonyságról,
- az értékelés a teljesítmény alapján a leírt kritériumok szerint történik

5.1.4. A tanulás önszabályozásának támogatása

Feladatunk a tanulás egész folyamatának önszabályozásának kialakítása. A tanuló legyen képes felmérni, hogy milyen ismeretekre és készségekre van szüksége, ezeket hogyan tudja elsajátítani, milyen módszereket és tanulási forrásokat (pedagógusok, könyvek, adathordozók) kell igénybe venni.

A tanulás önszabályozása érdekében feladataink

- önismeret és önértékelés fejlesztése,
- pozitív tanulási attitűdök, motiváció és oldott tanulási környezet és légkör biztosítása,
- egyéni tanulási utak biztosítása, amelynek elemei: egyéni tanulási tempó, érdeklődés, attitűd figyelembe vétele, egyéni konzultációk, felkészítések, egyéni ismeretszerzési mód, egyéni tananyag biztosítása, az igényekhez való igazodás.

5.2. Alapfeladataink

A nevelő-oktató munkát meghatározó alapfeladatokat a következők szerint határoztuk meg

- rendszeres értékelés, önértékelés (gyakorisága az értékelésnél meghatározott),
- rendszeres igényfelmérés (évente),
- rendszeres belső ellenőrzés,
- rendszeres továbbképzés
- feladatmegoldást segítő eszközpark kialakítása,
- érdekes, motiváló, problémamegoldó feladatok meghatározása,
- személyre szabott feladatok megfogalmazása, differenciálás,
- új módszertani utak kipróbálása,
- a különböző művészeti ágak közelítése céljából közös alkotások létrehozása,
- vizsgabemutató előadások, kiállítások szervezése, technikai igényeinek biztosítása,
- nyári táborozások megszervezése,
- versenyekre való felkészítő program működtetése,
- továbbtanulásra felkészítő program működtetése,
- az oktatás körülményeinek folyamatos fejlesztése,
- szakmai kiadványok készítése, megjelentetése,
- bázisintézményi működés kiépítése,
- tehetségpont működtetése,
- hálózati együttműködés kiépítése a tehetségpontokkal, tehetségsegítő tanácsokkal, szakmai munkaközösségekkel, érdekvédelmi szervezetekkel, az oktatásirányítással, civil szervezetekkel, a szülőkkel,
- továbbképzések támogatása, ösztönzése,
- folyamatos szakmai fejlesztések támogatása,
- a működés feltételeinek megteremtése pályázatok megírásával és megvalósításával.

5.2.1. A bázisintézményi szerepkörből adódó feladatok

Iskolánk a tevékenységét éves Bázisintézményi Munkaterv alapján végzi, amelyet a POK vezetőjének jóváhagyásával válik érvényessé. Szakmai tudásmegosztó programokkal részt veszünk az őszi és tavaszi Bázisintézményi Szakmai Napok rendezvénysorozatában. Egyéb

szakmai programjaink is nyitottak, várjuk és hívjuk a külső partnereinket, amelyről a Nyíregyházi Pedagógiai és Oktatási Központ munkatársait tájékoztatjuk.

Feladataink

- pályázatírás a cím elnyerésére,
- egyeztetés a pedagógusokkal, a nevelőtestület és a fenntartó jóváhagyása,
- éves munkaterv készítése,
- egyéni feladatvállalások egyeztetése,
- szakmai anyagok összeállítása,
- minőségbiztosítási kérdőívek kitöltése,
- félévi, évvégi beszámoló készítése, benyújtása a POK-hoz.
- a bázisintézményi feladatok elvégzésének értékelése.

5.3. Az egyes művészeti ágak oktatásának feladatrendszere

5.3.1. Néptánc tanszak feladatai

A néptánc tanszak tanórai és tanórán kívüli feladatai

- a magyar nyelvterület tánc típusainak és dialektikusainak megismertetése az ismeretek megalapozása és fejlesztése, rendszerezése,
- a táncolni tudás képességfejlesztésének középpontba állítása,
- a vokális népzenei műveltség megalapozása és fejlesztése,
- az életkornak megfelelő néprajzi tárgyú könyvek, ismeretterjesztő művek megismertetése,
- a helyi tánc hagyományok és szokások előtérbe helyezése,
- a stílusérzék, a tánc karakterek iránti érzékenység kialakítása,
- a táncanyag tanításával, korszerű, vonzó módszerekkel elérni, hogy a tánc mindennapos szükségletté váljon,
- a táncanyag hiteles, stílusos, a tánc szerkezetét ismerő, kifejező előadásmód kialakítása,
- táncelőadások látogatása,
- a rádió és a televízió néprajzi műsorainak figyelemmel kísérésére, értékes hangfelvételek és videofelvételek gyűjtésére és meghallgatása,
- aktív társas tánc-élet megvalósítása, tánc házak rendezése,
- tanórán kívüli tevékenységek, szakmai programok, versenyek szervezése, megvalósítása,
- szaktáborok szervezése,

- koreográfiakészítés,
- viseletvarratás, beszerzés,
- zenei összeállítás készítése,
- tehetségműhelyek működtetése,
- továbbtanulásra felkészítő foglalkozások szervezése,
- tanszaki és iskolai szintű projektek megvalósítása,
- táncszínházi alkotások létrehozása.

5.3.2. Színháték tanszak feladatai

A színháték tanszak tanórai és tanórán kívüli feladatai

- felhívni a figyelmet a magyar nyelv szépségeire,
- a magyar hangsúlyozás, a magyar hanglejtés alkalmazása,
- a tiszta, érthető, kifejező beszéd, a kifejező előadásmód kialakítása,
- a bizalom átélése, az empátiás képesség működtetése társas helyzetekben,
- pontos és érzékletes szerepjáték megvalósítása a társakkal és egyénileg,
- a testbeszéd eszközeinek használata,
- a színpadi mozgás szabályainak, technikájának, eszköztárnak alkalmazása,
- a tér és térben mozgó társak differenciált és pontos érzékelésének, a tér kreatív használatának kialakítása,
- alkalmassá váljanak a tanulók az érzelmek kifejezésére,
- önálló munka megvalósításának támogatása, saját ötletek, gondolatok kidolgozása a meghatározott szöveg előadásában is,
- színházi előadások megtekintése,
- iskolán kívüli produkciókban való részvétel,
- társaik előtti előadások tartása,
- különböző előadások véleményezése,
- történetek drámai eszközökkel történő vizsgálata, színházi eszközökkel való megjelenítése,
- színpadi előadások létrehozása, különböző formanyelvek alkalmazásával,
- színhátészó tehetségműhelyek létrehozása, működtetése,
- versenyek szervezése, megvalósítása,
- színházlátogatás,

- színpadi rendezés,
- jelmez és díszlettervezés, kivitelezés, beszerzés,
- új együttműködési formák megvalósítása a szülőkkel,
- tanszaki és iskolai szintű projektek megvalósítása.

5.3.3. Festészet tanszak /képzőművészeti, grafika és festészet tanszak feladatai

A képzőművészeti tanszakok tanórai és tanórán kívüli feladatai

- sokoldalú képességfejlesztés az életkori sajátosságoknak megfelelően,
- a világ megismerése a képzőművészet eszközeinek segítségével,
- az esztétikai érzékenységek fejlesztése mellett a látás kiművelése, a képi vizuális műveltség bővítése,
- a kézügyesség, technikai érzékenység fejlesztése mellett a gondolatok, érzések, elképzelések tapasztalatok vizuális eszközökkel történő megjelenítése,
- a festő munka anyagainak, eljárásainak megismertetése,
- a színtan problémáinak, alkalmazásának megismertetése,
- a sík és a szín, a tér és szín látványban és alkotásban jelentkező összefüggéseit, a korszerű festészeti eljárások megismertetése,
- a sokféle műfajban való eligazodás elsajátítása, véleményalkotás a festészet jelentős műveiről,
- a szűkebb környezetünk jeles képzőművészeinek munkásságának megismertetése,
- ma élő kortárs képzőművészek, népművészek megismertetése,
- alkotói kedv kiteljesítése,
- egyéni és közösségi alkotás élményének megélése,
- kiállítások rendezése,
- versenyek szervezése, rendezése,
- iskolai szintű projektek megvalósítása,
- együttműködés más művészeti ág tanulóval,
- pályázatok megvalósítása,
- részvétel országos versenyeken,
- a helyi képzőművészeti hagyományok megismerése és gondozása.

5.3.4. Népzene műfajon belüli tanszakok feladatai

A népzene tanszakainak tanórai és tanórán kívüli feladatai

- a hagyományos kultúra értékeinek egységes szemléletű feldolgozására nevelés,
- fejleszteni az alkotó magatartást,
- fejleszteni a variációképző–rögtönzőkészség kialakítását,
- fejleszteni az önkifejezést,
- megalapozni az általános zenei műveltséget
- alkalmassá tenni az énekes és hangszeres népzene anyanyelvi szintű elsajátíttatására
- a hagyományos kultúra értékeinek tisztelésére, őrzésére, gyarapítására, továbbadására nevelés,
- a zene megszólaltatásához szükséges hangszeres és énektechnikai készségek megszerzése,
- a zenei ismeretek tudatosítása,
- a kreativitás az esztétikai érzékenység alakítása,
- táncházakban muzsikálás,
- magasabb évfolyamokon tánckíséret,
- bemutatkozás szakmai programokon, rendezvényeken, versenyeken,
- népzenei tehetségműhely szervezése működtetése,
- népzenei verseny szervezése, megvalósítása,
- tanszaki és iskolai szintű projektek megvalósítása.

VI. A feladatok megvalósítása érdekében alkalmazott eljárások, módszerek, eszközök

6.1. Az oktató nevelő, munka pedagógiai eljárásai

Iskolánkban a következő pedagógiai eljárások alkalmazását helyeztük előtérbe

- kompetencia alapú fejlesztés,
- valós élethelyzeteket modellező feladatrendszer,
- játékos, élményre épülő oktatás, alkotómunka,
- egyéni tanulási utak biztosítása,

- tanulómegismerés,
- önálló ismeretszerzés és tanulás támogatása,
- kreativitásfejlesztő tevékenységrendszer,
- hálózati tanulást segítő művészeti projektek,
- reflexió, önreflexió alkalmazása,
- szokásrend, magatartásmodell kialakítása,
- ellenőrzési és értékelési, jutalmazási eljárások,
- pedagógiai folyamattervezés.

6.2. Pedagógiai módszerek, tevékenységformák

Módszertani alapelvek a NAT alapján

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

Aktív tanulás elvei

- a tanulói kompetenciák fejlesztése,
- az ismeretek alkalmazása, a hasznos tudás kialakítása,
- tevékenységközpontú tanulásszervezési formák előnyben részesítése,
- társas, egyéni, differenciált formák alkalmazása,
- azonos tanulói környezet biztosítása
- a tanulói különbségekhez illeszkedő differenciált célkijelölés, tervezés, tananyag alkalmazás, a tananyag alakítása a tanulói sajátosságokhoz, differenciált tanulásszervezés és a tanulást támogató értékelés,

Az eredményes tanulás segítésének elvei

- a tanulási környezet alkalmas legyen a különböző tanulásszervezési eljárások megvalósítására,
- biztosított legyen az oktatáshoz szükséges IKT és digitális eszköz,
- a szülők, pedagógusok, tanulók nyílt párbeszédének megvalósítása az eredményes tanulás érdekében,
- az értékelés során az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság biztosítása, az emberi méltóság tiszteletben tartása

- egyértelmű elvárásrendszer és mérési rendszer megismertetése a tanulási folyamat elején a tanulókkal, szülőkkel
- bizalmi légkör kialakítása, a tanulási problémák tisztázása
- projektek megvalósítása

Egyénre szabott tanulási lehetőségek biztosítása

- közti különbségeket az iskola a különféle környezeti feltételek és az egyénenként eltérő idegrendszeri érés, valamint az egyéni képességek kölcsönhatása eredményének tekintse.
- a tanulói környezet alkalmazkodása a tanuló egyedi jellemzőihez
- hátrányok csökkentése, tanuló szükségleteihez, képességeihez, készségeihez illeszkedő módszertani eljárások
- a különleges bánásmódot igénylő tanulók fejlesztése érdekében kapcsolattartás és együttműködés külső szakértőkkel

Képesség-kibontakoztatás támogatása

- az értékelési folyamat tudatos tervezése,
- a tanulási folyamat hatékonyságának ellenőrzése
- szükség esetén újratervezés, és a célok módosítása.

A NAT-ban meghatározott elveket figyelembe véve a tananyag hatékony elsajátításának érdekében a módszerek és tevékenységformák kiválasztásának szempontja, hogy igazodjon az egyéni igényekhez és szükségletekhez, alkalmazza a differenciálás elvét, járuljon hozzá a tanulási képességek minél teljesebb kibontakoztatásához, a tanuló megismeréséhez, az élményközpontúság és a felfedező tanulás lehetőségeinek biztosításához, ez eredményes és sikeres a tehetséggondozáshoz.

A pedagógiai és szakmai fejlesztési célok elérését szakspecifikus (a helyi tantervekben kifejtve) és a személyiségfejlesztést is támogató módszerek együttes alkalmazásával kívánjuk megvalósítani.

Általánosan, minden tanszakon alkalmazott pedagógiai módszereink a következők

6.2.1. A tanuló-megismerés módszerei

A tanuló megismerése egyben bizalmi kapcsolat kialakítását is jelenti, amely a pedagógus folyamatosan végzett tudatos tevékenysége, és amely alapvetően meghatározza a pedagógus nevelési, szakmai és fejlesztési terveit. A megszerzett információkat bizalmasan kezeli, a tanuló érdekében és az elérni kívánt minőségváltozás elérése érdekében épít a tanuló megismerés módszereire, amelyek a következők:

- a tanulók megfigyelése (köznapi megfigyelés, lejegyzés),
- kérdőíves módszerek, öndefiníciós kérdőívek, tanulási stílus feltárása,
- interjú technikák, célzott beszélgetés (zárt, meséltetős, pontosító kérdések, körkérdés titoktartási kötelezettség),
- játéktevékenység,
- tanórán kívüli tevékenységek,
- tanórán alkalmazott asszociációs játékok, körkérdések, hangulatjelentések,
- dokumentumelemzés (tanuló munka dokumentumai, szakvélemény, szülői üzenet, pedagógusok bejegyzései).

6.2.3. A kompetencia alapú fejlesztés módszerei

A tananyagelemzés területei: az érdeklődés felkeltése, a tanuló motiválásának tervezése, a megoldandó problémahelyzet azonosítása, a kompetenciahiányra mutató terület meghatározása

A tervezés módszerei

- a tanulási cél meghatározása,
- a kompetencia profil meghatározása,
- a célcsoport meghatározása,
- a partnerek kiválasztása,
- a feltételek meghatározása,
- a feladat kiválasztása,
- a feladat lépéseinek, ismereteinek megtervezése,
- a képzési módszer meghatározása,
- az elvárt magatartásformák meghatározása,
- az eszközigeny meghatározása,
- a kimeneti cél pontosítása.

Fejlesztési módszerek

- a képzési terv, program kidolgozása,
- a képzési módszer kidolgozása,
- a teljesítménykritérium kidolgozása,
- az eszközigeny kidolgozása, beszerzése,
- értékelési rendszer kidolgozása.

6.2.4. Differenciált fejlesztés módszerei

A differenciálás a személyiségi tulajdonságok eltéréseihez igazodó olyan fejlesztő módszer, amely szem előtt tartja az egyéni különbségeket:

- a feldolgozási, művelési képességek,
- a tanuláshoz való viszony,
- az önálló munkavégzés feltételei,
- a szocikulturális háttér,
- az eltérő társas helyzetek tekintetében.

A differenciált fejlesztés módszerei

- nyitott feladatok,
- különböző munkatempóra épülő feladatok,
- képesség szerinti csoportmunka,
- az alapokról indulás,
- egyéni feladatok,
- kooperatív tanulás,
- differenciált motiváció,
- differenciált értékelés,

A differenciálás különösen fontos szerepet játszik az összevont osztályok tanulásszervezésében. Az életkori sajátosságok, valamint az évfolyamonkénti tananyag elsajátása a differenciált munkaforma segítségével valósul meg.

6.2.5. Projekt módszer

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésére épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

A projekt közösen végzett tevékenységek sorozata, amelynek középpontjában egy gyakorlati jellegű probléma áll, melyet a diákok és tanárok közösen, több szempontból elemezve komplex módon dolgoznak fel. Az egyéni és a csoportos munka egyaránt jellemzi. A munkafolyamat eredménye a produktum. A módszer a tanulók érdeklődésére, szükségleteire és közös tevékenységére épít. Fő jellegzetessége a szabadság és önállóság. Kilép a hagyományos időbeosztásból és a tantárgyi keretből, valamint az iskolai környezetből. Az ismeretszerzés alkotó módon történik, az ismereteket a tanulók szerzik meg.

A projekt módszert alkalmazzák a pedagógusok a tanítási órán belül is. A módszer alkalmazásáról a szaktanár dönt.

A Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskolában két évente összművészeti projekt meghirdetésére és megvalósítására kerül sor.

Mindezek a projektek jelentős mértékben növelik az iskola imázsát, szakmaiságát, sikerességét, és jelentős mértékben alakítják, formálják az iskola arculatát.

A projektoktatás metodikai lépései

Tervezés, témaválasztás

- az adott probléma megoldásához vezető cél felismerése, megértése,
- további konkrét problémák, részcélok megfogalmazása,
- egyéni vagy önkéntes, vagy szakértői alapon a csoportok kialakítása,
- választás a megfogalmazott problémákról,
- tanári együttműködés.

Kivitelezés

- a feladat megszervezése, az adatgyűjtés színhelyeinek és adatközlőinek kiválasztása,
- aktív kivitelezés: együttműködés, a szükséges eszközök, munkatechnikák, közösségi, kommunikációs és tevékenységi formák kialakítása,

- tantárgyi ismeretek integrációja,
- önálló kutatás,
- differenciált segítségadás.

Felülvizsgálat

- a produktum bemutatása a csoportok előtt,
- értékelés,
- a szükséges javítások elvégzése.

A projekt közzététele

- az eredmények, a produktum nyilvánosság elé tárása,
- belső értékelés: ön-, társ- és pedagógusértékelése,
- külső értékelés: szakértői értékelés.

A projektmódszer előnyei

- a tanulók kezdeményező, aktív szerephez jutnak,
- saját érdeklődésük vezeti őket, így a motiváció igen erős,
- fejleszti a kommunikációs és szociális képességeket, a kreativitást, az ismertszerzési képességeket, a problémamegoldó és analitikus gondolkodást, az önállóságot, a kooperációt, a tervezést, az alkalmazkodást, az időbeosztást, az információk megosztását,
- az ismeretek, jártasságok, szokások elsajátítását indirekt úton biztosítja,
- saját képességeiknek megfelelően tudnak részt venni egy-egy probléma megoldásában,
- konkrét, hasznosítható, gyakorlati tudást nyújt,
- lehetőség nyílik újfajta tanár-diák kapcsolat kialakítására,
- örömteli és stressz mentes együttműködést biztosít,
- előmozdítja a pedagógusok szakmai együttműködését,
- megvalósul az egymástól tanulás elve.

6.2.6. Kooperatív tanulás módszerei

A kooperatív tanulási forma a tanulók kiscsoportos tevékenységén alapszik. Szerepet játszik a tanulók intellektuális képességeinek, valamint a szociális- és együttműködési képességeinek kialakulásában és fejlődésében. **A konstruktív tanulási elméletre épül, vagyis az ismeretek elsajátítása nem befogadó, hanem alkotó módon történik.** A kooperáció nem azt jelenti,

hogy a tanulók csoportokba rendeződnek, és a saját feladatukkal foglalkoznak. A hangsúly a közös munkán, az együttműködésen van. A szociális készségek területén képzetlen tanulók nem tudnak közösen együttműködni. Meg kell nekik tanítani azokat a technikákat, melyek az együttműködéshez szükségesek. A csoportok általában heterogének. A gyengébben teljesítő tanulók esélyt kapnak, hogy ne maradjanak le, a jobb képességűek tanítva tanulhatnak, így tudásuk mélyebbé válik. Mivel a tanulás tevékenységhez kötődik, a motiváció erős. A diákok megtanulják, hogyan viszonyuljanak egymáshoz. Ez növeli önbizalmukat, erősíti kritikai érzéküket, elősegíti a szocializációt.

Kooperatív munkaforma alkalmazásáról a pedagógus dönt. Mindegyik tanszakon alkalmazható módszer.

6.2.7. Drámapedagógia

A drámapedagógia módszereit nem csak a színjáték tanszakon, hanem a tánc- és a képzőművészeti területen is alkalmazzuk. A drámapedagógia a személyiség fejlesztésének olyan módszere, amelynek során az egyén ismeretei, készségei, képességei, társas kapcsolatai a nevelő által irányított, csoportban végzett közös dramatikus cselekvés révén fejlődnek. (Palásthy)

Interdiszciplináris jellegű, minthogy benne több tudomány és művészet hatása talált egymásra. Ennek megfelelően a drámapedagógia gyökerei a színművészetben, pedagógiában és pszichológiában egyaránt fellelhetőek. Belső továbbképzési rendszerünknek és a pedagógusok továbbképzéseken való részvételének köszönhetően a drámapedagógia módszereit alkalmazzák a képzőművészeti ágon és a táncművészeti ágon tanító pedagógusok is. Alkalmazzák a tehetségműhely foglalkozásokon, táborok alkalmával. **A drámapedagógia területei: drámajáték, gyakorlat, improvizáció, színjáték,**

6.2.8. Informális és nonformális tanulási módszerek

Tanórán kívüli tematikus közösségi programok szervezése, az élménypedagógiai módszerek alkalmazása.

Olyan tanulási környezetet teremtünk, és olyan közösségi tevékenységeket valósítunk meg, amely során a tanórán kívül is lehetőség nyílik az élményszerű ismeretszerzésre, a felfedező tanulásra. A tematikus témafeldolgozás tekintetében a formális tanulás kiegészült informális és nonformális tanulási folyamatokkal, amelynek elsődleges célja a tanuló megismerése, a személyiség sokoldalú fejlesztése és integrációjának elősegítése. Az informális tanulás egyik legfontosabb eszköze a

játék, megfigyelés, tapasztalatszerzés, az alkotói tevékenység, amely épít a tanulók egyéni igényeire és érdeklődésére. A nonformális, nem iskolarendszerű tanulás évfolyamokon átívelő rendszer, amelynek fontos tényezője a szociális tanulás, az egymástól tanulás. Az informális és nonformális tanulás színterei a hagyományos művészeti szaktáborok mellett, a tematikus összművészeti napköziotthonos és bentlakásos közösségi alkalmak, **(Csodaszarvas Program, EFOP-3.3.5-17-2017 0012 – Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi program kísérleti megvalósítása a Vásárhelyi László Alapfokú Művészeti Iskolaiban)** illetve diáknapok, diákrendezvények, csoportokon átívelő közösségi programok.

6.2.9. Múzeumpedagógia

Olyan iskolán kívüli nevelési-oktatási forma, amely az adott művészeti ághoz kapcsolódóan segíti a felfedezés élményét, az önálló ismeretszerzés lehetőségét biztosítja. A pedagógusok által alkalmanként, megfelelő anyagi támogatás esetén választható forma, amelyet a pedagógus szakmai tervei alapján valósulnak meg.

6.2.10. Adaptív tanulásszervezés

Direkt tanulásszervezési stratégia a tanár irányítására épül, deduktív módszer: előadás, magyarázat, szemléltetés, kérdve kifejtés, összehasonlítás, gyakorlás

6.2.11. Indirekt tanulásszervezési módszerek

Megbeszélés, értő olvasás, fogalomalkotás, problémamegoldás, esettanulmány, kutatás. Tanulóközpontú módszer során a pedagógus a tanulási folyamatot támogatja, jellemző eszköz a fogalomtérkép készítése (pókháló, hierarchikus folyamat, rendszerszemléletet bemutató).

6.2.12. Interaktív tanulásszervezés módszerei

Ötletroham, kooperatív technikák, vita, szerepjáték, interjú.

A diákok tanulnak a társaiktól és a pedagógustól, fejlődnek szociális készségeik és képességeik, megtanulják szervezni, rendszerezni gondolataikat, s sokkal inkább képessé válnak arra, hogy racionális érveket sorakoztassanak fel. A pedagógusnak gyakorlottnak kell lennie a csoportdinamika strukturálásában és alakításában.

6.2.13. A tapasztalati tanulás módszerei

Kísérlet, szimuláció, játék, kirándulás, helyszíni megfigyelés, mérés, modellezés: tanulóközpontú és tevékenységorientált módszer, amelyben a tanulási folyamat a lényeges, a tanulók saját munkájukról reflektálnak, a tanultakat új helyzetekben alkalmazzák. Tanórán kívül is alkalmazható módszer.

6.2.14. Az önálló tanulás módszerei

Beszámoló, esszé, prezentáció, bemutató, tábló, kutatás, autentikus filmek elemzése, táncelemzés. Segíti az önálló gondolkodást, fejleszti az önállóságot, egyéni haladást segíti.

6.2.15. A felfedező tanulást segítő módszerek

Az instrukciókövető módszer támaszkodik a megértésre, a fantáziára, az alkotás elképzelésére, amely során a pedagógus leírja az alkotás jellemzőit, témáját, tényezőit, a tanulók az instrukciók alapján (szóbeli vagy írásbeli) tevékenykednek. A módszer az alkotási folyamatokat mozgósítja, így alkalmas lehet alkotó tehetségek keresésére, felfedezésére is.

Elemzés

Az elemzés, a szemléletformálást, a lényegfeltárást, a véleményalkotást, az összefüggések megismerését, segíti elő, hozzájárul a magabiztos tudás eléréséhez.

Improvizáció

Mindegyik művészeti ágon alkalmazott módszer a rögtönzés. Elősegíti a hasznos tudás kialakítását. A nevelő- oktató tevékenység során alkalmazzuk a szabad, a félig kötött és a kötött improvizáció módszereit.

Spontán tanulás - szociális tanulás: az összevont évfolyamokon a különböző életkorú és képzettségű tanulók példaként állhatnak a kisebbek előtt, a szervezeti forma lehetőséget teremt az egymástól tanulás tudatos tervezésére és megvalósítására.

Önálló ismeretszerzés, ismeretfeldolgozás: egyéni módszerei a prezentáció, tábló, és a kiselőadás.

Képességszint szerinti tanulásszervezés, differenciálás: a céloktól függően homogén vagy heterogén csoportok kialakításával egy-egy rész cél elérése érdekében alkalmazzuk.

6.2.16. A tehetséggondozó programok során alkalmazott módszerek

Gazdagítás, dústítás

A gazdagítás a tehetségfejlesztő munka alapeszköze: ennek keretében a tehetségigéreteknek adottságaikkal összhangban folyamatosan többet nyújtunk tehetségük kibontakoztatásához.

Passow /1958/ kutatásai alapján négyféle gazdagítási modellt alkalmazunk:

- *Mélységben történő gazdagítás.* Ennek során több lehetőséget kínálunk a tehetséges gyerekeknek tudásuk és képességeik alkalmazására, mint általában a tanulóknak.
- A *"tartalmi gazdagítás"* azt jelenti, hogy a tananyagot a tanulókra érzékenyen szerkesztjük meg, figyelembe véve érdeklődésüket, szükségleteiket, s ezeket közben fejlesztjük.
- A *"feldolgozási képességek gazdagítása"* elsősorban a kreatív és kritikus gondolkodás fejlesztését jelenti felfedező, illetve interdiszciplináris tevékenység közben.
- A *"tempóban történő gazdagítás"* a tehetséges gyerekek átlagosnál gyorsabb munkájára épül: ugyanannyi idő alatt többet képesek feldolgozni társaiknál, így kiegészítő elemeket is bevonhatunk a fejlesztő folyamatba.

Renzulli és Rei féle modell szerint három típusú program-élmény különíthető el:

- Az első típusú gazdagítás általános *felfedező élményeket* foglal magába, amely „az ismeretnek a hagyományos tantervben nem szereplő, új és izgalmas témáival, ötleteivel és területeivel” ismerteti meg a diákokat
- A második típusú gazdagítás, a *csoportos-képzés gyakorlatok*, olyan tevékenységekből állnak, amelyeket a kognitív és affektív folyamatok fejlesztésére terveztek. A tevékenységeket minden gyermek számára lehet kínálni, nem csupán a tehetségesek számára.
- A harmadik típusú gazdagítás valós problémák egyéni és kis-csoportos vizsgálatát követeli meg. Speciális azonosítási eljárásokat alkalmaznak a gyermekek kiválasztásához a harmadik típusú gazdagításra – különösen a gyermek nyílt viselkedésének megfigyelésén keresztül, amely tükrözi egy konkrét témához vagy projekthez kapcsolódó aktuális érdeklődését, motivációját, vagy viselkedését.

Az egyénre szabott programtervezés

Treffinger –féle modell

A Treffinger-féle (1986) Egyénre szabott programtervezési modell a tehetségek erősségeire és érdeklődésére alapoz egyénre szabott tanulmányi programok keretében (egyéni fejlesztési tervek alapján)

Célunk, hogy a program fejlessze az önállóság és az ön-irányítás készségeit a tehetségesekben.

Gyorsítás

A tempóban történő gazdagítás kiterjesztése a tehetség gondozás rendszerére a gyorsítás.

A tehetséges tanulók általában gyorsabban fejlődnek, mint társaik, s ezért biztosítani kell részükre azokat a kereteket, amelyek lehetővé teszik az egyéni tempóban (gyorsabban) való haladást. Intézményünkben használt gyorsítási módszer a tanulmányi idő lerövidítése.

A tehetséges diák folyamatos magas szintű teljesítménye lehetővé teszi azt is, hogy az egész iskolai időt rövidebb idő alatt teljesítse.

6.2.17. BOLDOG ISKOLA – BOLDOGSÁGÓRA PROGRAM

A Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola is csatlakozott a **Boldog Iskola Programhoz.**

Az iskola pszichológusa továbbképzésen szerzett ismereteket a program szakmai megvalósításához. Belső tudásmegosztás révén mindezek eljutnak a nevelőtestület tagjaihoz is.

A Boldogságóra-Program célja:

A pozitív pszichológia kutatásainak eredményeire építve és annak módszereit alkalmazva az alsós, felsős és közép szintjén tanulók csoportosan és egyénileg is ismerjék meg a boldogság fő összetevőit. Mindezt olyan gyakorlatokkal, amelyek hozzájárulnak a gyerekek boldogság szintjének növekedéséhez.

A program fókuszában az áll, hogyan lehet a negatív gondolkodásmódon változtatni és a tanulásban egy optimista hozzáállást kialakítani a diákok körében. A program célja a pedagógusok és gyerekek lelki jóllétének növelése.

A boldogságórák tartalmi elemei:

- elméleti háttér
- óravázlat
- mesék, történetek minden témához
- szabadon választható feladatok

- relaxációs program
- személyiségfejlesztő gyerekdalok.

A boldogságórák megtartására ütemterv készül, amely szerepel az iskola Munkatervében.

A program várható eredményei: optimista, magabiztos és kitartó gyermekek, fiatalok, akik megoldandó feladatként kezelik a mindennapi kihívásokat, észreveszik az élet szépségeit, az örömteli pillanatokot, és boldog, határozott iskolássá, majd felnőtté válnak.

Fejlődik a résztvevők empátiás képessége, szociális érzékenysége, elsajátítják azt a módszert, hogy hogyan tölthetjük fel magunkat a fejlődésünket tápláló energiával.

6.3. Nevelési eszközök

A nevelő oktató munka során alkalmazott nevelési eszközök

- bemutatás, minta, példa, motiváció,
- energiaátadás, flow-teremtés,
- irányított tapasztalás,
- tanulói tevékenykedtetés tudatos tervezése, a tapasztalati tanulás támogatása
- játék, közösségi tevékenységek,
- szabadidős tevékenységek,
- egymástól tanulás,
- szemléltetés, értelmezés, összehasonlítás, elemzés,
- összefüggések, következtetések, reflexió,
- reflektív szemlélet és a reflektivitás kultúrájának kialakítása,
- pozitív értékelés,
- ösztönzés, jutalmazás.

VII. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

7.1. Az alapfokú művészeti nevelés szerepe a tanulók személyiség-fejlesztésében

Az alapfokú művészeti oktatás-nevelés a teljes emberré válást (az értelmi és érzelmi nevelés közötti összhangot), a közösségformálást, a szociokulturális hátrányok csökkentését, a kulcskompetenciák fejlesztését, a világ komplex befogadását, az önkifejezést és örömet jelentő alkotás lehetőségét, a tehetséggondozást segíti elő.

A különböző művészeti területekkel összefüggő gyakorlati tevékenységek, kreatív feladatok által az ismeretek élményszerűvé, a tanulók sajátjaivá válnak, segítik a mélyebb megismerést, és fejlesztik a kreativitást. A művészetekkel való foglalkozás hozzájárul az észlelés érzékenységének, a kifejezés árnyaltságának fejlesztéséhez.

A művészeti tevékenység magában hordozza a **személyiségformálás specifikus lehetőségét**. A művészeti nevelés biztosítja a tanulás személyes tapasztalati módját. A tanulók élményszerű tapasztalatokon keresztül ismerhetik meg a művészeti stílusok és irányzatok sokszínűségét, valamint azokat a kifejezési formákat, amelyek a zeneművészetben, táncművészetben, képző- és iparművészetben, valamint a szín- és bábművészetben ötvöződnek.

Az alapfokú művészeti nevelés feltárja a művészet megőrkítő, átörökítő szerepét, megérteti, hogy az alkotás az egyik legértékesebb emberi alapképesség.

A művészeti nevelés megalapozza a tanuló esztétikai szemléletét, kommunikációs képességét, az alkotómunka iránti igényét. A rendszeresen átélt pozitív élmények alakítják ki azokat az emberi tulajdonságokat, magatartási szokásokat, melyek a művészetek területén az eredményesség összetevői.

A művészeti nevelés az alkotó típusú tevékenységek megismertetése által járul hozzá az akarati, az alkotó-alakító cselekvőképesség fejlesztéséhez.

A nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozót segíti abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja önmagát, megmutassa a kisebbség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődését.

„A személyiségfejlesztés az önfejlődés elősegítése, a belső lehetőségeket kicsaló és azokat társas kapcsolatokban kipróbáló öntapasztalás folyamata, melynek során arra építünk, ami a személyiségünkben lehetőségként adott. Olyan élményekkel szolgáljuk e fejlesztő munkát leginkább, amelyben a gyermek önmaga rájöhet arra, hogy mire képes.”

(Bagdy Emőke)

A művészeti nevelés szerepe a tanuló személyiségformálásában, korunkban kiemelkedő fontosságúvá vált. A szocializációs feladatokat a család ma már nem tudja maradéktalanul ellátni. **A művészeti nevelés a leghatékonyabb személyiségformáló eszköz, ugyanis érzelmeken keresztül hat az értelemre, az ismeretek, a készségek, a képességek, a jártasságok, az attitűdök megszerzését, rögzítését az alkotó munka folyamata által biztosítja.**

Felismerve a művészetek lélekformáló vagy akár gyógyító hatásmechanizmusát egyre nagyobb a társadalom igénye és elvárása a művészeti képzés iránt. Jelentősége és hatásrendszere abban áll, hogy egyrészt értéket közvetít, ugyanakkor pedig megóv a társadalom káros hatásaitól is.

A különböző művészeti tevékenységek és ismeretek révén fejleszteni kell a tanulók egyéni szükségleteit. Nevelésünk során magasabb rendű szükségletek iránti igény kialakítását kell szorgalmaznunk.

Ilyen szükségletek a munka szükségessége, a közösségek, embertársaink tisztelete, a segítő szándékú magatartás, az önfejlesztő tevékenység, az intellektuális művelődési szükséglet, az egészséges életmód, a kulturált környezet szükséglete.

Az értelem kiművelése az iskola alapvető feladatai közé tartozik, de nem válhat az oktatás kizárólagos céljává, csupán eszköze lehet az iskolánkra jellemző személyiségközpontú programnak.

A paradigmaváltás legfontosabb tényezője, hogy a nevelő-oktató tevékenység a személyiség integrálására irányul, a tananyag csak eszköz és nem cél.

A középpontban a tanulói tevékenység, az önálló ismeretszerzés és feldolgozás képességének fejlesztése, a hasznosítható tudás megszerzése áll. Programunkban központi szerepe van az örömteli élményt nyújtó tanulásnak.

„A művészetek minden másnál jobban szolgálják az örömteli tanulást, egyszerűen amiatt, hogy arra a velünk született egyéni és kollektív vágyunkra épülnek, hogy a táncban, dalban, történetben vagy képben fejezzük ki mély gondolatokat és érzéseket. Ez figyelhető meg mindig a gyermeknél, miközben akár egyedül, akár másokkal játszanak, drámai formába öltve az általuk átélt eseményeket.”

(Walter Pitman)

7.2. A személyiségfejlesztés területei

„A személyiség olyan tényezők - különböző testi és lelki tulajdonságok - dinamikus és egységes egésze, amely az egyes embert megismételhetlenné teszi, megkülönbözteti másoktól, és meghatározza a viselkedését és gondolkodását” (Allport, 1985).

Birta-Székely Noémi, 2006

Személyiségfejlesztés néhány jelentős területe

Nonverbális készségek	Kreativitás	Énkép
Metakommunikáció	SZEMÉLYISÉG	Önismeret
Divergens gondolkodás	Társismeret, kapcsolatteremtés	Empátia

Minden pedagógiai folyamatnak a célja a személyiség fejlesztése. Ezért nevelési-oktatási programunknak, a művészeti ágak oktatásának legfontosabb célkitűzése is a személyiség sokoldalú fejlesztése.

Azt vizsgáljuk, hogy a tanított tantárgyak tananyaga, eszköztárája és módszertana milyen módon támogatja a személyiség fejlesztését és integrálását.

„Az oktatás céljai a tanulók személyiségfejlődésében tervezett változások, amelyek a tanítási-tanulási folyamat eredményeként valósulnak meg a korszerű műveltségfelfogást reprezentáló művelődési anyag feldolgozása során” (Kotshy, 2003,139).

A komplex személyiségfejlesztés célja, hogy a tanuló reális önismerettel és énképpel rendelkezzen, és legyen képes az önkifejezésre, az önmegvalósításra.

A pedagógus feladata a személyiség integrációjának, szocializációjának elősegítése, a pozitív énkép kialakítása, az önértékelés támogatása, a gyenge oldal fejlesztésével az akadályok elhárítása a tehetség kibontakoztatása érdekében. A továbbiakban arra térünk ki röviden, hogy a személyiségfejlesztést a néptánc milyen szakmódszertani eszközökkel támogatja.

Az énképhez kapcsolódó fogalmak: önismeret, önértékelés, önbecsülés, önfelfogás, önbizalom. Az énkép fő tényezői: ahogyan önmagunkat látjuk, és ahogyan mások látnak.

Az énkép elemei: tanulmányi, tanulási énkép, szociális tényezők, társas kapcsolatok, érzelmi állapotok, fizikális képességek, fizikai megjelenés

A társismerethez kapcsolódó fogalmak: a kapcsolatteremtés elemei: személyészlelés, az előítéletek feloldása, elfogadás.

A kommunikációval kapcsolatos fogalmak, a verbális, nonverbális és metakommunikáció elemei: anyanyelv, szaknyelv, kapcsolatteremtés, véleménynyilvánítás, gesztusok, jelek, jelrendszerek, szimbólumok, a belső viszonyulás kivetülése.

A kreativitással, divergens gondolkodással kapcsolatos fogalmak.

A kreativitás alkotóképességet jelent, az ember teremtő, újat létrehozó, a meglévőt javítani akaró szándéka és képessége, amely megnyilvánulhat egy adott tevékenység során, egy létrehozott produktum kapcsán a tevékenység eredményeként vagy magatartásban és életvitelben. Nem túlzás azt mondani, hogy az emberi képességek közül az egyik legmeghatározóbb, hiszen ennek megléte az új és értékes produktumok létrehozásában jelentős szerepet játszik. **(Mező és Mező, 2003)**

A kreativitás fejlesztés feladatainak meghatározásakor alapul vesszük Guilford és Hoepfner (Mező- Miléné, 2003, 24-28) koncepcióját.

A kreativitásfejlesztés elemei: ötletgazdagság, rugalmasság, eredetiség, kidolgozottság, problémaérzékenység, vizualizáció, metaforikus gondolkodás, analízis-szintézis, transzformáció.

7.3. A személyiségfejlesztés feladata a személyiséget alkotó kompetenciák fejlesztése

A pedagógiai folyamatok tervezésével, speciális eszközök és módszerek alkalmazásával a **személyiség integrálására törekszünk**, amelynek lényeges elemei az összerendezettség, az önismeret, a saját erőforrások ismerete és aktivizálása, a tehetség kibontakoztatásának képessége, az érzelmi intelligencia és a társas együttműködés fejlesztése, a pozitív életszemlélet és a pszichológiai immunrendszer⁹ erősítése, az egészségtudatos életmód kialakítása és a verbális és nonverbális kommunikáció fejlesztése. A pozitív énkép kialakításával, az önérvényesítés támogatásával és a gyenge oldal fejlesztésével célunk az akadályok elhárítása a tehetség kibontakoztatása érdekében.

7.3.1. Az értelmi kompetencia

- az ismeretek, alapfogalmak, alapelvek megismerése, befogadása,

---

⁹ A pszichológiai immunrendszer a lelki sajátosságoknak egy olyan szerveződése, amely a személyiség védekező rendszerét biztosítja **(Oláh, 2006)**. A stressztől, valamint annak fiziológiai és lelki hatásaitól korunkban senki sem mentes. Az életfeladatokkal való küzdelem, a megfelelésből adódó krízisek folyamatos problémamegoldó helyzeteket eredményeznek. **(Demarcsek, 2012, 205.)**

- az egyszerű és bonyolultabb összefüggések megértése, következtetések levonása,
- a már meglévő ismeretek alkalmazása, újrafogalmazása,
- kreatív alkotói folyamatok kialakulása.

A megismerés vágya ösztönözzé a tanulókat egy-egy témában való elmélyülésre, keltse fel érdeklődésüket a tananyaggal összefüggő egyéb művészeti ágak iránt is.

7.3.2. Pszichomotoros kompetencia

Az életkori sajátosságok szerint felépített tananyag és követelményrendszer az egymásra épülő tanulási folyamatokat is meghatározza. A képzés során feladatunk, hogy az egyszerű utánzásos tanulástól a felesleges „mozdulatok” kiküszöbölésén és a koordináción keresztül a tanulási folyamat automatizálásáig jussunk.

7.3.3. Érzelmi, akarati kompetencia

A pedagógus feladata, hogy alakítsa ki a tanulóknál a befogadás készségét.

Nyitottak legyenek minden új befogadására, keltse fel érdeklődésüket a tananyag iránt, a megismerés utáni vágy legyen a tanóra hajtóereje.

7.3.4. Szociális érzékenység

Az egyéni és közösségi tudat, az általános személyes világtudat kialakításán túl alakuljon ki a tanulóknál a „másság” elfogadásának képessége. A segítő életmódra nevelés eredményeképpen szociális érzékenység jellemezze tanulóinkat.

7.3.5. Közösségi kompetencia

A pedagógus, mint vezető elősegíti a tanuló társas, rokonszenvi, közösségi kapcsolatainak kialakulását fejlesztését.

Gondoskodik arról, hogy a tanulók megfelelő gyakorlatot szerezzenek a csoportmegbízások vállalásában és teljesítésében, együttes tevékenységek, közös programok, produkciók tervezésében és megvalósításában.

7.3.6. Egészséges kulturált életmódra nevelés

Az egészséges, kulturált életmódra nevelés is az egész oktatási folyamatot áthatja.

Nagy szerepet kap nevelésünkben az empátiás készségek kialakítása, valamint a kommunikációs verbális és non verbális eszközeink megismertetése készségszintre emelése.

Kiemelt feladatunk: az emberi, erkölcsi, művészeti értékek felismertetése, befogadása, amely alapján kialakul az egyén értékrendje.

Ez az értékrendszer a személyiségfejlődése során egyfajta belső jellemképző erővé válik!

A pozitív érzelmi légkör biztosítása a gyermekközpontú, demokratikus elveket valló nevelés pozitív lelki beállítottságot eredményez.

7.4. A személyiségfejlesztés eszközei

A személyiségfejlesztés főbb tényezőit az alábbi eszközökkel támogatjuk

- az önismereti játékok, gyakorlatok,
- önértékelés, mások értékelése,
- produkciók létrehozása: versenyek, bemutató előadások, fesztiválok,
- művészi élmények elemzése, megbeszélése,
- a kommunikációs és véleménynyilvánítási lehetőségek biztosítása, tudatos tervezése,
- pozitív lelki beállítottság kialakítása,
- komplex személyiségfejlesztő programok megvalósítása: az erős oldal fejlesztése mellett a gyenge oldalak feltárása, fejlesztési terv kidolgozása, lazító programok tudatos tervezése
- légkörjavítás.

7.5. A személyiségfejlesztés követelményei

A személyiségfejlesztés követelményeit az alábbiak szerint határoztuk meg.

A tanuló ismerje

- önmagát, az erősségeit, képességeit, a tanulási–fejlődési lehetőségeit a fejleszthető területeket,
- az önérvényesítés etikus szabályait,
- a hatékony önálló tanulás módszereit,

- a hatékony kommunikáció eszközeit,
- a kritikai szemlélet és értékelés pozitív módját,
- a közösségi élettér előnyeit, az emberi kapcsolatok fontosságát,
- az internethasználat lehetőségeit a tanulás során, a kritikus és etikus használat szabályait,
- saját teste kinesztetikus működését,
- az egészséges életvitel kialakításának jellemzőit,
- a hagyományokhoz kapcsolódó értékeket, normákat,
- a nemzeti identitás meghatározó elemeit.

Legyen képes

- az önálló tanulásra,
- az egyéni és a közösségi célok összehangolására,
- az ismeretek megszerzésére, feldolgozására, a tanultak beépítésére, gyakorlati alkalmazására,
- reflektálni önmaga és társai tevékenységére,
- az érzelmei megfogalmazására, kifejezésére, a mások iránti empátiára,
- az elvárt magatartásra, szabálykövetésre,
- az egészséges életmód kialakítására,
- az értékek, normák beépítésére, (váljanak azok jellemképző erővé)
- nyitottságra a határon túli magyarokkal való összetartozás kialakítására és megélésére.

VIII. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

8.1. A közösségfejlesztés területei

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot kialakítja, megteremti.

A közösségfejlesztés színterei, tevékenységei iskolánkban

- tanórák - szaktárgyi órák,
- tanórán kívüli foglalkozások-bemutatók, kiállítások
- szakmai kirándulások,
- táncházak,
- improvizációs formák,

- lazító programok,
- iskolai rendezvények,
- versenyek,
- bemutatók,
- tehetségműhelyek,
- művészeti táborok.

Mindegyik terület sajátos foglalkoztatási formát követel, mások az egyes területek feladatai, céljai.

Mindezen tevékenységek jelentősen hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együtt érző magatartás kialakulásához,
- harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Az iskola osztályai, csoportjai munkaközösségek és egyben alkotóközösségek is, amelyekben az egyén helye és szerepe meghatározó, ugyanakkor jellemzője az együttműködés, a közös cél eléréséért folytatott erőfeszítés, az összetartozás, egy közösséghez tartozás érzése.

A közösség meghatározott, a pedagógus által közvetített és képviselt normák szerint dolgozik, amelynek alaptételei: bizalom, tisztelet és szeretet. Jellemzője a kölcsönösség.

Az osztályokban tanító pedagógusok feladata a közösségépítés, a közösségfejlesztés, ezen keresztül a személyiségformálás.

A közösséghez tartozás egyfajta biztonságérzetet is alakítson ki a tanulóknál

8.2. A Közösségfejlesztés céljai

A gyermek, a tanuló fejlődése szempontjából nagyon fontos tényező, hogy minél több közösséghez tartozzon. A művészeti csoportokban közös cél elérése érdekében közösen végeznek különböző tanóra és tanórán kívüli tevékenységeket.

Céljaink

- az egyén a közösségen belül aktív, alkotó tag legyen,
- legyen képes a tanuló az egyéni és közösségi célok és érdekek összehangolására,
- minél több személyes és közösségi élmény kapcsolódjon a művészeti neveléshez,

- a tanuló tudjon és merjen véleményt formálni, tudja álláspontját előadni, megvédeni,
- legyen képes a másságot elfogadni, a közösségért áldozatot hozni,
- legyen képes a közös értékrend szerinti szokások elsajátítására,
- fejlődjön és kibontakozzon kommunikációs készsége.

8.3. A közösségformálás feladata

A tanulók a beiratkozás után kialakult csoportjaiból, folyamatos irányítással kezdetben eredményesen együttműködő, majd összeforrott, öntevékeny csoportokat kell formálni.

A tanuló életkorának, fejlettségének megfelelő szinten tudjon bekapcsolódni az a tervezés, szervezés, döntés, megvalósítás ellenőrzés, értékelés folyamataiba.

Feladataink

- szabályok kialakítása,
- közös tevékenységek tudatos tervezése, szervezése,
- élmények, szokások, hagyományok kialakítása,
- önismeret, együttműködés, segítőkészség, szolidaritás, empátia fejlesztése,
- egyén-és közérdek, többség-kisebbség fogalmának tisztázása,
- jogok és kötelességek fogalmának tisztázása, megalapozása.

8.4. Az iskola szereplőinek együttműködése

Együttműködés a szülőkkel

A speciális iskola speciális együttműködések megvalósítását teszi lehetővé. A szülők sok esetben segítők is az iskolai célok megvalósításának. Szerepet vállalnak a viseletek tisztításában, vasalásában. A kisebb gyermekeket elkísérik a próbákra, foglalkozásokra, többen meg is várják őket, így lehetőség van a rendszeres szülők közötti beszélgetésre. Általában elkísérik a gyerekeket az iskolai szakmai rendezvényekre, de a tanulmányi versenyekre is.

A szülők elhivatottsága, együttműködése nagyon fontos számunkra, ezért figyelünk a szülők kezdeményezéseire, fontos számunkra a véleményük, javaslatuk. A művészeti csoportok, műhelyek mindegyike sajátos együttműködési formákat alakított ki a szülőkkel.

Az együttműködés formái iskolánkban: közös szalonnasütés és táncház, farsangi batyus bál, vetélkedő, nyílt nap, a Beugrócsak különböző formái (szülői csapatok, családi csapatok, színészek vezetésével generációs csapatok), családi nap, közös táborozás, kirándulás.

Együttműködés a pedagógusok között

Az iskolai szintű projektek megvalósítása során a tanszakok között új együttműködés alakult ki. A közös alkotómunka során megismerték a másik művészeti terület specialitásait, amely újabb és újabb együttműködések kialakítását tette lehetővé. Ez a fajta művészeti ágak közötti kapcsolat és közös munka igénnyé vált, és már nem csak a nagy projektben valósul meg. Az együttműködés a szakmai munka mellett pedagógiai kérdésekben, az iskola arculatának kialakításában, az iskolai alapidokumentumok felülvizsgálatában is módosításában, az iskola életét meghatározó döntések meghozatalában is jelen van. Páros és kiscsoportos együttműködések is jellemzik a közösségünket.

Az együttműködés további területei:

- nevelési problémák megoldása,
- belső tudásátadás,
- hospitálás,
- pályázatok megírása, megvalósítása,
- munkaközösségi együttműködés,
- színpadi bemutató megvalósításához szakmai együttműködések,
- közös kiállítások,
- rendezvényszervezés, minőségbiztosítás,
- önértékelés, tanfelügyelet, minősítés,
- összeművészeti projektek,
- tematikus napközi otthonos, bentlakásos közösségi alkalmak megvalósítása,
- nevelőtestületi tréningek.

Együttműködés az iskola dolgozóival

A pedagógusok támaszkodhatnak a nevelési-oktatási munkát segítő alkalmazottak munkájára, akik jelentős szerepet vállalnak az iskola rendezvényeinek megvalósításában, folyamatosan segítséget nyújtanak az adminisztrációs munkában. A „Bázis” munkája, együttlélegzése a nevelőtestülettel jelentős sikertényező az iskolánkban.

Együttműködés a tanulók között

A tanulók közötti együttműködés tanszakon belül egy-egy feladatra szerveződik, amely a feladattól függően lehet azonos korosztályú csoportok együttműködése, de lehet különböző

korosztály által megvalósított projekt, amely meglehetősen nagy hatásmechanizmussal bír mind szakmai, mind pedig nevelési szempontból.

A művészeti ágak együttműködésének formája az iskolai szintű projekt. Itt lehetőség nyílik a másik művészeti terület megismerésére, kipróbálásra.

A csoporton belüli együttműködés a csoportra jellemző szokások és hagyományok kialakításával, a célok és feladatok megvalósításával, az egyéni feladatvállalásokkal valósulnak meg.

A tanulói együttműködések formái

- páros, kiscsoportos feladatmegoldások, pályázatok, versenyek
- csoportos versenyek,
- integrációt segítő projektek,
- egymástól tanulás,
- alkotói folyamatok,
- gyakorlás,
- diák kezdeményezések, programok szervezése, megvalósítása,
- flashmob
- társadalmi felelősségvállalás.

IX. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, a csoportvezetői munka tartalma, a csoportvezető feladatai

9.1. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógus a tanulók nevelése érdekében felelősséggel és önállóan végzi munkáját.

Nevelő-oktató munkáját az intézmény egységes nevelési elvei, Nevelési programja alapján, módszereinek szabad megválasztásával végzi.

Alaptevékenységében elvégzi azokat a tanórai és tanórán kívüli teendőket, amelyek az intézmény rendeltetés szerinti nevelő – oktató munkájából a nevelőre kötelezően vonatkoznak, amelye a következők:

- a tanítási órán minőségi munkát végez,
- folyamatosan képi magát, részt vesz a kötelező továbbképzéseken,

- részt vesz a nevelő – oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, értekezleteken részt vesz.
- elvégzi azokat az adminisztratív és szervezési feladatokat, amelyeket az intézmény nevelő munkája szükségessé tesz, illetve a jogszabályok előírnak,
- szülői értekezletet, fogadóórát tart.

9.2. A pedagógus programalkotó, adminisztrációs szerepei, feladatai

Tematikus terv

A pedagógus az éves szakmai munkájának megtervezéséhez a tematikus tervezés módszertanát alkalmazza. A tervezés dokumentumait a munkaközösség vezetői, tanszakvezetők és az igazgatóhelyettesek ellenőrzik. Mindkét formához csoportprofil készítése kapcsolódik. Amelyet új csoportok esetén minden év november végéig kell elkészíteni.

Fejlesztési terv

A csoport összetételét, szociális háttérét, szakmai előhaladását figyelembe véve a pedagógus fejlesztési tervet készít. A fejlesztési terv tartalmazza az erős oldal további erősítését és a gyenge oldal fejlesztését. Tanórán kívüli fejlesztés célja a hátránykompenzáció és a tehetséggondozás.

Tehetséggondozó program, tehetségműhely programja

A tehetséges tanulók számára kis- és nagycsoportos tehetséggondozó programot dolgoz ki. A tehetséggondozó program tartalmazza a célokat, feladatokat, fejlesztési célokat, a program szakmai és időbeni ütemezését.

A csoport (osztály) munkaterve/ tematikus tervezés esetén a munkaterv része a tervezésnek

Tartalmazza azokat a programokat, rendezvényeket, bemutatókat, fellépéseket, versenyeket, lazító programokat, amelyeken az adott tanévben részt vesznek a tanulók.

Alkotói terv

A néptánc és a színjáték tanszakon készítenek alkotói tervet a pedagógusok.

A tanulók az egész éves munkájukról nyilvános bemutató előadásokon adnak számot. A táncok, színházi előadások színpadra tervezésével kapcsolatos terv készítésekor figyelembe kell venni a

finanszírozási lehetőségeket, a költségvetési kereteket. A pedagógus tervezi meg a koreográfia zenei tervét, mozgás és dramatikus tervét, térszervezését és látványtervét. Meg kell tervezni a fellépő jelmezt, viseletet. Be kell szerezni a szükséges anyagot, koordinálni kell a varratás folyamatait, a díszlet és jelmez elkészítésének folyamatát.

Tankönyvfejlesztés, szakmai kiadványok

A pedagógusok közül néhányan részt vettek a tankönyvfejlesztésben. Ennek kapcsán született meg a Néptánc Oskola című könyv, majd az idén a Digitális Néptánc Oskola is.

A tanszakokat bemutató kiadványok készítésével is gazdagodott iskolánk arculata, valamint a színjáték területen is jelent meg kiadvány az iskola gondozásában. A fejlesztés ezen a téren is folyamatos, az iskolavezetés támogatja a pedagógusok publikációját, a szakmai tudásmegosztás ezen formáját.

Szakmai fejlesztések, országos hatókörű programok

Tantervírás, jogszabály módosítások kidolgozása szintén önként vállalt feladat, amelyben több pedagógus is részt vett az iskolánkból. A pedagógusok és sok esetben tanítványaik is rendszeres részt veszünk országos konferenciákon, szakmai rendezvényeken. Ezeknek a programtervét, forgatókönyvét a pedagógusok készítik el.

Versenykiírás

Az intézmény saját szervezésű versenyeinek kiírása, a program összeállítása szintén programalkotó szerep és feladat. A kiírásért felelős pedagógusok támaszkodnak az előző év tapasztalataira, a szakmai megvalósítók és a résztvevők véleményére, törekszünk a folyamatos megújulásra.

Pedagógiai Program módosítása

A jogszabályi változásoknak és a belső felülvizsgálatnak megfelelően a Pedagógiai Programot módosítani kell, amelyben a pedagógusok alkotó módon vesznek részt.

Adminisztrációs feladatok

- a tehetséges tanulók nyilvántartása az Nkt. 4.§. 13. bekezdésének figyelembe vételével,
- jelentkezési lap, szülői nyilatkozatok ellenőrzése,

- felvételi eljárás dokumentumainak vezetése,
- vizsgajegyzőkönyvek vezetése,
- hátrányos helyzet fennállásának ellenőrzése,
- térítési díjak, tandíjak ellenőrzése,
- kedvezmények, kérelmek intézése,
- napló vezetése,
- törzslap vezetése,
- bizonyítványírás,
- szakmai beszámoló készítése.

9.3. A tehetség gondozás, tehetségfejlesztés feladatai

A pedagógusok kiemelt feladata a tehetségek felismerése és segítése. A szakszerű tehetség gondozás feladatai iskolánkban az alábbiak:

- tehetségazonosítás,
- tehetségigéreték megfigyelése,
- tehetség gondozó programok kidolgozása,
- a tehetséges tanulók versenyekre történő felkészítése,
- a tehetséges tanulók bemutatása,
- a szakirányú tovább tanulás elősegítése,
- szükség szerint egyéni fejlesztési terv készítése,
- továbbképzéseken való részvétel a tehetség gondozás témakörében,
- részvétel a „Vásárhelyi Tehetségpont” rendezvényein, konferenciáin,
- pályázati tevékenység segítése,
- támogatásban részesített tehetség gondozó pályázatok megvalósítása,
- tehetség gondozó pályázatok megírásában közreműködés.

9.4. Az iskolaközösség kialakítása, fejlesztése

A pedagógus alkotó módon részt vállal

- a nevelőtestület újszerű törekvéseiben,
- az iskolai szintű projektek, rendezvények megvalósításában,
- a közös vállalkások teljesítésében,

- az ünnepélyek és megemlékezések rendezésében,
- az iskola hagyományainak ápolásában,
- a tanulók folyamatos felzárkóztatásában,
- a pályaválasztási feladatokból,
- a gyermekvédelmi tevékenységből,
- a tanulók egész napos foglalkoztatásában (táborok, rendezvények) tervezésében, szervezésében, irányításában,

9.5. A pedagógus kötelező egyéb feladatai

- helyettesítés,
- versenyekre való felkészítés, utaztatás,
- telephelyvezetői feladatok ellátása,
- felelősségvállalás a telephelyi szertár, raktár állományáért,
- felelősségvállalás az eszközök használatáért,
- munkavédelmi és tűzvédelmi előírások betartása,
- adatkezelés, adatvédelem,
- balesetvédelem.

9.6. A csoportvezetői munka

Intézményünkben csoportvezetői feladatokat lát el az a főtárgy tanár, aki legalább egy csoport szakmai munkáját irányítja, szervezi a csoport közösségi életét, tanítási órán kívüli tevékenységeit.

A csoportvezető az, aki az iskolákban a *személyességet* jelenti; a csoportot, mint nevelési tényezőt, a szociális kompetenciákat alakító, formáló közösséget vezeti; segíti a tanulókat a *jelen történéseinek megértésében*, a helyes értékrendjük kialakításában.

A pedagógus modell szerepe

- személyesség, természetes viselkedés, önbizalom, önbecsülés,
- hitelesség, kongruencia - a szavak, a tett és az érzelmek egysége a gondolati és a mindennapi tevékenység területén,
- tolerancia – mások véleménye, meggyőződése iránti türelmesség,
- empátia – beleélés a másik ember lelkiállapotába.

A csoportvezetői munka jellemzői

- komplex, átfogó – a tanuló egész személyiségére irányul a tevékenysége,
- differenciált – a személyiség és a közösség fejlesztése folyamán individualizált követelményeket támaszt,
- rugalmas - nincs előírható, részleteiben megtervezhető tananyaga; ellátása lényegesen több spontaneitást, rugalmasságot, reflektivitást igényel.

A csoportvezetői munka feladatkörei

Közvetlen nevelőmunka – ismeretek szintetizálása, a mindennapi életben történő alkalmazásuk; az aktuális események feldolgozása; különböző értékrendek megismertetése; a kultúrahasználat megtanítása; a konfliktusmegoldást kialakító pedagógiai tevékenység; mentálhigiénés szemlélet alkalmazása a nevelőmunkában; törődés a gyermekek aktuális problémáival; az osztály konfliktusainak megoldása; gyermekvédelmi munka

Ügyviteli (adminisztrációs) feladatok – a haladási napló naprakész vezetése, a haladási és anyakönyvi rész folyamatos ellenőrzése; igazolások esetleges igazolatlan órák regisztrálása félévkor és évvégén a magatartás és szorgalomjegyek előkészítése az osztályozó értekezlet előtt; félévi értesítő, anyakönyv- és bizonyítványírás

Szervezés, koordinációs feladatok végrehajtása – kapcsolattartás az osztályban tanító kollégákkal, a nevelésben-oktatásban hatékonyan résztvevőkkel, a szülőkkel, szülők közötti felvilágosító munka; szabadidős tevékenységek, programok szervezése

Nevelési témakörök

- hitéletre nevelés,
- az osztályközösség menedzselése, a csoportkohézió kialakítása,
- a személyiség fejlesztése, az énkép alakulása,
- az értékekre való nevelés – az egészség védelme, a családi élet harmóniája, a társadalmi szerepre való felkészítés, a jövőkép alakítása, a műveltség gyarapításának igénye, munkas- és környezetkultúra, a szabadidő igényes eltöltése,
- személyes biztonságra nevelés, közlekedési kultúra az ésszerű fogyasztó, a deviáns magatartások megelőzése,
- a nemzeti hagyományok megismertetése és tisztelete,
- az önkép, önértékelés fejlesztése,
- konfliktuskezelés.

X. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók különleges bánásmódot igényelnek

- sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
- beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
- kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló,

- aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában
- magas fokú kreativitással rendelkezik,
- és felkelhető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség,

10.1. A sajátos nevelési igényű gyerekekkel/tanulókkal való foglalkozás helyi rendje

Az alapfokú művészeti iskolák nem jogosultak a sajátos nevelési igényű tanulók után emelt támogatás igénylésére. Fejlesztő foglalkozásokat számukra az intézmény nem tud biztosítani. Ugyanakkor a művészetpedagógiai módszerekkel, a megélt sikerekkel és örömeikkel jelentős mértékben hozzájárulunk fejlődésükhöz. A sajátos nevelési igényű tanulókat nyilvántartjuk, megkülönböztetett figyelemmel és a differenciálás módszerével segítjük előmenetelüket.

10.2. Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenységek

Az esélyegyenlőség elve szerint minden tanuló számára biztosítani kell a továbbhaladás lehetőségét. Célunk, hogy a magatartási problémákkal küzdő gyermek is a közösség tagjává váljon, elismeréseket szerezzen.

A cél elérése érdekében a pedagógus feladata, hogy bizalmi viszonyba kerüljön a gyerekkel kialakítva biztonságérzetét, együttműködő, segítő szándékú kapcsolatot alakítson ki a szülőkkel, ügyeljen a gyakori információáramlásra, hogy a gyermek viselkedésének változásait, a kiváltó okokat vizsgálni tudja. A gyermekekhez bizalommal, szeretettel, munkájának elismerésével közelítő pedagógus lehet igazán hatékony ebben a munkában.

A nyugodt, következetes nevelői magatartásnak, valamint az egyénre szabott differenciált oktatásnak kiemelkedő szerepe van a beilleszkedési gondok megoldásában.

A pedagógus fontos feladata a kapcsolatteremtés módjainak, a helyes magatartásformáknak a megtanítása is.

Feladatunk továbbá a hiperaktivitás felismerése, és a megfelelő tanítási – tanulási módszer alkalmazása.

10.3. Kiemelten tehetséges tanuló

Az átlagtól eltérő, különlegesen tehetséges gyerekek is egyéni bánásmódot igényelnek.

A tananyagot nagyobb léptékkal elsajátító tanulók differenciált oktatását egyénre szabott feladatokkal, esetleg egyéni tanrenddel biztosítani kell.

Programunkban kiemelt szerepet játszik a **tehetséggondozás**.

A tehetséges gyermekek felismerése, önálló ismeretszerzésre való ösztönzése pedagógus feladata.

A tehetséges fiatalok tanulmányi versenyekre való felkészítése, a pályaaorientáció szintén kiemelt feladatunk.

Ügyelni kell arra, hogy a tehetséges tanulók személyiségében ne okozzon torzulást a siker.

A siker- és az esetleges kudarcélmény feldolgozásában a pedagógusnak és a szülőknek is nagy szerepe van.

10.4. A tehetség és a képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A képességek fejlesztése és aktivizálásának képességfejlesztése érdekében az alábbi tehetségsegítő programokat valósítjuk meg

- egyéni és csoportos feladatok,
- tehetséggondozó órák,
- tehetséggondozó programok,
- tehetségműhelyek.
- projektek,
- pályázatok,
- versenyekre, bemutatókra, fesztiválokra való felkészítés,
- alkotótáborok,
- vendégoktatók, koreográfusok kurzusa,
- továbbtanulást segítő foglalkozások,
- komplex tehetségfejlesztő programok,

- osztályozó vizsga,
- az országos tanulmányi versenyen elért eredmény mentesíti a tanulót az alapfokú művészeti-és záróvizsga alól.

10.4.1. Speciális szerepek a tehetségfejlesztésben

Programvezető/igazgató, igazgatóhelyettes: általános áttekintés, bátorítás, segítség, ellenőrzés, a téma napirenden tartása, programok kezdeményezése, készítése, meghirdetése

Műhelyvezetők: átfogó programok készítése, tanórai és tanórán kívüli gondozás, folytonosság és előrehaladás, forrásanyagok biztosítása, hatékonyság ellenőrzése.

Tehetség-tanácsadó szakember /erre képzett pedagógus vagy pszichológus/: problémás helyzetekben – elsősorban egyéni és kiscsoportos formákban – konzultációs keretek között segíti a tehetségprogram megvalósítását. Munkájának három fő iránya van: tanácsadás a gyerekeknek, a közreműködő pedagógusoknak, valamint a szülőknek.

A tehetséggondozás szakszerű megvalósítása érdekében munkánkat két pszichológus is egy tehetségfejlesztési szakértő is segíti.

Mentor: olyan szakember, aki közvetlenül és folyamatosan irányítja egy-egy tehetséges diák tevékenységét. Ez a személy tanulmányi tervezési célokat és pszicho-szociális célokat is szolgálhat, mivel a mentor példaképet is jelent a tanuló számára. A mentor lehet főállású pedagógus az iskolában, aki csak ezzel foglalkozik, s rendes tanórákat nem tart. A főállású mentor tanár kinevezéséhez megfelelő anyagi háttér megteremtése szükséges.

Külső szakemberek is elláthatják ezt a feladatkört, amely megvalósulhat pályázati forrásokból, vagy önkéntes munkaként.

- Az egyes szaktanárok: közreműködés a programok kidolgozásában, a tehetséges tanulók azonosítása, egyéni szükségletek és érdeklődés felderítése és fejlesztése, tanórai és órán kívüli gazdagítás.

10.5. A „Vásárhelyi Tehetségpont” Régiós Tehetségdiagnosztikai Központ feladatköre

Intézményünkben 2009 októberében jött létre a „Vásárhelyi Tehetségpont” Régiós Tehetségdiagnosztikai Központ, amely immár háromszor nyerte el a Nemzeti Tehetségsegítő Tanács Kiváló Tehetségpontja címet.

A „Vásárhelyi Tehetségpontban” folyó tehetségsegítés területei a következők:

- testi-kinesztetikus (néptánc),
- térbeli- vizuális (képzőművészet-grafika-festészet),

- interperszonális (színjáték),
- zenei tehetségterület.

A tehetségpont hatóköre: regionális

10.5.1. Tehetségazonosítás

A tehetséges gyermekek felismerése, azonosítása és fejlesztése, továbbtanulásának elősegítése intézményünk kiemelt feladata.

A tehetségazonosítás elemei: pszichológiai vizsgálat, véleménykérés, speciális képességek mérése. Mindezekhez kikérjük a szülők írásbeli hozzájárulását.

A pszichológiai vizsgálatot a Mönks-Renzulli-féle tehetségkonceptió alapján végezzük. Kiegészítő adatként kérjük a pedagógusok véleményét. A szakmai speciális képességek vizsgálatát a szakemberek végzik. A tehetséggondozó programokba történő beválogatáskor figyelembe vesszük a kiegészítő adatokat és a szakmai megfelelést.

Kidolgoztuk a tehetségazonosítás dokumentumait a tehetségazonosítás módszertanát, ütemtervét, a szülők tájékoztatását, hozzájárulását, a nyilvántartást az adatvédelmi szabályok betartásával

A beválogatás két szinten történik, egyrészt a tehetségindex alapján, másrészt a programkritériumok alapján.

Fontosnak tartjuk, hogy a tehetségsegítés ne csak Nyíregyházán, hanem környező hátrányos helyzetű településeken is megvalósuljon.

Terveink között szerepel a belépő tanulók tehetségazonosítási rendszerének fokozatos kiépítése, amelynek anyagi háttérét pályázati tevékenységekből próbáljuk előteremteni.

A tehetségazonosítás célja a tehetséggondozó programokba történő beválogatás.

10.5.2. Tehetséggondozó programok megvalósítása

A tehetséggondozás célja intézményünkben

- személyiségfejlesztés,
- speciális képességek fejlesztése,
- versenyeken való szereplés,
- szakirányú továbbtanulás támogatása.

A tehetséggondozó programokat a tehetségsegítő pedagógusok, szakemberek dolgozták ki.

A tehetséggondozó programok időtartama 30-60 óra, de a célnak megfelelően szervezhető rövidebb időtartamú foglalkozás is.

A tehetséggondozó programok eredményességét önkontrollos hatásvizsgálattal mérjük. A hatásvizsgálat szempontjait a művészeti ágaknak megfelelően szakemberek állították össze.

A tehetséggondozó programokra vonatkozó hatásvizsgálat a programok és/vagy módszerek (tovább)fejlesztését, illetve az egyéni fejlesztési tervek kidolgozását és módosítását lehetővé tevő, szabályozó funkcióval, visszacsatolási lehetőséggel bíró tevékenység, amely során azt vizsgáljuk, hogy egy adott tehetséggondozó programnak van-e minél objektívebb módon bizonyítható fejlesztőhatása, vagy sem.

A tehetséggondozó programok hosszabb időtartamú és folyamatos működtetésére a műhelyek szolgálnak.

10.5.3. Tehetségműhelyek

Tehetségműhely kritériumai

Szervezett keretekben működik (van programja, tevékenységeit rendszeresen megtartja), (személyi, tárgyi dologi) feltételi adottak a működéshez, vagy pályázat folytán kívánja a tárgyi feltételek megteremteni. Dokumentálja a tevékenységeket, van tematikája.

Rendelkezik a tehetséggondozó programban való beválogatás (tehetség felismerés) módszerével.

Adott területen foglalkozik fejlesztéssel, melynek része a személyiségfejlesztés is.

Képes a program kidolgozására/adaptálására és megvalósítására.

Rendelkezik a program eredményességét mérő módszerekkel és ezeket alkalmazza.

10.5.4. Mentor program

A mentorprogram megvalósítása és finanszírozása pályázati keretből lehetséges.

A tehetségsegítésbe igyekszünk minél szélesebb körben megtalálni azokat a külső szakembereket, akik a gyenge oldal fejlesztésével hozzájárulnak a művészeti tehetségek előmeneteléhez. Ugyanakkor a tehetségpont is felajánlja segítségét olyan külső programokhoz, amelyek esetében éppen a művészeti tevékenység járulhat hozzá a tehetséges tanulók személyiségfejlesztéséhez.

10.5.5. Tehetség-tanácsadás

A tehetség tanácsadás **tartalma szerint** két nagyobb csoportba sorolható:

- a tehetséggel szorosan összefüggő területek: *tehetségazonosítás, tehetséggondozás;*

- a tehetséggel lazábban összefüggő, de lényeges területek. Például: *tanulási problémák, teljesítményszorongás, magatartási problémák, kreativitás, motiválás, pályaorientáció, életvezetési problémák stb.*

A tanácsot kérő személy lehet:

- a (tehetséges) diák;
- a szülő;
- a tehetségesekkel foglalkozó szakember;
- intézményvezető;
- a tehetség témakörrel ismerkedő egyéb személy.

Pszichológiai tanácsadás

A tanácsadás célja lehet: a tehetség pszichológiai eszközökkel történő azonosítása, a gyermek képességeinek objektív feltérképezése, a szülőben felmerülő kérdések tisztázása, konkrét helyzetekben, felmerülő problémákban való segítségnyújtás.

A tehetség-tanácsadás általában háromlépcsős folyamat, tartalmaz ***egy, a szülővel folytatott beszélgetést, a gyermek vizsgálatát, és a vizsgálat eredményeinek megbeszélését.***

A tanácsadást erre kiképzett, tapasztalattal és elméleti háttérrel rendelkező, pszichológus végzettségű személy végzi. A szülővel folytatott beszélgetés vagy „első interjú” során a pszichológus rögzíti a kliens kérdéseit, problémáit, majd félig strukturált interjúban tájékozik a gyermek fejlődéséről, észlelt tulajdonságairól, a szülő gyermekkel kapcsolatos tapasztalatairól, feltételezéseiről. A gyermek vizsgálata interjúból, a gyermek alapvető érzelmi és motivációs beállítódását, valamint érdeklődését felmérő tesztekkel, valamint kognitív képességeinek, és kreativitásának részletes felméréséből áll. A harmadik fázisban a szülőt részletesen tájékoztatjuk a vizsgálat eredményeiről, elmagyarázzuk az egyes eredmények jelentését, és a vizsgálat eredményeinek értelmezésével megválaszoljuk azokat a kérdéseket, amelyekkel a szülő a tanácsadásra jelentkezett.

A gyermek vizsgálatával egybekötött háromlépcsős tanácsadásnak feltétele a gyermek feladathelyezethez kapcsolódó készségeinek megfelelő érettsége. **A vizsgálatot ezért öt-hat éves kor előtt nem végezzük el, ilyen esetekben a szülőnek adunk tanácsot** a gyermeket optimálisan fejlesztő környezet, tevékenységek és szülői magatartás terén.

10.5.6. Hálózatépítés

Csermely Péter hitvallása szerint a tehetségigéret kibontakozása a befogadó közeg „minőségének” függvénye. A közeg minőségét a bizalmi helyzet, befogadó attitűd határozza

meg. A bizalom kialakulásához elengedhetetlen a társadalmi befogadás erősödése. Életünket átszövő hálózatoknak kiemelkedő szerepe van a társadalmi együttműködés fejlődésében és a kölcsönös megbecsülés terjedésében.

A hálózatképzés, a tehetséggondozás egyik legfontosabb eleme, hiszen megfelelő kapcsolati háló nélkül a tehetség csak ígéret marad, nem válik sikerré. A tehetség befogadó, nyitott közegben képes kiemelkedő képességeit a társadalom javára hasznosítani. A hálózati együttműködés elősegíti a tehetség felkutatásával, azonosításával, gondozásával kapcsolatos információk (jó gyakorlatok, kutatási eredmények, egységesen alkalmazható módszerek) hatékonyabb terjedését, a tehetségek időben történő felismerését, megfelelő képzési területre jutását, önszervező tevékenységük fejlődését. Intézményünk hálózati rendszere a regionális határokon is túllépett.

A hálózaton belüli együttműködés formái:

- rendezvények látogatása,
- tanulói közreműködés biztosítása egymás rendezvényein,
- jó gyakorlatok megosztása,
- konferenciák szervezése,
- tehetséggondozó programok közös megvalósítása,
- munkaközösségek létrehozása,
- együttműködés tehetség tanácsokban.

10.5.7. Kutatási program

2009-2010-ben kutatást valósítottunk meg a Magyar Táncművészeti Főiskola Partnerintézményeiben, amelynek a célja volt a tehetséggondozó tevékenység vizsgálata, a táncos tehetségkoncepció megfogalmazása, a táncművészeti tehetség szempontrendszerének meghatározása, a produktív alkotói tehetségek azonosítása.

A kutatás vonatkozott az alapfokú művészetoktatási intézmények valamennyi táncművészeti tanszakára és a középiskolák valamennyi táncművészeti tagozatára.

A kutatás módszere: adatgyűjtés

- intézményvezetői kérdőív,
- pedagógusokra vonatkozó kérdőívek ,
- tanulókra vonatkozó kérdőívek ,
- tartalomelemzés.

A kutatás eredményei:

- a reprodukív táncos tehetségek megfigyelésének szempontjai életkorok szerint,
- a produktív táncos tehetségek megfigyelésének szempontjai életkorok szerint,
- az intézményvezetők tehetségfejlesztési koncepcióinak összegzése,
- a Partnerintézmények által megfogalmazott tehetségkonceptió meghatározása,
- a Partnerintézmények tehetséggondozó tevékenységének és jellemzőinek feltárása,
- módszertani gazdagodás, tudatos tehetségfejlesztési tevékenység, a szabályozás és a gyakorlat összhangjának megteremtése,
- tehetségpontok alakulása, együttműködés kialakítása a tehetségpontok között, a tehetségek nyomon követése,
- pedagógus továbbképzések tervezése tehetségfejlesztési területen,
- az intézményi tehetségfejlesztési koncepció felülvizsgálata.

A kutatás eredményeinek publikálása megtörtént a Tánc-OK című kiadványban.

A kutatás további lehetőségei:

- a tehetségkonceptió vizsgálata,
- a tehetségazonosításra használt mérőeszközök kidolgozás, bevéálásnak vizsgálata,
- kontrollcsoportos vizsgálat,
- az eredmények rögzítése, publikálása.

A színjáték tanszakon az iskola gondozásában megjelent kiadvány a Tehetséggondozás a drámapedagógia módszereivel a Vásárhelyi László Alapfokú Művészeti Iskolában.

10.5.8. Tehetségsegítő programok, rendezvények, konferenciák, továbbképzések, a tehetségek bemutatása:

A Vásárhelyi Tehetségpont elkötelezett a tehetségek minél szélesebb körű bemutatásáért, a tehetség rendezvények színvonalas megvalósításáért, amelyek a következők:

- tehetségkonferenciák,
- projektek,
- színpadi bemutatók, kiállítások,
- jó gyakorlatok átadása,
- pedagógus továbbképzések: Géniusz Programiroda továbbképzései, ELTE továbbképzései,
- beiskolázás: Debreceni Egyetem.

10.5.9. Tehetség Tanács

Létrehozását kezdeményező szervezet: „Vásárhelyi Tehetségpont” Régiós Tehetségdiagnosztikai Központ.

Tehetségsegítéssel foglalkozó szervezetek, magánszemélyek 2011. április 10-én az alábbi célok érdekében megalapították a „TÉT” Tehetség - Érték - Társadalmi Megújulás Regionális Tehetségsegítő Tanácsot (a továbbiakban Tanács)

A megalakulás célja:

A „TÉT” Regionális Művészeti Tehetségsegítő Tanács a lehető legszélesebb szakmai és társadalmi összefogással segíti a tehetségek felkutatását, fejlesztését, a tehetségesek produktumainak hasznosulását és a szükséges erőforrások bővítésének lehetőségeit.

Tevékenységeivel **hozzájárul a tehetségbarát társadalom kialakításához.**

A Tanács fő célkitűzései:

- a Tanács állandó színteret biztosít tagjai számára, hogy egyeztessék álláspontjukat a tehetségsegítés lehetőségeiről, szakmai fórumok meghirdetésével, támogatási lehetőségek megszerzésével, új támogatási formák átgondolásával, valamint pályázatok kiírásával segítsék és alakítsák a régió tehetséggondozó tevékenységét,
- a Tanács állást foglal, véleményt nyilvánít és javaslatokat tesz a tehetségek segítségével kapcsolatos kérdésekben, s e véleményét a médiában is megjeleníti ,
- a Tanács támogatja a régióban a művészeti tehetségek felismerését, azonosítását, a tehetségek beválogatását tehetséggondozó programokba, a tehetségek bemutatását a nyilvánosság előtt különböző rendezvényeken, színpadokon, a nyomtatott és elektronikus médiában egyaránt,
- a Tanács évente egy alkalommal, oklevéllel és jutalommal ismeri el a kiemelkedő művészeti eredményeket elért tehetséges tanulók és mentoraik munkáját,
- a Tanács támogatja a fiatalok önszerveződéséből létrejött, művészeti tevékenységet folytató közösségeket,
- támogatja a Tanács a művészeti területen folytatott kutatásokat, szakmai kiadványok megjelenését, szakmai programok megvalósítását,
- a Tanács civil kezdeményezésre létrejött olyan független szervezet, amely munkájában segítő-koordináló, irányt mutató, esetenként szervező feladatokat lát el.

A Tanács a céljai eredményes megvalósításának érdekében folyamatosan bővíti partneri körét, támogatókat állít maga mellé.

A Tanács feladata, hogy regionális szinten összefogja a művészet területén kialakult tehetségsegítő kezdeményezéseket, és egyeztető, javaslattevő, véleményformáló fórumként alakítsa ki az adott területen folyó tehetségsegítő tevékenységek optimális együttműködését.

A tanács feladatai

- a tehetséges fiatalok felkutatása,
- tehetséges fiatalok nyomon követése,
- hátrányos helyzetű tehetségek támogatása,
- alulteljesítő tehetséges tanulók fejlesztése,
- roma tehetségek segítése,
- tehetséges fiatalok támogatása, bemutatása,
- tehetségalap létrehozása és működtetése,
- tehetségsegítők munkájának elismerése,
- művészeti önszerveződések támogatása,
- kutatási tevékenység támogatása,
- kiadványok megjelenésének elősegítése,
- pályázatok kiírása,
- regionális tehetségnap szervezése,
- hálózatépítés, a tehetségtanácsokkal való kapcsolat és együttműködés kiépítése,
- a társadalmi és gazdasági partnerek körének bővítése,
- támogatói kör kialakítása,
- mentorok felkutatása,
- pályázati tevékenység a tehetség kibontakoztatása érdekében,
- erőforrások feltérképezése, erőforrás gazdálkodás.

XI. A tanulók iskolai döntéshozatalban való részvételi jogának gyakorlása

A tanulók, illetve képviselőiknek részvétele az iskolai döntések előkészítésében, végrehajtásában és ellenőrzésében, a jogszabályban meghatározott egyetértési-, véleményezési- és javaslattevési jog gyakorlása révén valósul meg. A tanulóközösségek, csoportközösségek, diákkörök, műhelyek s az iskolában szerveződő művészeti csoportok önálló közösségek. Az iskola életében bekövetkezett változások véleményezésben, döntésekben a diákok képviselőjét vállaló, tíz évnél idősebb tanuló vesz részt, tanszakonként egy fő.

Az intézmény igazgatója jogszabályban meghatározott esetekben írásban, vagy szóban kéri a diákok képviselőjének egyetértését, véleményét, felhívja figyelmét a jogszabályban meghatározott határidő betartására. Az igazgató átadja a dokumentumot, melyről a nyilatkozatot kéri. Az intézményi dokumentumok aláírásának joga a diákok képviselőjét illeti.

A diákok képviselője, a DÖK elnöke, az iskola igazgatójához címzett javaslattal bármikor élhet, melyre tizenöt napon belül választ ad az igazgató. Válaszadás előtt szóbeli meghallgatásra kéretheti magához a javaslattevőt.

A tanulók tájékoztatása, véleményük kikérése, javaslataik megtétele, és a döntési jogukat a tanulók a csoportokon belül tehetik meg, amelyet a csoportvezető pedagógus koordinál.

A csoportvezető pedagógusok a következő témakörökben kéri a tanulók véleményét

- adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál,
- SZMSZ elkészítésénél, módosításánál,
- a Házi rend elkészítésénél, módosításánál,
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- a tanórán kívüli foglalkozások formáinak meghatározásához,
- az intézmény megszüntetésével, átszervezésével kapcsolatos fenntartói döntés előtt,
- a tanuló ellen indult fegyelmi eljárás során,
- a tantárgyválasztási tájékoztató elfogadása előtt.

XII. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

12.1. A szülő, tanuló, pedagógus együttműködésének formái

Az együttműködés alapja a folyamatos kapcsolattartás, a rendszeres információáramlás, a segítőkész, pozitív megnyilvánulások, a nyitottság.

Pedagógiai programunkat a szülőkkel, mint iskolahasználókkal egyetértésben tudjuk megvalósítani, ezért nagyon fontos a szülők folyamatos tájékoztatása az iskola működéséről és a szülői véleményének folyamatos megismerése az igényekhez igazodó oktatás megteremtésének érdekében. Minden olyan szülői kezdeményezés iránt nyitottak vagyunk, amely az oktatási – nevelési feladataink sikerességét támogatja.

Feladatunk továbbá kialakítani a szülőkben is a rendszeres kommunikáció igényét, a kétirányú információáramlás jelentőségét a nevelés hatékonysága érdekében.

A szülők tájékoztatásának formái

- szülői értekezlet,
- személyes beszélgetés,
- fogadó óra,
- nyílt nap ,
- ellenőrző,
- levél,
- tájékoztató szórólap,
- kiadvány,
- média,
- online felületek,
- elektornikus napló.

Az iskola működésében a következő szerepek jelennek meg

- a szülő, mint a szolgáltató megrendelője,
- a szülő, mint a tanulási- nevelési folyamat segítője,
- a szülő, mint az iskolai közélet szereplője.

A szülő kérheti

- a tanszakváltást,
- az oktatási hozzájárulás csökkentést, halasztást, elengedést,
- a tanuló független bizottság előtti vizsgázását,
- csoportváltást,
- a jogviszony megszüntetését.

A szülő közreműködhet

- az eszközpark gyarapításában,
- rendezvények lebonyolításában,
- kirándulások szervezésében, lebonyolításában,
- a szülői képviseleten keresztül a jogszabályban meghatározott keretek között az iskola működését meghatározó dokumentumok létrehozásában.

A szülők közössége: csoportok – szülői munkaközösség

Feladatuk: a csoportok működésének segítése, együttműködés a pedagógusokkal

Az iskolai szintű szervezeti forma az **SZMK**, amely azonban a több településen működés következtében a gyakorlatban nem képes hatékonyan működni. A szervezeti forma helyett a szülők közül a feladatra jelentkező képviselőit vonjuk be az iskola életére vonatkozó változásokhoz, döntések meghozatalának folyamatába, a szülők képviselőjének véleményét kérjük az iskolai dokumentumok módosításakor. A feladat elfogadását nyilatkozatban rögzítjük. A csoportvezető pedagógus tájékoztatja a szülőket az iskolai működést érintő kérdésekről, a szülők a csoportok szintjén gyakorolhatják a jogaikat, amelyet a képviselők keresztül érvényesíthetnek. Az egyeztetésben közreműködnek az iskola pedagógusai.

A szülők döntési jogkörébe tartozik a saját szervezet létrehozása.

Kötelező az SZMK véleményét kérni

- az adatkezelési szabályzat elkészítésénél, módosításánál,
- a tanév helyi rendjével kapcsolatban,
- az intézmény megszüntetésével, átszervezésével kapcsolatos fenntartói döntések előtt,
- az intézmény vezetője megbízásával, és megbízásának visszavonásával kapcsolatos döntés előtt.

12.2. A partnerekkel való együttműködés rendje

12.2.1. Az intézmény kapcsolatrendszerének feltárása, a partnerkapcsolatok irányítása.

A partnerek lehetnek belső és külső partnerek, valamint közreműködők

- **Belső partnerek**, akik a nevelés- tanítás- tanulás folyamatában közvetlenül részt vesznek: diákok, szülők, munkatársak, fenntartó.
- **Külső partnerek**, akik a folyamatban áttételesen vesznek részt: társintézmények igazgatói, munkatársai, együttműködő civil szervezetek vezetői, tagjai.
- **Közreműködők**: a törvényességet előíró és felügyelő hatóságok, szakmai segítséget nyújtó intézmények.

Rögzítettük azoknak a partnerek körét, akiknek a véleményét meghatározónak tekintettük a minőségfejlesztés céljainak kijelölésében.

A partnerek kiválasztásának elvei a következők voltak:

- kinek, vagy kiknek az elégedettsége lehet fontos az intézmény számára,
- mely partnerek elvárásai irányíthatják a szakmai célok kitűzését,
- kik azok, akik leginkább segíthetik ötleteikkel az intézmény fejlesztését.

A partnerekkel való kapcsolattartás formái

- megbeszélés,
- elégedettségi kérdőív,
- közös rendezvények, programok,
- szakmai és módszertani egyeztetés a hátrányos helyzetű és a tehetséges tanulók előrehaladása érdekében,
- tehetségsegítés,
- főiskolai hallgatók mentorálása,
- szerződések, együttműködések megkötése,
- konferenciák, tehetségnapok szervezése,
- projektekben együttműködés,
- partnertalálkozó szervezése, megvalósítása.

Partnerek igény- elégedettség mérése

Az intézményi működés alapfeltétele, sőt létfeltétele, hogy jó kapcsolatot tartson fenn a társintézmény vezetőikkel, hiszen az oktatás helyszínét bérleti szerződések megkötésével tudjuk biztosítani. A jó kapcsolat biztosítékai a kölcsönösség, a két intézmény érdekeinek egyidejű szem előtt tartása, a jó kommunikáció, személyes kapcsolatok, a másik intézmény értékeinek tisztelete, megbecsülése.

Mindezek alapja a megbízhatóság, a tisztesség, a kiszámíthatóság és korrektség.

A fentiek miatt folyamatosan kell tájékozódnunk partnereink véleményéről, és azokat be kell építeni az iskola munkájába, nevelési programjába.

Ígény- és elégedettség mérést a diákokkal, szülőkkel, dolgozókkal, társintézmények vezetőivel két évente kell elvégezni.

A megkérdezettek száma: osztályonként két-két fő, a külső partnerek esetén 1 fő.

Az igény-és elégedettség mérés módszere: kérdőív, beszélgetés, tárgyalás, egyeztetés.

A partneri igények elemzése

Az intézmény a partnerek igényeiből levont következtetések alapján meghatározza elérendő céljait.

A célok meghatározásához fontossági szempontokat kell figyelembe venni.

A törvényességi szempontok nem hagyhatók figyelmen kívül az igények teljesítése közben.

Kommunikáció a partnerekkel

A kommunikáció az emberi, a társas kapcsolatokat megelevenítő, működtető információ-és energia-csere –folyamat.

A kommunikáció tartalma azonban nemcsak információ, ismeret, gondolat lehet, hanem érzéseket, értékeket, energiát is közvetítünk általa. Akkor teljesedik ki igazán, ha a kommunikáció nemcsak kifejezi, hanem alakítja is az emberi kapcsolatokat, azok minőségét

XIII. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanulmányok alatti vizsgát független vizsgabizottság előtt lehet letenni.

13.1. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát tehet az a tanuló, aki magasabb évfolyamba kéri a felvételt.

A különbözeti vizsga képességfelmérésből, az előző évfolyam anyagának számonkéréséből áll. A különbözeti vizsgáról jegyzőkönyv készül.

A különbözeti vizsga eredményét a bizonyítványba a különbözeti vizsga dátumával kell bejegyezni és a megjegyzés rovatba a különbözeti vizsga tényét be kell jegyezni.

Különbözeti vizsga szervezése a tanév rendje szerinti időpontban lehetséges. Különbözeti vizsgát az előképző évfolyamain nem kell szervezni.

13.2. Osztályozó vizsga

Ha a tanuló a tanítási év közben a tananyagot hamarabb teljesítette, lehetőség van a differenciált oktatás elvei szerint a következő év tananyagát tanulni. Ebben az esetben a tanuló, év végén két év anyagából összevont vizsgát tehet.

Rendkívüli előrehaladás esetén a szaktanár javaslata alapján az igazgató engedélyezheti, hogy a tanuló a tanév végén két, esetleg több osztály anyagából tegyen összevont beszámolót.

A félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tenni, ha

- felmentették a tanóra foglalkozásokon való részvétele alól,
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben, illetve az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget.

Az osztályozó vizsgát a tanév rendje szerint kell megtartani.

13.3. Felsőbb osztályba lépés

Az alapfokú művészeti iskola felsőbb osztályába az a tanuló léphet, aki a közvetlenül megelőző osztályt sikeresen elvégezte, arról bizonyítványt kapott.

A művészeti iskola legmagasabb alapfokú osztályát eredményesen elvégző tanuló alapvizsgát tehet, a sikeres vizsgát követően a továbbképző évfolyamába léphet.

A továbbképző elvégzése után a tanuló alapfokú záróvizsgát tehet.

A továbbképző évfolyamain az a tanuló kezdheti meg tanulmányait, aki legalább két alapfokú évfolyamot elvégzett.

13.4. Tanulmányok folytatása ugyanabban az évfolyamban

Az a tanuló, aki évfolyama tantervi anyagát önhibáján kívül elvégezni nem tudja, az igazgatótól legkésőbb május 10. napjáig kérheti, hogy tanulmányait a következő tanévben ugyanannak az osztálynak tanulójaként folytathassa.

13.5. Félévi, év végi vizsga

A félévi osztályozó vizsga a szaktanár/ok jelenlétében zajlik. Az érdemjegyet a szaktanár/ok állapítják meg.

Az év végi tantermi vizsga bizottság elnöke az igazgató, vagy megbízottja (helyettes vagy tanszakvezető). A bizottság tagjai: a főtárgy tanára, és még legalább egy lehetőleg azonos vagy rokon szakos tanár.

13.6. A tanulmányok alatti vizsgák tantárgyankénti, évfolyamonkénti követelményei

A tartalmi évfolyamonkénti és tantárgyi követelményeket, az elérendő tudásszintet a Helyi tanterv tartalmazza. A félévi vizsga tényét a naplóban kell rögzíteni, jegyzőkönyv az év végi vizsgákról készül.

A félévi és év végi vizsgák teljesítésének módját a tanszakokra és tantárgyaira vonatkozóan a következőképpen határozzuk meg.

Táncművészeti ág, néptánc tanszak

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizgákövetelmény félévi	Vizgákövetelmény évvégi
E/1 (előképző első)	Népi játék	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
E/2 (előképző második)	Népi játék	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
A/ 1 (alapfok első)	Néptánc	Tantermi gyakorlati vizsga a tanult táncanyagból	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
A/2 (alapfok második)	Néptánc	Tantermi gyakorlati vizsga a tanult táncanyagból	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
A/3 (alapfok harmadik)	Néptánc	Tantermi gyakorlati vizsga a tanult táncanyagból	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Folklórismeret	Szóbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A/4 (alapfok negyedik)	Néptánc	Tantermi gyakorlati vizsga a tanult táncanyagból	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Folklórismeret	Szóbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A/5 (alapfok ötödik)	Néptánc	Tantermi gyakorlati vizsga a tanult táncanyagból	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Folklórismeret	Szóbeli vizsga	Szóbeli vizsga
A/6 (alapfok hatodik)	Néptánc	Tantermi gyakorlati vizsga a tanult táncanyagból	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Folklórismeret	Szóbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Művészeti alapvizsga a továbbhaladás feltétele (nem kötelező)			
T/7 (továbbképző hetedik)	Néptánc	Tantermi gyakorlati vizsga a tanult táncanyagból	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény évvégi
	Folklórismeret	Szóbeli vizsga	Szóbeli vizsga
T/8 (továbbképző nyolcadik)	Néptánc	Tantermi gyakorlati vizsga a tanult táncanyagból	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Folklórismeret	Szóbeli vizsga	Szóbeli vizsga
T/9 (továbbképző kilencedik)	Néptánc	Tantermi gyakorlati vizsga a tanult táncanyagból	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
T/10 (továbbképző tizedik)	Néptánc	Tantermi gyakorlati vizsga a tanult táncanyagból	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
Művészeti záróvizsga (nem kötelező)			

Képző-és iparművészeti ág

Képzőművészeti tanszak

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény évvégi
E/1 (előképző első)	Vizuális alapozó gyakorlatok	Nincs vizsga	Nincs vizsga Évvégi záró kiállítás
E/2 (előképző második)	Vizuális alapozó gyakorlatok	Nincs vizsga	Nincs vizsga Évvégi záró kiállítás
A/ 1 (alapfok első)	Grafika és festészet alapjai	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
	Vizuális alkotó gyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
A/2 (alapfok második)	Grafika és	Félévi vizsgafeladat	Évvégi vizsgafeladat

	festészet alapjai	elkészítése	Évvégi záró kiállítás
	Vizuális alkotó gyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
A/3 (alapfok harmadik)	Grafika és festészet alapjai	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
	Vizuális alkotó gyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás

Grafika és festészet tanzak

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény évvégi
A/4 (alapfok negyedik)	Grafika-festészet műhelygyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
	Vizuális alkotó gyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
A/5 (alapfok ötödik)	Grafika-festészet műhelygyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
	Vizuális alkotó gyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
A/6 (alapfok hatodik)	Grafika-festészet műhelygyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
	Vizuális alkotó gyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
Művészeti alapvizsga a továbbhaladás feltétele (nem kötelező)			
T/7 (továbbképző hetedik)	Grafika-festészet műhelygyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
	Grafika és festészet alapjai Vizuális alkotó gyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
T/8 (továbbképző nyolcadik)	Grafika-festészet műhelygyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
	Vizuális alkotó gyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
T/9 (továbbképző)	Grafika-festészet	Félévi vizsgafeladat	Évvégi vizsgafeladat

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény évvégi
kilencedik)	műhelygyakorlat	elkészítése	Évvégi záró kiállítás
	Vizuális alkotó gyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás
T/10 (továbbképző tizedik)	Grafika-festészet műhelygyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás Művészeti záróvizsga
	Vizuális alkotó gyakorlat	Félévi vizsgafeladat elkészítése	Évvégi vizsgafeladat Évvégi záró kiállítás Művészeti záróvizsga
Művészeti záróvizsga (nem kötelező)			

Színjáték-bábművészeti ág

Színjáték tanszak

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
E/1 (előképző első)	Dráma és színháték	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
E/2 (előképző második)	Dráma és színháték	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
A/ 1 (alapfok első)	Dráma és színháték	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Beszéd és vers vagy Mozgás és tánc	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga
A/2 (alapfok második)	Dráma és színháték	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Beszéd és vers vagy Mozgás és tánc	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga
A/3 (alapfok harmadik)	Dráma és színháték	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Beszéd és vers vagy Mozgás és tánc	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
A/4 (alapfok negyedik)	Dráma és színháték	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Beszéd és vers vagy Mozgás és tánc	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga
A/5 (alapfok ötödik)	Dráma és színháték	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Beszéd és vers vagy Mozgás és tánc	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga
A/6 (alapfok hatodik)	Dráma és színháték	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Beszéd és vers vagy Mozgás és tánc	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga
Művészeti alapvizsga a továbbhaladás feltétele (nem kötelező)			
T/7 (továbbképző hetedik)	Dráma és színháték	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Beszéd és vers vagy Mozgás és tánc	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga
T/8 (továbbképző nyolcadik)	Dráma és színháték	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Beszéd és vers vagy Mozgás és tánc	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga
T/9 (továbbképző kilencedik)	Dráma és színháték	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Beszéd és vers vagy Mozgás és tánc	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga
T/10 (továbbképző tizedik)	Dráma és színháték	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
	Beszéd és vers vagy Mozgás és tánc	Tantermi gyakorlati vizsga	Tantermi gyakorlati vizsga

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
Művészeti záróvizsga (nem kötelező)			

Zeneművészeti ág/népzene

Hangszeres tanszakok: Vonós és tekerő tanszak: népi hegedű, brácsa, bőgő

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
E/1 (előképző első)	Népi hegedű, brácsa, bőgő	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Nincs vizsga	Nincs vizsga
E/2 (előképző második)	Népi hegedű, brácsa, bőgő	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Nincs vizsga	Nincs vizsga
A/1 (alapfok első)	Népi hegedű, brácsa, bőgő	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/2 (alapfok második)	Népi hegedű, brácsa, bőgő	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/3 (alapfok harmadik)	Népi hegedű, brácsa, bőgő	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/4 (alapfok negyedik)	Népi hegedű, brácsa, bőgő	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/5 (alapfok ötödik)	Népi hegedű, brácsa, bőgő	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/6 (alapfok hatodik)	Népi hegedű, brácsa, bőgő	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
Művészeti alapvizsga a továbbhaladás feltétele (nem kötelező)			
T/7 (továbbképző hetedik)	Népi hegedű, brácsa, bőgő	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/8 (továbbképző nyolcadik)	Népi hegedű, brácsa, bőgő	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/9 (továbbképző kilencedik)	Népi hegedű, brácsa, bőgő	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga Színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/10 (továbbképző tizedik)	Népi hegedű, brácsa, bőgő	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
Művészeti záróvizsga (nem kötelező)			

Zeneművészeti ág/népzene

Hangszeres tanszakok: Pengetős tanszak-citera

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
E/1 (előképző első)	Citera	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Nincs vizsga	Nincs vizsga
E/2 (előképző második)	Citera	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Nincs vizsga	Nincs vizsga
A/1 (alapfok első)	Citera	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/2 (alapfok második)	Citera	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/3 (alapfok harmadik)	Citera	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/4 (alapfok negyedik)	Citera	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/5 (alapfok ötödik)	Citera	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/6 (alapfok hatodik)	Citera	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
Művészeti alapvizsga a továbbhaladás feltétele (nem kötelező)			
T/7 (továbbképző hetedik)	Citera	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/8 (továbbképző nyolcadik)	Citera	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/9 (továbbképző kilencedik)	Citera	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga Színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
T/10 (továbbképző tizedik)	Citera	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
Művészeti záróvizsga (nem kötelező)			

Zeneművészeti ág/népzene

Vokális tanszak: népi ének

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
E/1 (előképző első)	Népi ének	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Nincs vizsga	Nincs vizsga
E/2 (előképző második)	Népi ének	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Nincs vizsga	Nincs vizsga
A/1 (alapfok első)	Népi ének	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/2 (alapfok második)	Népi ének	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/3 (alapfok harmadik)	Népi ének	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
A/4 (alapfok negyedik)	Népi ének	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/5 (alapfok ötödik)	Népi ének	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/6 (alapfok hatodik)	Népi ének	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
Művészeti alapvizsga a továbbhaladás feltétele (nem kötelező)			
T/7 (továbbképző hetedik)	Népi ének	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/8 (továbbképző nyolcadik)	Népi ének	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/9 (továbbképző kilencedik)	Népi ének	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga Színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/10 (továbbképző tizedik)	Népi ének	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
Művészeti záróvizsga (nem kötelező)			

Zeneművészeti ág/népzene

Akkordikus tanszak: népi harmonika

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
E/1 (előképző első)	Népi harmonika	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Nincs vizsga	Nincs vizsga
E/2 (előképző második)	Népi harmonika	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Nincs vizsga	Nincs vizsga
A/1 (alapfok első)	Népi harmonika	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/2 (alapfok második)	Népi harmonika	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/3 (alapfok harmadik)	Népi harmonika	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/4 (alapfok negyedik)	Népi harmonika	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/5 (alapfok ötödik)	Népi harmonika	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/6 (alapfok hatodik)	Népi harmonika	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
Művészeti alapvizsga a továbbhaladás feltétele (nem kötelező)			

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
T/7 (továbbképző hetedik)	Népi harmonika	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/8 (továbbképző nyolcadik)	Népi harmonika	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/9 (továbbképző kilencedik)	Népi harmonika	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga Színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/10 (továbbképző tizedik)	Népi harmonika	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
Művészeti záróvizsga (nem kötelező)			

Zeneművészeti ág/népzene

Ütős tanszak: népi ritmushangszerek

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
E/1 (előképző első)	Népi ritmushangszerek	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Nincs vizsga	Nincs vizsga
E/2 (előképző második)	Népi ritmushangszerek	Nincs vizsga	Nincs vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Nincs vizsga	Nincs vizsga

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
A/1 (alapfok első)	Népi ritmushangszerek	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/2 (alapfok második)	Népi ritmushangszerek	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/3 (alapfok harmadik)	Népi ritmushangszerek	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/4 (alapfok negyedik)	Népi ritmushangszerek	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelező tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/5 (alapfok ötödik)	Népi ritmushangszerek	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
A/6 (alapfok hatodik)	Népi ritmushangszerek	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató

Évfolyamok	Tantárgyak	Vizsgakövetelmény félévi	Vizsgakövetelmény év végi
Művészeti alapvizsga a továbbhaladás feltétele (nem kötelező)			
T/7 (továbbképző hetedik)	Népi ritmushangszerek	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/8 (továbbképző nyolcadik)	Népi ritmushangszerek	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/9 (továbbképző kilencedik)	Népi ritmushangszerek	Tantermi nyilvános bemutató	Tantermi gyakorlati vizsga Színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
T/10 (továbbképző tizedik)	Népi ritmushangszerek	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
kötelezően választható tárgy	Népzenei ismeretek	Tantermi szóbeli vizsga	Tantermi szóbeli vizsga
kötelezően választható tárgy	Kamarazene	Tantermi nyilvános bemutató	Színpadi bemutató
Művészeti záróvizsga (nem kötelező)			

XIV. Felvétel és átjárás helyi szabályai

Minden tanuló joga, hogy alapfokú művészetoktatási képzéseit igénybe vegye, amely térítési díj, vagy tandíj megfizetésével vehető igénybe.

A felvételhez jelentkezési lap és szülői nyilatkozat benyújtása szükséges.

Az évfolyamba sorolás az előképzettség, illetve az életkor szerint történik.

Magasabb évfolyamba történő felvétel esetén különbözeti vizsgát kell tenni.

A jelentkezési lap benyújtásának ideje: **április - május** hónapban, továbbá **szeptember 1-15.** között. **Pótfelvételi** szervezhető **szeptember 15-30.** között.

Új tanuló felvételéről az igazgató az iskola engedélyezett tanulói létszámának és az indítható csoportok számának figyelembevételével dönt. A jelentkezési lap szülői példányán a szülő aláírásával elismeri a felvételiiről szóló tájékoztatást.

A képzési program lehetővé teszi, hogy előképző első ill. második évfolyamával kezdje a tanuló az iskolai tanulmányait, de ez nem kötelező. Különbözeti vizsga nélkül kerülhet a tanuló az előképző/2 illetve az alapfok/1 osztályába, kivéve, ha az adott csoport előképző évfolyamon indult.

Más alapfokú művészetoktatási intézményből érkező tanulók átvétele történhet:

- az elvégzett évfolyamok figyelembevételével, a következő évfolyamra történő felvétellel.

A tanuló felvételéről jegyzőkönyv készül.

XV. A Jó gyakorlatok gyűjteménye

Az iskola jó gyakorlatait a Helyi Tanterv mellékleteként a Pedagógiai Program harmadik köteteként kezeljük. A jó gyakorlatok gyűjteménye tartalmazza az iskola jó gyakorlatainak dokumentumait, amely kizárólag belső használatra készült. A jó gyakorlatok portfólióit az iskola honlapján nyilvánosságra hozzuk. A jó gyakorlatok fejlesztése folyamatos. A jó gyakorlatok jelen vannak az iskola életében, általában tovább fejlesztett formában, hiszen a tapasztalatok beépítése újabb fejlesztést eredményez. A csoportok életében megjelenő jó gyakorlatokat a tematikus tervek tartalmazzák.

A jó gyakorlatok átadása belső tudásmegosztás és külső átadás formájában valósul meg. A belső tudásmegosztás alapja a **Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola Tudástára**, amelyet kérdőíves felmérés alapján készítettünk el. Ugyanakkor felmértük a tudásátvételi igényeket is. Az eredmény azt mutatta, hogy nevelőtestületünk sokféle területen nyitott a képzésekre, a szakmai ismeretek átvételére.

A jó gyakorlatok átvétele

Iskolánk pályázati forrásból több jó gyakorlatot is vásárolt. A jó gyakorlatok szakmai dokumentuma megtalálható a Pedagógiai Program harmadik kötetében és elektronikus formában megkapja minden pedagógus. A jó gyakorlatok beépülése megtalálható a tematikus tervekben.

Az egyes jó gyakorlat továbbfejlesztéséről szakmai dokumentum készül. A jó gyakorlatok átvétele tovább gazdagítja, színesíti módszertani felkészültségünket, új lendületet ad a pedagógusok számára és sok-sok élményt a tanulók számára.

XVI. Eszközök és felszerelések jegyzéke

A pedagógiai program végrehajtásához szükséges eszközöket és felszereléseket az alapfokú művészetoktatás tekintetében 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a **nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról** 2. számú mellékletében előírtak szerint határoztuk meg.

JEGYZÉK **a nevelési-oktatási** **intézmények kötelező** **(minimális)** **felszereléseiről**

A jegyzékben előírt minimum követelmények figyelembevételével a pedagógus - az óvoda, iskola SZMSZ-ében, házirendjében meghatározott- védő, óvó előírások figyelembevételével viheti be az óvodai foglalkozásokra, az iskolai tanórákra az általa készített, használt pedagógiai eszközöket. A gyermekek, tanulók részére vásárolt eszközöknek és felszereléseknek igazodniuk kell a gyermekek, tanulók testméretéhez.

A taneszközkészlet meghatározásához az alapfokú művészeti iskolákban az alapfokú művészetoktatás alapprogramja, tantervi programja nyújt segítséget. Taneszközzre van szükség minden olyan jellegű tananyag feldolgozásához, amelyik a szemléltetés, illetve tanulói tevékenység nélkül nem valósítható meg.

Ha az eszközöket, felszereléseket létszám figyelembevételével kell beszerezni, az adott eszközből, felszerelésből annyi szükséges, hogy minden egyidejűleg jelen lévő gyermek, munkát végző felnőtt igényét egyidejűleg teljesíteni lehessen. Amennyiben az eszközöket, felszereléseket létszám szerint kell beszerezni, az adott eszközből, felszerelésből a tényleges, érintett létszámnak megfelelően kell az előírt mennyiséget beszerezni.

Ahol a melléklet a művészetoktatási intézmények jegyzékében az iskola pedagógiai programjára utal, azon az Alapfokú művészetoktatás követelményei és tantervi programjára építő pedagógiai programot kell érteni.

4. ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLÁK				
A MŰVÉSZETOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK ÉS MŰVÉSZETI ÁGAK KÖZÖS KÖVETELMÉNYEI				
I. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI MINDEN MŰVÉSZETI ÁG RÉSZÉRE (mind a négy művészeti ághoz)				
	A	B	C	
1.	Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés	
2.	tanterem, műterem, tanszaki műhelyterem	(berendezése az egyes művészeti ágaknál, tanszakoknál ismertettek szerint)		

3.	intézményvezetői és intézményvezető-helyettesi, tagintézmény-, intézményegység vezető- helyettesi iroda	(berendezése az iskoláknál ismertettek szerint)		
4.	iskolaitkari iroda	(berendezése az iskoláknál ismertettek szerint)		
5.	számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	iskolánként 1 felszerelés	üzemeltetési feladatok ellátásához, perifériák pl.: multifunkciós eszköz (szkenner, nyomtató, fénymásoló), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, erősítő, mikrofon, stb.	
6.	nevelőtestületi szoba	(berendezése az iskoláknál ismertettek szerint)		
7.	könyvtár	(berendezése az iskoláknál ismertettek szerint),		
1.	Taneszközök			
2.	tárgyak, eszközök, információhordozók az iskola pedagógiai programjában előírt tananyag feldolgozásához	évfolyamok, tanszakok, tantárgyak alapján a tanulói létszám figyelembevételével oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden tanuló és csoport alkalmazhassa	az alapfokú művészetoktatás tantervi követelményei és a pedagógiai programban meghatározottak szerint az iskola által tanított tantárgyak esetében	

II. NEVELŐMUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK

(berendezése az iskoláknál ismertettek szerint)

4.1 AZ EGYES MŰVÉSZETI ÁGAK, TANSZAKOK KÖVETELMÉNYEI				
4.1.1 ZENEMŰVÉSZET (ZENEISKOLÁK)				
	A	B	C	
1.	Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés	
2.	Helyiségek			
3.	egyéni és kiscsoportos órák tanterme	a tanszakok és a tanulók létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az	a fűvós és az ütőhangszerek, a jazz-zene és az elektroakusztikus oktatására használt helyiségek hangszigetelése, valamint az alapvető akusztikai	
		egyidejűleg megtartott egyéni és kiscsoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	szempontok figyelembevétele szükséges; 100 tanulónként min. 4 terem	
4.	csoportos órák, együttesek tanterme, próbaterme	a csoport, illetve az együttesek létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	a zenekar, kamarazene, énekkar helyiségei közös hasznosításúak is lehetnek; 100 tanulónként min. 2 terem	

5.	hangversenyerem csatlakozó helyiségekkel	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	figyelembe vehető más célra létesített (többcélú hasznosítás szempontjai szerint kialakított), nagyméretű terem is, amennyiben a hangversenyerem funkciójának megfelel	
6.	Helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai és oktatási eszközei			
7.	Egyéni órák, kiscsoportos órák tanterme			
8.	tanári asztal	1		
9.	tanári szék	1		
10.	tanulói asztalok, székek	tanulók létszámának figyelembevételével	életkornak megfelelő méretben, mozgáskorlátozottak és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál szükség szerint egyéni megvilágítási lehetőséggel; a mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval	
11.	szekrény	tantermenként 1		
12.	zongora vagy pianínó	tantermenként 1	legalább egy tanteremben 2 zongora vagy pianínó	
13.	zongoraszék	tantermenként 1	zongoratermekben 2	
14.	lábzsámoly	tantermenként 2	a gitár és a zongora (billentyűs) teremben	
15.	kottatartó állvány	tantermenként 2		
16.	metronóm	tantermenként 1		
17.	CD lejátszó, vagy digitális hanglejátszásra és kép megjelenítésére alkalmas eszköz	100 tanulónként 1	hordozható	
18.	álló tükör	tantermenként 1	a fúvós, vonós, ütős és magánének tanszakok termeiben	
19.	tanított hangszer, tanulói használatra	az adott hangszert tanulók 30%-ának megfelelő számban iskolánként	kivéve a zongora, hárfa, orgona, valamint a mérete és súlya alapján kézi szállításra nem alkalmas hangszerek (vonós hangszerek esetében elsősorban a kisebb méretű tanulóhangszerek; furulyánál 25 tanulónként 1 garnitúra)	
20.	tanított hangszer	hangszerfajtánként 1	tanári használatra	
21.	hangszertartozék	tanárok létszáma szerint 1 garnitúra évente	húr, vonószőr, nád, stb.	
22.	hangfelvevő eszköz	100 tanulónként 1		
23.	párológató	tantermenként 1	szükség szerint	
24.	Csoportos órák, együttesek tanterme			
25.	tanári asztal	1		
26.	tanári szék	1		
27.	tanulói asztalok, székek	tanulók létszámának figyelembevételével	életkornak megfelelő méretben, mozgáskorlátozottak és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál szükség szerint egyéni megvilágítási lehetőséggel; a mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval	
28.	interaktív tábla és/vagy tábla	választás szerint tantermenként 1	elméleti, csoportos órák helyiségébe	
29.	digitális hanglejátszásra és képmegjelenítésére alkalmas eszköz	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		

30.	számítógép internet elérhetőséggel, perifériákkal	elméleti órák helyiségeibe 1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (fénymásoló, nyomtató, szkennel), hangszóró, projektor, vagy interaktív kijelző, stb.	
31.	nyomtató	200 tanulóként 1		
32.	szekrény	tantermenként 1		
33.	zongora vagy pianínó	tantermenként 1		
34.	zongoraszék	tantermenként 1		
35.	lábzsámoly	tantermenként 1		
36.	zenekari pultok	iskolánként (székhelyen és telephelyen) az együttesek létszámának figyelembevételével	együttesek helyiségébe	
37.	metronom	tantermenként 1		
38.	párológató	tantermenként 1	szükség szerint	
39.	hulladék szelektálására alkalmas gyűjtőedények	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	a települési szabályozásnak megfelelően annyi gyűjtőedény, amennyi az elkülöníthető hulladéktípusok száma	
40.	hangversenyterem (csatlakozó helyiségekkel)			
41.	szék	a terem befogadóképessége szerint		
42.	zongora	1		
43.	zongoraszék	1		
44.	zenekari pultok	az együttesek létszámának figyelembevételével		
45.	énekkari dobogó	iskolánként (székhelyen)	amennyiben az iskolában kórus tantárgy oktatása folyik	
46.	alapvető színpadi világítástechnika i és akusztikai berendezések	1	mikrofonok, erősítő, keverő, hangfalak, stb.; reflektorok (lehetőleg szabályozható)	
47.	hangológép	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		
4.1.2 TÁNCMŰVÉSZET				
<i>balett, moderntánc, kortárstánc, néptánc, társastánc tanszak</i>				
	A	B	C	
1.	Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés	
2.	Helyiségek			
3.	tanterem	a csoport, illetve az együttesek létszámának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	más művészeti ágakkal, tanszakokkal közös helyiségként is kialakítható, ha a tanulók és a csoportok száma azt lehetővé teszi	
4.	táncterem	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	figyelembe vehető más célra létesített, de funkciójának megfelelő, a többcélú hasznosítás szempontjai szerint kialakított nagyméretű terem is	
5.	tanári öltöző, tusoló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) férfi és női 1		
6.	tanulói öltöző, tusoló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) fiú és lány 1		
7.	kellék- és jelmeztár vagy kellék- és jelmeztároló	iskolánként 1	jelmezek, viseletek számára	

8.	helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai és oktatási eszközei			
9.	Tanterem			
10.	tanulói asztalok, székek	tanulók létszámának figyelembevételével		
11.	tanári asztal, szék	tantermenként 1		
12.	eszköztároló szekrény	tantermenként 1		
13.	interaktív tábla és/vagy tábla	tantermenként 1	elméleti órák helyiségébe	
14.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	táncstermenként 1	elméleti órák helyiségébe, perifériák pl.: multifunkciós eszköz, (nyomtató, szkener, fénymásoló), hangszóró, erősítő, projektor, vagy interaktív kijelző, mikrofon, stb.	
15.	digitális kamera, digitális hanglejátszásra és képmegjelenítés ére alkalmas eszköz	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1		
16.	szeméttároló	helyiségenként 1		
17.	hulladék szelektálására alkalmas gyűjtőedények	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	a települési szabályozásnak megfelelően annyi gyűjtőedény, amennyi az elkülöníthető hulladéktípusok száma	
18.	Táncterem		a tanszaknak megfelelő burkolattal (fapadlózat, laminált padlózat, sportpadló, fapadlózat balett-szőnyegborítással)	
19.	zongora, pianínó, vagy elektromos zongora	1	korrepetitor alkalmazása esetén	
20.	zongoraszék		korrepetitor alkalmazása esetén	
21.	rögzített, vagy mobil tükör			
22.	rögzített, vagy mozgatható baletttrudak	tanulók létszámának figyelembevételével	a tanulók kora szerinti magasságba függesztve, a balett tanszakon	
23.	jelmezek, viseletek, kellékek	iskolánként	a tanított tanszakoknak és a tanulói létszámnak megfelelően	
4.1.3 KÉPZŐ- ÉS IPARMŰVÉSZET				
	A	B	C	
1.	Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutatók	Megjegyzés	
	műhely (a vizuális alapozó gyakorlatok, vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai és a tanszaki műhelygyakorlat termei)	a vizuális alapozó gyakorlatok, a vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai, a rajz- festés- mintázás tantárgyak és a tanszaki műhelygyakorlat azonos teremben is megtarthatók.	a műhelyterem igénye: jól szellőztethető, fűthető, megfelelő természetes és mesterséges fényviszonyt biztosító, sötétíthető, amelynek alapterülete tanulónként legalább 1,5-2 m ²	

3.	Valamennyi tanszak és a kötelező közös tantárgyak alapvető eszközei (a vizuális alapozó gyakorlatok, vizuális alkotó gyakorlat, a grafika és festészet alapjai tantárgyak)		
4.	tanári számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	iskolánként székhelyen és tagintézményenként 1	perifériák pl.: multifunkciós eszköz (nyomtató, fénymásoló, szkennel), projektor, vagy interaktív kijelző, stb.
5.	videó-felvevő	iskolánként székhelyen és tagintézményenként 1	
6.	fényképezőgép	iskolánként székhelyen és tagintézményenként 1	
7.	égetőkemence	iskolánként 1	
8.	grafikai prés	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	legalább A/3-as méret lehúzására alkalmas méretű
10.	archívum	iskolánként székhelyen az éves munkát bemutató anyag, eredeti vagy digitálisan archivált tanulómunkákból	az eredeti tanulómunkák tárolására, illetve digitális archívum
11.	tanulói asztal, szék	az egyidejűleg foglalkoztatott tanulók létszámának megfelelő mennyiségben	
12.	zárható tároló szekrény	termenként 1	
13.	szárító-tároló polc	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	
14.	mobil lámpa	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 2	
15.	rajztábla A/2- A/3 méretben	az egyidejűleg foglalkoztatott tanulók létszámának megfelelő mennyiségben	
16.	elektromos főzőlap	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	
17.	festékfőző-keverő edények	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 2-3	
18.	vasaló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	
19.	varrógép	iskolánként 1	
20.	rajzi és grafikai eszközök: ceruza, toll, rajzszén, pasztell vagy zsírkréta, tus, karctű	az egyidejűleg foglalkoztatott tanulók létszámának megfelelő mennyiségben	
21.	gumihenger	műhelyenként 2	
22.	különböző papírok, kartonok	a tanulólétszámnak megfelelő mennyiségben	
23.	festő eszközök: ecsetek, vizes edény, vízfesték, tempera, spaklik, kések	műhelyenként az egyidejűleg foglalkoztatott tanulók létszámának megfelelő mennyiségben	
24.	mintázó eszközök, mintázó fák	műhelyenként az egyidejűleg foglalkoztatott tanulók létszámának megfelelő mennyiségben	

25.	konstruáló eszközök: olló, snitzer, ragasztószalag, rögzítőeszközök	műhelyenként az egyidejűleg foglalkoztatott tanulók létszámának megfelelő mennyiségben		
26.	mérőeszközök: vonalzó vagy szalagmérce	műhelyenként az egyidejűleg foglalkoztatott tanulók létszámának megfelelő arányban		
27.	gyűjtött tárgyak, modellek, drapériák (tanulmány munkákhoz)	az egyidejűleg foglalkoztatott csoportlétszámok figyelembevételével		
28.	szemléltető anyag	iskolánként pedagógiai program szerint (székhelyen és telephelyen) a foglalkozások szükséglete szerint		
29.	Grafika és festészet tanszak speciális eszközei (valamennyi tanszak és a kötelező tantárgyak fenti alapvető eszközein felül)			
30.	munkaasztal, szék	műhelyenként az egyidejűleg foglalkoztatott tanulók létszámának megfelelő számban	önálló tanszaki műhely esetén	
31.	rajztábla	az egyidejűleg foglalkoztatott tanulók létszámának megfelelő mennyiségben	alapfokon A/3, továbbképzőben A/2 méretben	
32.	festőállvány	a helyi tantervnek megfelelően az egyidejűleg foglalkoztatott tanulók létszámának megfelelő számban	továbbképző évfolyamokon	
33.	festőalapok: farost táblák, vásznak, kartonok	az egyidejűleg foglalkoztatott tanulók létszámának megfelelő mennyiségben	továbbképző évfolyamokon	
34.	linómetsző kés	az egyidejűleg foglalkoztatott tanulók létszámának megfelelő mennyiségben	alapfok 4. évfolyamtól	
35.	lemezfogó	műhelyenként 1	alapfok 4. évfolyamtól	
36.	grafikai lapok: kartonok, papírok, linó, fém vagy műanyaglap	a tanulólétszámnak megfelelő mennyiségben		
37.	grafikai anyagok: linó festék, szitafesték	a tanulólétszámnak megfelelő mennyiségben		
38.	zárható vegyszertároló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	veszélyes anyagok használata esetén	
4.1.4 SZÍN- MŰVÉSZET -BÁBMŰVÉSZET				
	A	B	C	
1.	Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Megjegyzés	
	Helyiségek			

3.	próbaterelem	a tanszakok és a tanulók számának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	A művészeti ágak, tanszakok közös helyiségeként is kialakítható, ha az funkciójának megfelelő, illetve a tanulók és a csoportok száma azt lehetővé teszi. Akadálymentes, szabad tér a tanulólétszámnak megfelelően, tanulónként legalább 3 m ² . A terem legyen jól szellőztethető, fűthető, sötétíthető, fa-vagy műanyag burkolatú padlózattal	
4.	gyakorlati műhely	a tanszakok és a tanulók számának figyelembevételével, az iskola munkarendje szerint, az egyidejűleg megtartott csoportos foglalkozásokhoz szükséges számban	bábművészeti tanszagnál	
5.	jelmez-, kellék- és díszlettár	tanszakonként 1	tanszakok közös helyiségeként is kialakítható	
6.	Helyiségek bútorzata, egyéb berendezési tárgyai és oktatási eszközei			
7.	próbaterelem szőnyeggel			
8.	mozgatható dobogók	telephelyenként 1	színpad összeállítására alkalmas mennyiségben	
9.	interaktív tábla és/vagy tábla	próbatermenként 1	elméleti órák helyiségében	
10.	sötétítő függöny	ablakonként, az ablakok lefedésére alkalmas méretben		
11.	digitális hanglejátszóra és képmegjelenítésre alkalmas eszköz	próbatermenként 1		
12.	paravánok	próbatermenként 1	bábművészeti ágnál	
13.	egészalakos tükör	próbatermenként 1		
14.	videokamera	székhelyen és tagintézményben 1		
15.	egyszerű ritmus és dallamhangszer, rek,	próbatermenként 1 készlet	csoportlétszámnak és az egyidejűleg megtartott foglalkozások számának megfelelő számban	
16.	báb- és díszletkészítés gyakorlati műhelye			
17.	tanulói munkaasztal	kettő tanulónként 1		
18.	varrógép	műhelyenként 1		
19.	tároló szekrények, ládák, kosarak	műhelyenként 1		
20.	bábtartó állvány	műhelyenként 1		
21.	kéziszerszámok	tanuló létszámnak megfelelően		
22.	zárható vegyszertároló	műhelyenként 1		
23.	hulladék szelektálására alkalmas gyűjtőedények	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	a települési szabályozásnak megfelelően annyi gyűjtőedény, amennyi az elkülöníthető hulladéktípusok száma	

XVII. Az iskola pályázati tevékenységeihez kapcsolódó fenntartási kötelezettségek, feladatok

EFOP-3.2.6-2016-00001

Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001- A tanulók képességkibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben című projekt keretében, a Színház-és Filmművészeti Egyetem partnerintézményeként az átvett szakmai programok anyagát, módszertanát, a színjátékos és személyiségfejlesztő játékokat, gyakorlatokat alkalmazzuk a dráma órákon, valamint a szabadidős tevékenységek során, nyári napközis és bentlakásos táborokban.

EFOP-3.3.5-17-2017 0012

EFOP-3.3.5-17-2017 0012 – Korszerű pedagógiai módszerek alkalmazását segítő Iskolai Közösségi program kísérleti megvalósítása a Vásárhelyi László Alapfokú Művészeti Iskolában pályázat fenntartási kötelezettsége a formális, informális és nonformális tanulási módszerek beépítése a Pedagógiai programba (6.2.8.pont) és a módszerek alkalmazása a pedagógiai gyakorlat során.

XVIII. Versenyek támogatása, iskolai rendezvények finanszírozása

A Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskolában kötelezően biztosítani kell a tanulók részvételi lehetőségét az országos tanulmányi versenyeken, és amennyiben az éves költségvetés megengedi, támogatni kell egyéb országos szakmai rendezvényen való részvétel lehetőségét is.

Az iskola az országos tanulmányi versenyekhez biztosítja az alábbiakat:

- útiköltség
- szállás,
- nevezési díj,
- eszközök, viseletek, jelmezek.

Étkezési támogatást alap esetben az iskola nem tud biztosítani, pályázati támogatás esetén rendezvényekhez, versenyekhez kapcsolódhat étkezés biztosítása is. Különösen fontos ez a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esetében.

Országos, regionális szakmai rendezvények, versenyek részvételének biztosítása az Éves Költségvetés és az Éves Munkaterv függvénye.

Alapvetően célunk, hogy minél több szakmai fórumon bemutatkozhasanak a tanulóink és szerezzenek elismerést az iskola számára. Legnagyobb anyagi terhet jelenti a nagy létszámú csoportok szállítása az ország különböző pontjain megrendezésre kerülő országos szakmai versenyekre, rendezvényekre.

Az országos tanulmányi versenyekre való eljutást az iskolának finanszíroznia kell. Törekszünk arra, hogy az országos szakmai programokon, egyházi rendezvényeken való részvétel esetén se háruljon nagy teher a szülőkre. Abban az esetben azonban, ha nincs az utazásnak költségvetési, szponzori vagy pályázati fedezete, a programon való részvétel a szülők hozzájárulásával valósulhat meg. Ebben az esetben a szülőket írásban tájékoztatjuk a költségterhekről.

Rendezvények	Kötelező-e	Költségvetésből finanszírozott	Pályázatból, egyéb támogatásból támogatott, finanszírozott	Szülői hozzájárulást igényel
Ünnepségek, megemlékezések Munkaterv szerint	Igen	100%	Nem	Nem
Karácsonyi műsorok Munkaterv szerint	Igen	100%	Nem	Nem (belépőjegy)
Jeles napok megünneplése Munkaterv szerint	Nem	100%	partneri támogatás is lehetséges	NEM
Vizsgabemutató előadás, kiállítás Munkaterv szerint	Igen	100%	Nem	Nem (belépőjegy)
Vécsey- Vásárhelyi Kamara Néptánc-és Népdaléneklési Verseny,	Igen	70%	30% partnerek nyertes pályázat	Nem

Rendezvények	Kötelező-e	Költségvetésből finanszírozott	Pályázatból, egyéb támogatásból támogatott, finanszírozott	Szülői hozzájárulást igényel
Munkaterv szerint évente			esetén 100%	
Krutilla József Országos Akvarellfestő Verseny Munkaterv szerint, háromévente	Igen	70%	30% partnerek nyertes pályázat esetén 100%	Nem
Beugrócska Improvizációs Verseny Munkaterv szerint	Igen	90%	10% partnerek	Nem
Farsangi Rögtönzések, Munkaterv szerint	Igen	90%	10% partnerek	Nem
Országos Ifjúsági Néptáncverseny Munkaterv szerint	Igen	10%	90% partnerek, pályázati tevékenység	Nem
Észal-alföldi Regionális Diákszínjászó Találkozó	Igen	90%	nyertes pályázat esetén 100%	10% étkezés
Tehetséggondozó foglalkozások, munkaterv szerint	Igen	100%	nyertes pályázat esetén 100%	Nem
Tehetségnapok, munkaterv szerint	Igen	100%	nyertes pályázat esetén 100%	Nem
Projektek, munkaterv szerint	Igen	100%	nyertes pályázat esetén 100%	Nem
Iskolán kívüli rendezvények				
Országos Tanulmányi versenyek, munkaterv	Igen	90%	Nem	10% étkezés

Rendezvények	Kötelező-e	Költségvetésből finanszírozott	Pályázatból, egyéb támogatásból támogatott, finanszírozott	Szülői hozzájárulást igényel
szerint				
Néptánc Antológia, munkaterv szerint	Igen	70%	Nem	30%
Nyári táborok, munkaterv szerint	Nem	10%	nyertes pályázat esetén 100%	90%
Kirándulások, munkaterv szerint	Nem	10%	nyertes pályázat esetén 100%	90%
Lazító programok, munkaterv szerint	Nem	10%	nyertes pályázat esetén 100%	90%
Képzőművészeti Pályázatok, munkaterv és felhívás szerint	Nem	100%	Nem	Nem
Megyei Pulyabál, munkaterv szerint	Igen	90%	nyertes pályázat esetén 100%	10% étkezés

Többletkiadások a tanítási órák szervezéséből adódóan

A néptánc tanszakon a szakmai munka eredményessége érdekében, és a műfajból adódóan egyidőben két pedagógus munkájára is szükség lehet. Az intézményvezető minden tanévben egyeztet a fenntartóval a tervezett többlet órákat, amelyek a férfi és női tanár egyidejű jelenlétéből következnek. A többletórát feltüntetjük a tantárgyfelosztásban.

Egyéb többletkiadások

- viseletek, jelmezek díszletek, színpadelemek, hangtechnikai berendezések, IKT eszközök, hangszerek beszerzése
- felújítási költségek: terem, balettszőnyeg, festés, tükörszerelés és javítás
- utazó tanárok útiköltsége

Irodalomjegyzék

- Bagdy Emőke** (szerk): *A pedagógus hivatássonméllyisége*. KLTE Pszichológiai Intézet Debrecen, 1996.
- Balogh László**: *Iskolai tehetség gondozás*. Debreceni Egyetem Kossuth Egyetemi Kiadója, Debrecen, 2004.
- Balogh László**: *Komplex tehetségfejlesztő programok*. Didakt Kiadó, Debrecen, 2012.
- Birta-Székely Noémi**: *Alkalmazott didaktika*. BBTE Pszichológia Neveléstudományok Kar. Bolyai Nyári akadémia- Pedagógus továbbképző. Csíkszereda, 2006. Internet: <https://slideplayer.hu/slide/2039376/> (letöltés: 2018)
- Bodnár Gabriella**: *A tehetség gondozás elméleti és módszertani kérdései a szakmai pedagógusképzésben*. BME Tanárképző Központ, 2015. Internet: https://www.tankonyvtar.hu/hu/tartalom/tamop412b2/2013-0002_a_tehetseg_gondozas_elmeleti_es_modszertani_kerdesei_a_szakmai_pedagoguskepzesben/TM/stmjs33g.htm (letöltés: 2018)
- Csapó Benő**: *Tudás és kompetenciák*. 2009. Internet: <https://www.ofi.hu/tudastar/tanulas-fejlesztese/tudas-kompetenciak> (letöltés: 2018)
- Csikszentmihályi Mihály**: *Kreativitás. A flow és a felfedezés*. Akadémia Kiadó, Budapest, 2019.
- Demarcsek Zsuzsa**: *A tánc terén tehetségesek*. Demarcsek Zsuzsa, Mező Ferenc, Mizerák Katalin: *Tánc-OK. A táncos tehetség azonosítása és gondozása*. Kocka Kör, Debrecen, Faculty of Central European Studies, Constantine the Philosopher University in Nitra. 2012.
- Fügedi János**: *A táncnotáció hatása a mozgáskognitív képesség fejlődésére*. Iskolakultúra 11. sz. 2006, 108-122.
- Gabnai Katalin**: *Drámajátékok. Bevezetés a drámapedagógiába*. Helikon Kiadó, Budapest, 2011.
- Gáspár László**: *A pedagógiai folyamattervezés elméleti és gyakorlati kérdései*. Szerkesztette Polonkai Mária. Kiadja: Kossuth Lajos Tudományegyetem Pszichológiai Intézete, Szociál-és Munkapszichológiai Tanszék, Debrecen. Hektigráf Nyomda, Püspökladány, 1999.
- Gyarmathy Éva**: *Hátrányban az előny- A szociokulturálisan hátrányos tehetségek*. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, Budapest, 2010.
- Gyarmathy Éva**: *Fogalomtár-kettős különlegességű tehetség*. 2012. Internet: <https://www.diszlexia.hu/Kettos%20kulonleges%20fogalomtar.pdf> (letöltés: 2018)
- Habók Anita**: *A tanulás tanulása. A tanulás hatékonyságát befolyásoló tényezők*. Gondolat Kiadó, Budapest, 2017.
- Halász László**: *Művészetpszichológia*. Gondolat Kiadó, Budapest, 1989.

Hanák Zsuzsanna (szerk.): *A kooperatív módszertan elméleti és gyakorlati alapjai*. Eger, 2007.

Internet: http://www.hefop.ektf.hu/anyagok/kooperativ_modszertan.htm (letöltés: 2018)

Hoffman Mária Rita, Flamich Mária Magdolna: *Inklúzió! Fogalom? Szemlélet? Együttnevelés és kontextusai*. Új Pedagógiai Szemle. 11.12. sz. 2014. Internet: <https://folyoiratok.ofi.hu/uj-pedagogiai-szemle/inkluzio-fogalom-szemlelet> (letöltés: 2018)

Kennedy, Dr. Declan: *Tanulás eredmények megfogalmazása és azok használata*. Gyakorlati útmutató. Szerző és szerkesztő: Dr. Declan Kennedy. Az írországi University College Cork (UCC) kiadványa, 2007. Internet: <https://docplayer.hu/1970817-Tanulasi-eredmenyek-megfogalmazasa-es-azok-hasznalata-gyakorlati-utmutato.html> (letöltés: 2018)

Kotshy Beáta: *Az oktatás célrendszere*. Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz. Szerkesztette: Falus Iván. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest, 2003.

Mező Ferenc, Miléné Kisházi Edit: *Művészhetségek azonosítása és gondozása*. Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Pedagógiai Szakmai és Szakszolgálati Intézet, Miskolc, 2003.

M. Nádasi Mária: *A projektoktatás elmélete és gyakorlata*. Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége, Budapest, 2010.

Nagy Sándor: *Didaktika*. Tankönyvkiadó, Budapest, 1969.

Nagy Zoltán: *Holisztikus szemlélet a pedagógiában*. Taní-Tani Online. 2017. Internet: <http://www.tani-tani.info/search/node/Holisztikus> (letöltés: 2018)

Oláh Attila: *Pszichológiai alapismeretek*. Bölcsész Konzorcium Kiadó, Budapest, 2006.

Réthy Endréné: *Oktatáseméleti irányzatok*. Didaktika. Elméleti alapok a tanítás tanuláshoz. Szerkesztette: Falus Iván. Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest, 2003.

Takács Gábor: *A dramatikus tevékenység rendszerezése*. 2015. Internet: <https://tkmariann.webnode.hu/news/a-dramatikus-tevekenyseg-rendszerezese/> (letöltés: 2018)

Budapest, 2013. Internet: <http://www.musza.hu/letoltesek/ekvivalencia2013.pdf> (letöltés: 2018)

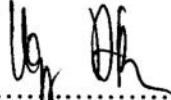
Trencsényi László: *Művészetpedagógia*. Elmélet, tanterv, módszer. Okker Kiadó, Budapest, 2000.

Virág Irén: *Tanuláselméletek és tanítási-tanulási stratégiák*. Eszterházy Károly Főiskola, Eger, 2013. Internet: https://www.tankonyvtar.hu/en/tartalom/tamop412A/2011-0021_04_tanulaselmeketek_es_tanitasi-tanulasi_strategiak/adatok.html (letöltés: 2018)

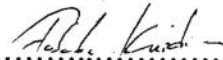
Záradék

A Nevelési programot a Vásárhelyi László Református Alapfokú Művészeti Iskola nevelőtestülete a 2023. május 15-én megtartott, határozatképes értekezletén a 8/NH/ 2023. (05.15.) számú határozatával elfogadta. Ezt a szakmai munkaközösségvezetők aláírásukkal tanúsítják. Az intézmény vezetője a pedagógiai programot jóváhagyta.

Nyíregyháza, 2023. május 15.

.....
Ugyan Attila
munkaközösség vezető
jegyzőkönyv-hitelesítő

.....
Fekete Krisztina
munkaközösség vezető
jegyzőkönyv-hitelesítő

.....
Eklerné Vass Mária
munkaközösség vezető
jegyzőkönyv-hitelesítő

.....
Demarcsek Györgyné
igazgató

Nyilatkozatok

1. A Nevelési program elfogadása előtt véleményezési jogunkat gyakoroltuk, a Pedagógiai Program módosításával egyetértünk.

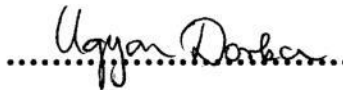
Nyíregyháza, 2023. május 15.

Bán Annamária
SZMK elnöke

2. A Nevelési program elfogadása előtt véleményezési jogunkat gyakoroltuk, a Pedagógiai Program módosításával egyetértünk.

Nyíregyháza, 2023. május 15.

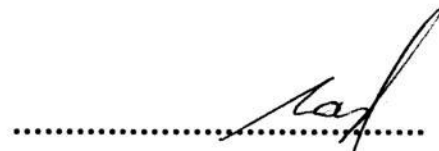
Ugyan Dorka
DÖK elnöke

Jelen Nevelési programot az intézmény vezetőjének előterjesztése alapján a Fenntartó megismerte, a **33/2023** sz. határozatával jóváhagyta.

Nyíregyháza, 2023. május 24.

Dr. Gaál Sándor
esperes

Dr. Mozga Róbert
főgondnok